Załącznik do Uchwały Nr XXXV.398.2017
Rady Miasta i Gminy Uzdrowiskowej
Muszyna z dnia 22 maja 2017 r.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Muszyna na lata 2016–2023

Muszyna, 2016

Spis treści

1. Wstęp ... 3
2. Szczegółowa diagnoza obszarów zdegradowanych i rewitalizacji MiGU Muszyna ... 4
2.1. Informacje ogólne ... 4
2.2. Metodyka delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji ... 6
2.3. Wskaźniki użyte w diagnozie ... 6
2.4. Zasięgi przestrzenne obszarów zdegradowanych i rewitalizacji wraz z ich charakterystyką ... 9
2.5. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych ... 11
2.6. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych ... 18
3. Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi MiGU Muszyna ... 21
3.1. Strategia Rozwoju MiGU Muszyna na lata 2013-2020 ... 21
3.2. Plan Rozwoju Uzdrowiska Muszyna na lata 2016-2023 ... 22
3.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowywania przestrzennego MiGU Muszyna ... 23
3.4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych MiGU Muszyna na lata 2011-2020 ... 24
4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji ... 26
5. Cele rewitalizacji ... 27
6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych ... 30
7. Mechanizmy integrowania działań ... 53
8. Szacunkowe ramy finansowe GPR wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych ... 56
9. Mechanizmy włączania różnych grup interesariuszy w procesie rewitalizacji ... 62
9.1. Etap diagnozy ... 62
9.2. Etap opracowania GPR ... 62
9.3. Etap wdrażania i oceny GPR ... 63
10. Struktura zarządzania GPR, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu ... 65
10.1. Organizacja wdrożenia ... 65
10.2. Komitet Rewitalizacji ... 66
10.3. Operator GPR ... 66
10.4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne ... 67
10.5. Komunikacja ... 68
10.6. Koszty zarządzania wdrożeniem GPR ... 68
11. System monitorowania i oceny GPR ... 69
11.1. Monitoring GPR ... 69
11.2. Ocena GPR ... 72
11.3. System modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu Programu ... 73
12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach o których mowa w art. 21 ust. 1 Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1610) ... 74
13. Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami) ... 75
14. Specjalna Strefa Rewitalizacji ... 76
15. Wskazanie sposobu realizacji GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego ... 77
Spis tabel ... 78
Spis map ... 79
Spis rysunków ... 79
Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000, opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadnicze ... 80
Załącznik do Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Muszyna na lata 2016-2023 „Diagnoza uwarunkowań społeczno-gospodarczych Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna" ... 83

1. Wstęp

Gminny program Rewitalizacji (GPR) jest dokumentem operacyjnym, programującym działania w sferach: społecznej, gospodarczej, technicznej, środowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej. Realizacja zapisów dokumentu ma na celu wyprowadzenie wyznaczonych obszarów zdegradowanych ze stanu kryzysowego, a także stymulowanie rozwoju społeczno-gospodarczego całej gminy. Skutki realizacji GPR będą miały strategiczne znaczenia dla rozwoju Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna (MiGU Muszyna).

Zarówno diagnoza dla MiGU Muszyna, jak i cały GPR zostały opracowywanie zgodnie z:

- Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami),
- Wytycznymi Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 3 lipca 2015 r.,
- Założeniami Narodowego Planu Rewitalizacji 2022,
- Regulaminem prowadzenia Wykazu programów rewitalizacji gmin województwa małopolskiego (wprowadzonego Uchwałą nr 480/16 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 31 marca 2016 r., Uchwałą nr 1380/16 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 15 września 2016 r. oraz Uchwałą nr 1718/16 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 22 listopada 2016 r.).

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami) rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Jest on prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane i skoncentrowane terytorialnie działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni oraz gospodarki. Działania te mają być realizowane przez interesariuszy rewitalizacji zgodnie z zapisami GPR.

Podczas opracowywania dokumentu przyjęto założenie, że w centrum procesu rewitalizacji stoi człowiek wraz ze swoimi problemami, potrzebami i oczekiwaniami. Dlatego też jednym z najistotniejszych elementów GPR jest diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych, pozwalająca na zidentyfikowanie obszarów problemowych na terenie Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna (MiGU Muszyna). Są to obszary, gdzie następuje koncentracja negatywnych zjawisk – przede wszystkim w sferze społecznej i dodatkowo minimum w jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Diagnoza zawiera także analizę potencjałów występujących na wybranych obszarach.

GPR to dokument, dzięki któremu władze MiGU Muszyna będą mogły realizować przedsięwzięcia mające na celu rozwiązywanie problemów społecznych występujących na terenie obszarów rewitalizacji. W proces ten zostali włączeni mieszkańcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych i przedsiębiorstw oraz inni interesariusze.

2. Szczegółowa diagnoza obszarów zdegradowanych i rewitalizacji MiGU Muszyna

W diagnozie przeprowadzono analizę negatywnych zjawisk, o których mowa jest w art. 9 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami), a także dokonano analizy lokalnych potencjałów występujących na obszarze rewitalizacji.

2.1. Informacje ogólne

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji została przeprowadzona wielokryterialna, pogłębiona analiza pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej, w podziale na wyznaczone jednostki analityczne.

Jej pierwszym etapem była analiza danych pozyskanych z następujących źródeł:

- Bank Danych Lokalnych GUS,
- Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Muszynie,
- Komenda Policji w Muszynie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu.

Następnie przeprowadzone zostało badanie ankietowe (od 30 maja do 6 czerwca 2016). Zastosowana została technika PAPI – ankieterzy przeprowadzali wywiady w oparciu o papierowe kwestionariusze na których zaznaczane były odpowiedzi. Dobór próby do badania miał charakter reprezentatywny przedmiotowo (kwotowy) pod względem płci i wieku, dążono również do zapewnienia reprezentacji wszystkich sołectw i osiedli. W kwestionariuszu ankiety znalazły się pytania dotyczące występujących w gminie problemów z zakresu pięciu sfer (wraz z ich lokalizacją). Respondenci proszeni byli również o wskazanie najważniejszych potencjałów Gminy.

W dniu 7 czerwca 2016 miał natomiast miejsce warsztat diagnostyczny, podczas którego przedstawione zostały dotychczasowe wyniki. Uczestnicy mieli możliwość odniesienia się do zaproponowanych obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, pogłębiona została również diagnoza występujących tam problemów.

Dla przeprowadzenia analizy zróżnicowania wewnątrzgminnego wykorzystano podział na jednostki pomocnicze gminy (osiedla i sołectwa) jako najlepiej znany mieszkańcom i innymi interesariuszom GPR. Jednocześnie podział ten w rzetelny sposób odzwierciedla zróżnicowania w przestrzeni społeczno-gospodarczej MiGU Muszyna.

W skład gminy Muszyna wchodzi dziesięć sołectw:

- Andrzejówka,
- Dubne,
- Jastrzębik,
- Leluchów,
- Milik,
- Powroźnik,
- Szczawnik,
- Wojkowa,
- Złockie,
- Żegiestów,

oraz miasto Muszyna, które podzielone jest na pięć osiedli:

- Grunwaldzkie,

- Kościuszki,
- Piłsudskiego,
- Śródmieście,
- Zazamcze.

Poniższe mapy prezentują podział administracyjny jednostek pomocniczych MiGU Muszyna.

Mapa 1. Podział administracyjny gminy Muszyna

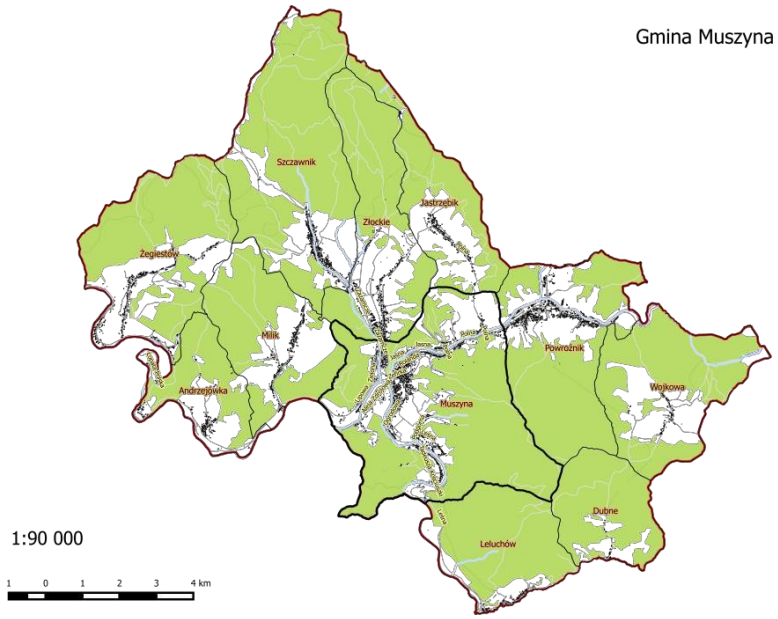

Źródło: UMiG Muszyna

Mapa 2. Podział administracyjny miasta Muszyna

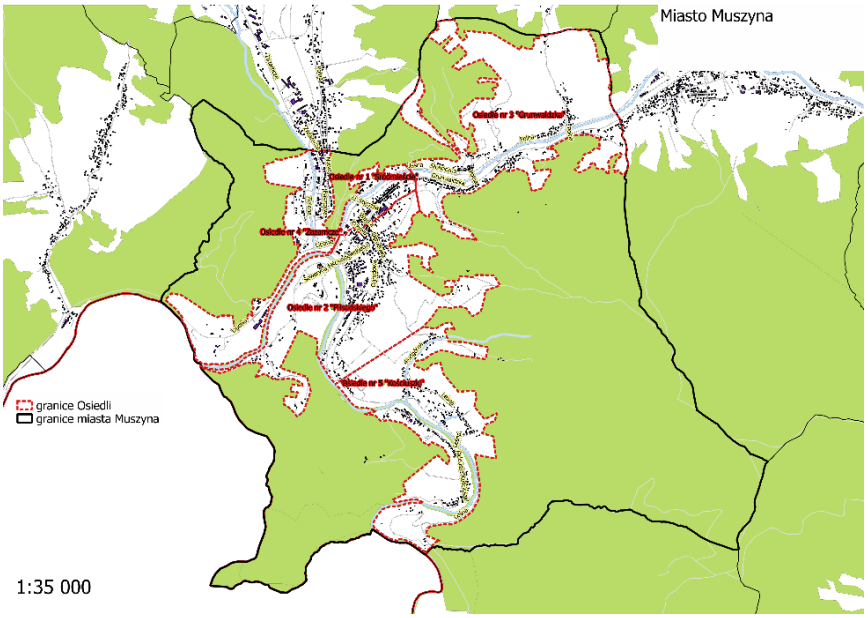

Źródło: UMiG Muszyna

2.2. Metodyka delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Podstawą wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji jest analiza wskaźników we wszystkich sferach tj. w społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej. Wskaźniki wykorzystane do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawiono w podrozdziale 2.3.

Następnym krokiem po wyliczeniu wskaźników jest normalizacja wskaźników w każdej ze sfer w oparciu o następujący wzór:

$$W_n = \frac{W_w - W_{śr}}{\sigma}$$

Gdzie:

W_n – wskaźnik wystandaryzowany,

W_w – wartość wskaźnika dla osiedla,

$W_{śr}$ – średnia arytmetyczna wskaźnika dla miasta,

σ – odchylenie standardowe wskaźnika.

Normalizacja wskaźnika oznacza jego odchylenie od jego wartość średniej dla miasta, która zawsze wynosi 0. Wartości znormalizowanych wskaźników mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Wskaźniki dodatnie wskazują, które obszary w mieście są zdegradowane w poszczególnych zagadnieniach, wartości ujemne natomiast wskazują na korzystniejszą sytuację na poszczególnych jednostkach. Normalizując wskaźniki należy również uwzględnić specyfikę wskaźników, tzn. im niższa wartość wskaźnika tym większy poziom degradacji, należy pomnożyć go przez (-)1.

Analiza wskaźników syntetycznych we wszystkich sferach umożliwia porównanie jego wartości dla danego osiedla. Wysokie wartości wskaźnika syntetycznego w każdej sferze dla danego okręgu świadczą o jego dużym poziomie degradacji. Następnym krokiem jest zsumowanie wartości ze wszystkich sfer – wyliczenie wskaźnika sumarycznego.

Jako obszary zdegradowane wskazuje się wszystkie jednostki analityczne, które mają wartość dodatnią w sferze społecznej oraz co najmniej wartość dodatnią w jednej z pozostałych sfer. Za obszary zdegradowane uznano osiedla Śródmieście i Piłsudskiego oraz sołectwo Jastrzębik.

Jako obszary rewitalizacji wskazuje się jednostki analityczne, które spełniają cechy jednostek zdegradowanych, a dodatkowo wartość wskaźnika sumarycznego jest najwyższa. Wyznaczone obszary rewitalizacji - osiedla Śródmieście i Piłsudskiego oraz sołectwo Jastrzębik pokrywają się z obszarami zdegradowanymi.

2.3. Wskaźniki użyte w diagnozie

Przy wyborze obszarów, gdzie prowadzona będzie rewitalizacja posłużono się wskaźnikami o charakterze ilościowym, które zostały opracowane na podstawie pozyskanych danych statystycznych. Wskaźniki te odnosiły się do pięciu sfer: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej.

Dane pozyskiwane w podziale na ulice były agregowane do poziomu jednostek pomocniczych gminy – osiedli i sołectwa. Część wskaźników ma charakter względny, a więc wartości zostały podane w stosunku do określonej liczby mieszkańców (w zależności od wskaźnika – 100 lub 1000). Umożliwia to porównywanie sytuacji w jednostkach różniących się pod względem liczby mieszkańców.

Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego posłużono się zestawem 15 wskaźników:

Sfera społeczna:

- Liczba przestępstw na 1000 osób,
- Liczba bezrobotnych ogółem na 1000 ludności,
- Liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy na 1000 ludności,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu bezdomności na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu niepełnosprawności lub długotrwałej choroby na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu wielodzietności na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu opuszczenia zakładu karnego na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców.

Sfera gospodarcza:

- Aktywne podmioty gospodarcze na 1000 ludności.

Sfera techniczna:

- Liczba budynków, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności.

Sfera środowiskowa:

- Powierzchnia dzikich wysypisk na % powierzchni osiedla/sołectwa.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna:

- Długość dróg gminnych wymagających remontu w km na km^2.
- Liczba przyłaązy kanalizacyjnych na 1000 mieszkańców (kanalizacja sanitarna).

Poniższe tabele prezentują wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfery społecznej oraz dla pozostałych sfer.

Tabela 1: Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfery społecznej – część I

Obszar		Przestępstwa razem na 1000 osób	Liczba bezrobotnych ogółem na 1000 ludności	Liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy na 1000 ludności	Ubóstwo* na 1000 mieszkańców	Bezdomność* na 1000 mieszkańców
Sołectwa	Andrzejówka	-0,22	0,32	-0,21	-1,31	-0,26
	Dubne	-0,82	-2,53	1,39	-1,73	-0,26
	Jastrzębik	0,05	1,41	0,59	0,30	-0,26
	Leluchów	-0,82	-1,07	0,71	-0,89	-0,26
	Milik	-0,33	-0,96	-2,04	0,11	-0,26
	Powroźnik	-0,48	-0,27	0,55	-0,78	-0,26
	Szczawnik	-0,52	0,47	-1,87	-0,02	-0,26
	Wojkowa	-0,82	-0,01	-0,63	-0,28	-0,26
	Złockie	0,77	1,28	-0,06	0,94	-0,26
	Żegiestów	0,16	-0,55	-0,41	0,24	-0,26
Osiedla	Grunwaldzkie	0,13	0,70	0,77	-0,41	-0,26
	Kościuszki	-0,82	-0,02	-0,74	-0,41	-0,26
	Piłsudskiego	2,58	0,72	0,75	1,95	3,61
	Śródmieście	-0,59	0,07	0,25	1,22	-0,26
	Zazamcze	1,74	0,44	0,96	1,05	-0,26

**Powody przyznania pomocy społecznej*

Źródło: opracowanie własne

Tabela 2: Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfery społecznej – część II

Obszar		Bezrobocie* na 1000 mieszkańców	Niepełnosprawność/ długotrwała* choroba na 1000 mieszkańców	Wielodzietność* na 1000 mieszkańców	Opuszczenie zakładu karnego* na 1000 mieszkańców	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych* na 1000 mieszkańców
Sołectwa	Andrzejówka	-0,95	-1,37	-1,37	-0,35	0,84
	Dubne	-1,70	0,17	1,98	-0,35	-0,56
	Jastrzębik	-0,26	-0,18	0,00	-0,35	-0,56
	Leluchów	-0,22	-1,79	-1,37	-0,35	-0,56
	Milik	-0,48	-0,88	-0,59	3,32	-0,56
	Powroźnik	-0,65	0,33	-0,16	-0,35	-0,16
	Szczawnik	0,57	-0,95	0,08	-0,35	0,15
	Wojkowa	0,86	-0,36	1,08	-0,35	-0,56
	Złockie	-0,12	0,41	0,14	-0,35	-0,56
	Żegiestów	-0,31	-0,03	-0,70	-0,35	-0,23
Osiedla	Grunwaldzkie	0,64	0,27	0,55	-0,35	0,07
	Kościuszki	-0,70	0,26	0,23	-0,35	-0,56
	Piłsudskiego	2,41	1,76	0,11	1,19	0,56
	Śródmieście	1,20	1,79	1,41	-0,35	3,23
	Zazamcze	-0,29	0,57	-1,37	-0,35	-0,56

**Powody przyznania pomocy społecznej*

Źródło: opracowanie własne

Tabela 3. Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfer: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej

Obszar		Aktywne podmioty gospodarcze na 1000 ludności	Budynki, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności	Powierzchnia dzikich wysypisk % powierzchni osiedla/sołectwa	Długość dróg gminnych wymagających remontu w km na km2	Przyłącza kanalizacyjne na 1000 ludności (kanalizacja sanitarna)
Sołectwa	Andrzejówka	0,64	0,82	3,61	-0,10	-1,14
	Dubne	1,30	-2,02	-0,27	-0,48	-2,82
	Jastrzębik	0,34	0,11	-0,27	-0,15	-0,65
	Leluchów	-3,10	-1,01	-0,07	-0,48	-2,82
	Milik	0,52	-0,44	-0,27	-0,48	-0,98
	Powroźnik	-0,13	0,91	-0,27	0,05	-0,46
	Szczawnik	0,15	1,49	-0,27	-0,37	-0,36
	Wojkowa	0,54	0,19	-0,27	-0,30	-2,82
	Złockie	-0,27	1,51	-0,27	-0,23	0,03
	Żegiestów	0,27	0,29	-0,27	-0,31	-0,46
Osiedla	Grunwaldzkie	0,36	0,22	-0,27	-0,48	-0,67
	Kościuszki	0,51	-0,27	-0,27	-0,28	-0,58
	Piłsudskiego	-0,01	-1,43	-0,27	0,51	-1,01
	Śródmieście	-1,02	-0,62	-0,27	3,49	-0,11
	Zazamcze	-0,10	0,25	-0,27	-0,41	-0,14

Źródło: opracowanie własne

Kolejnym krokiem było zsumowanie wartości wskaźników dla sfery społecznej, tak aby umożliwić

zbiorcze porównanie (zaprezentowane w poniższej tabeli).

Tabela 4. Porównanie wartości wystandaryzowanych dla sfer

Obszar		Sfera				
		Społeczna	Gospodarcza	Techniczna	Środowiskowa	Przestrzenno-funkcjonalna
Sołectwa	Andrzejówka	-4,87	0,64	0,82	3,61	0,04
	Dubne	-4,41	1,30	-2,02	-0,27	1,35
	Jastrzębik	0,73	0,34	0,11	-0,27	-0,50
	Leluchów	-6,62	-3,10	-1,01	-0,07	1,35
	Milik	-2,66	0,52	-0,44	-0,27	-0,50
	Powroźnik	-2,23	-0,13	0,91	-0,27	-0,49
	Szczawnik	-2,70	0,15	1,49	-0,27	-1,01
	Wojkowa	-1,32	0,54	0,19	-0,27	1,52
	Złockie	2,20	-0,27	1,51	-0,27	-1,26
	Żegiestów	-2,43	0,27	0,29	-0,27	-0,85
Osiedla	Grunwaldzkie	2,12	0,36	0,22	-0,27	-0,81
	Kościuszki	-3,37	0,51	-0,27	-0,27	-0,70
	Piłsudskiego	15,65	-0,01	-1,43	-0,27	0,53
	Śródmieście	7,98	-1,02	-0,62	-0,27	2,60
	Zazamcze	1,93	-0,10	0,25	-0,27	-1,27

Źródło: opracowanie własne

Porównanie wartości wystandaryzowanych wskaźników pokazuje, że w mającej charakter kluczowy sferze społecznej wyraźnie negatywnie wyróżnia się osiedle Piłsudskiego, kolejne co do łącznej sumy wartości wystandaryzowanych wskaźników jest osiedle Śródmieście. Wśród sołectw zdecydowanie negatywnie wyróżniają się Złockie oraz Jastrzębik.

2.4. Zasięgi przestrzenne obszarów zdegradowanych i rewitalizacji wraz z ich charakterystyką

Analiza wartości wymienionych wskaźników pozwoliła na wyznaczenie obszarów zdegradowanych i rewitalizacji, które zostały określone Uchwałą Nr XXVII.307.2016 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji przyjętą przez Radę MiGU Muszyna dnia 27 października 2016 roku. Obszar zdegradowany i rewitalizacji obejmuje trzy podobszary:

- Osiedle Śródmieście – ulice: Jasna, Kity, Kościelna, Krótka, Krzywa, Rolanda, Rynek, 21 Stycznia, Wąska,
- Osiedle Piłsudskiego – ulice: Mściwujewskiego, Piłsudskiego, Aleja Zdrojowa, Ogrodowa, Zefirka,
- Sołectwo Jastrzębik.

Pomimo faktu, że sołectwo Złockie odnotowało wyższy wskaźnik wystandaryzowany dla sfery społecznej oraz wyraźnie stwierdzony kryzys w sferze technicznej, zdecydowano, że do obszaru zdegradowanego zostanie włączone sołectwo Jastrzębik. Wynika to z faktu, że pomimo braku wyróżniającej się sfery kryzysowej, negatywne procesy zaobserwowano w trzech sferach (gospodarczej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej). Ponadto sołectwo Jastrzębik posiada ogromny potencjał rozwojowy, którego wzmocnienie po wyeliminowaniu problemów, będzie oddziaływało na rozwój całej Gminy Muzyna.

Obszar zdegradowany pokrywa się z obszarem rewitalizacji. Biorąc pod uwagę szczególną koncentrację negatywnych zjawisk na obszarze zdegradowanym tj. osiedlu Śródmieście, osiedlu Piłsudskiego i sołectwie Jastrzębik oraz kluczowe znaczenie wynaczonego obszaru dla potencjału rozwojowego Gminy Muszyna, uznano za zasadne niezawężanie obszaru rewitalizacji i pozostawienie go tożsamym z obszadem zdegradowanym. Obszar wskazanych trzech jednostek zajmuje łącznie 10,2% powierzchni

gminy i jest zamieszkany przez 25,8% jej ludności. Oba kryteria mieszczą się w wymaganiach ustawowych: do 20% powierzchni gminy oraz do 30% mieszkańców.

Mapa 3. Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego – obszar zdegradowany i rewitalizacji

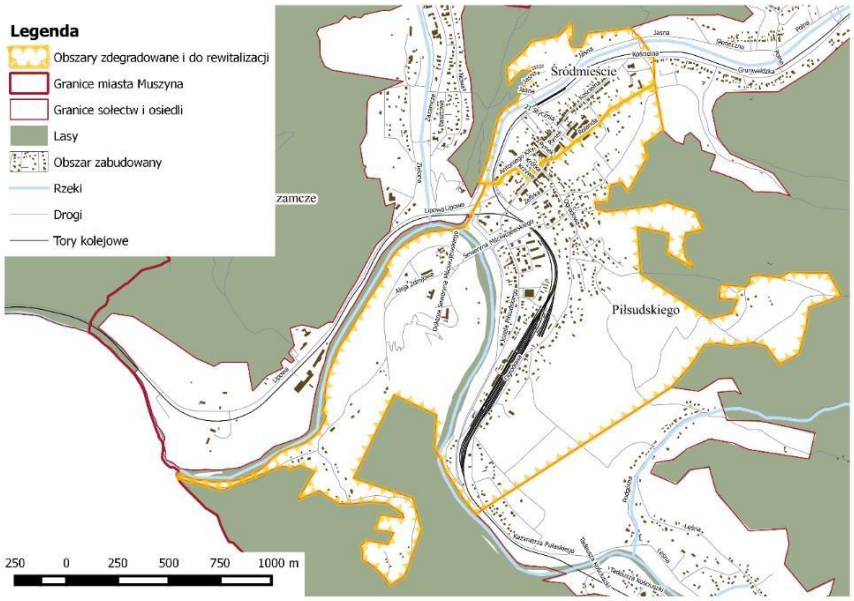

Źródło: opracowanie własne

Mapa 4. Sołectwo Jastrzębik – obszar zdegradowany i rewitalizacji

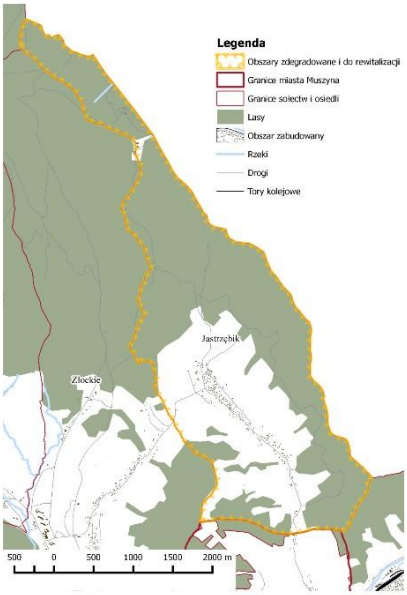

Źródło: opracowanie własne

2.5. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych

Wystandaryzowane wskaźniki dla sfery społecznej, gospodarczej, technicznej, środkowiskowej oraz przestrzenno-funkcjonalnej dotyczące podobszarów zdegradowanych i objętych rewitalizacją zostały zaprezentowane w tabelach 1.-11. i na rysunku 1. poniżej.

Sfera społeczna

W 2015 roku na terenie Gminy Muszyna odnotowano jedynie 97 przestępstw, głównie były to kradzieże oraz kradzieże z włamaniem. Wartość średnia wskaźnika przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców dla gminy wyniosła 5,99. Najwyższą wartość wskaźnika w całej gminie stwierdzono dla osiedla Piłsudskiego (24,73). Wartość powyżej średniej wartości zanotowano także dla sołectwa Jastrzębik (6,34).

Tabela 5. Liczba stwierdzonych przestępstw zaistniałych na terenie podobszarów w roku 2015

Podobszar	Przestępstwa razem	Przestępstwa razem na 1000 osób
Osiedle Śródmieście	1	1,71
Osiedle Piłsudskiego	49	24,73
Sołectwo Jastrzębik	3	6,34
Wartość średnia dla gminy	6,47	5,99

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Komendy Policji w Muszynie

Biorąc pod uwagę wskaźnik liczby osób bezrobotnych ogółem na 1000 mieszkańców negatywnie na terenie Gminy Muszyna wyróżnia się sołectwo Jastrzębik (59,2). Natomiast na terenie samego Miasta Muszyna zjawisko bezrobocia dominuje na osiedlu Piłsudskiego (17,7), gdzie bardzo wysoki jest również wskaźnik liczby osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy (17,7). Na osiedlu Śródmieście zarówno wskaźnik bezrobocia ogółem (46,2), jak i bezrobocia długotrwałego (15,4) osiągnęły wartość powyżej średniej dla gminy.

Tabela 6. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Muszyna w podobszarach w 2015 roku (%)

Podobszar	Liczba bezrobotnych ogółem na 1000 ludności	Liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy na 1000 ludności
Osiedle Śródmieście	46,2	15,4
Osiedle Piłsudskiego	52,5	17,7
Sołectwo Jastrzębik	59,2	16,9
Wartość średnia dla gminy	45,43	14,21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z PUP Nowy Sącz

W 2015 r. w Gminie Muszyna najwięcej osób pobierało świadczenia pomocy społecznej ze względu na niepełnosprawność lub długotrwałą chorobę. W stosunku do liczby mieszkańców najwięcej osób otrzymało pomoc z powodu niepełnosprawności lub choroby na terenie osiedla Śródmieście (18,18) oraz na terenie osiedla Piłsudskiego (18,68).

Tabela 7. Powód przyznania pomocy: niepełnosprawność/długotrwała choroba na 1000 mieszkańców

Podobszar	Liczba otrzymujących pomoc na 1000 mieszkańców
Osiedle Śródmieście	18,8
Osiedle Piłsudskiego	18,68
Sołectwo Jastrzębik	8,46
Wartość średnia dla gminy	9,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Drugim z najczęstszych powodów udzielania przyznania pomocy społecznej w 2015 r. w Gminie Muszyna było ubóstwo. W stosunku do liczby mieszkańców najwięcej osób otrzymało pomoc

z powodu ubóstwa na terenie osiedla Piłsudskiego (19,18). Kolejnym obszarem, gdzie wskaźnik osiągnął wysoką wartość było osiedle Śródmieście (15,38).

Tabela 8. Powód przyznania pomocy: ubóstwo na 1000 mieszkańców

Podobszar	Liczba otrzymujących pomoc na 1000 mieszkańców
Osiedle Śródmieście	15,38
Osiedle Piłsudskiego	19,18
Sołectwo Jastrzębik	10,57
Wartość średnia dla gminy	9,01

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Największy odsetek beneficjentów pomocy społecznej pobierających świadczenie dla bezrobotnych na 1000 mieszkańców odnotowano na osiedlu Piłsudskiego (12,12).

Tabela 9. Powód przyznania pomocy: bezrobocie na 1000 mieszkańców

Podobszar	Liczba otrzymujących pomoc na 1000 mieszkańców
Osiedle Śródmieście	8,55
Osiedle Piłsudskiego	12,12
Sołectwo Jastrzębik	4,23
Wartość średnia dla gminy	5,01

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Wskaźnik liczby osób pobierających pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców był najwyższy na osiedlu Śródmieście (11,97).

Tabela 10. Powód przyznania pomocy: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców

Podobszar	Liczba otrzymujących pomoc na 1000 mieszkańców
Osiedle Śródmieście	11,97
Osiedle Piłsudskiego	3,53
Sołectwo Jastrzębik	0
Wartość średnia dla gminy	1,76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Wysoka wartość wskaźnika liczby osób otrzymujących pomoc z powodu wielodzietności wyróżnia osiedle Śródmieście (8,55) wśród pozostałych obszarów gminy i podobszarów zdegradowanych oraz rewitalizacji.

Tabela 11. Powód przyznania pomocy: wielodzietność na 1000 mieszkańców

Podobszar	Liczba otrzymujących pomoc na 1000 mieszkańców
Osiedle Śródmieście	8,55
Osiedle Piłsudskiego	4,54
Sołectwo Jastrzębik	4,23
Wartość średnia dla gminy	4,22

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Bezdomność oraz opuszczenie zakładu karnego stanowiły dwa najrzadsze powody otrzymywania świadczeń pomocy społecznej na terenie Muszyny. Wskaźniki dla obu powodów przyznania pomocy występowały jedynie na osiedlu Piłsudskiego.

Tabela 12. Powód przyznania pomocy: bezdomność i opuszczenie zakładu karnego na 1000 mieszkańców

Podobszar	Bezdomność na 1000 mieszkańców	Opuszczenie zakładu karnego na 1000 mieszkańców
Osiedle Śródmieście	0	0
Osiedle Piłsudskiego	1,01	0,5
Sołectwo Jastrzębik	0	0
Wartość średnia dla gminy	0,07	0,11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Sfera gospodarcza

W 2015 r. najwięcej aktywnych podmiotów gospodarczych w stosunku do liczby mieszkańców na terenie miasta Muszyna znajdowało się na osiedlu Śródmieście. Zarejestrowano tam 92,31 podmioty na 1000 mieszkańców. Wartość wskaźnika dla osiedla Piłsudskiego wyniosła 51,99, co stanowiło wynik zbliżony do wartości średniej dla całej Gminy Muszyna (51,74). Na terenie sołectwa Jastrzębik funkcjonowało 38,05 podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

Tabela 13. Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców

Podobszar	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 1000 ludności
Osiedle Śródmieście	92,31
Osiedle Piłsudskiego	51,99
Sołectwo Jastrzębik	38,05
Wartość średnia dla gminy	51,74

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

Sfera techniczna

Wskaźnik dotyczący liczby budynków, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności osiągnął wartość powyżej średniej dla sołectwa Jastrzębik (80,34 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców).

Tabela 14.Budynki, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności

Podobszar	Budynki, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności
Śródmieście	56,41
Piłsudskiego	29,78
Jastrzębik	80,34
Wartość średnia dla gminy	76,75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

Sfera środowiskowa

Według danych z 2015 r. na terenie gminy istnieją dwa dzikie wysypiska śmieci. Żadne z nich nie mieści się na wyznaczonym obszarze zdegradowanym i rewitalizacji.

Rysunek 1. Dzikie wysypiska – powierzchnia w 2015 r.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

W gminie Muszyna najwięcej dróg wymagających remontu pod względem powierzchni danej jednostki terytorialnej znajduje się na terenie osiedla Śródmieście (2,36 km drogi na jeden kilometr powierzchni tego obszaru). Natomiast pod względem długości dróg wymagających remontu negatywnie wyróżnia się sołectwo Jastrzębik (1,7 km).

Tabela 15. Długość dróg gminnych wymagających remontu

Podobszar	Długość dróg gminnych wymagających remontu	Długość dróg gminnych wymagających remontu w km na km^2
Osiedle Śródmieście	1,56	2,36
Osiedle Piłsudskiego	3	0,59
Sołectwo Jastrzębik	1,7	0,19
Wartość średnia dla gminy	2,78	0,53

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

Najmniej przyłączy sanitarnej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta Muszyna znajduje się na terenie osiedla Piłsudskiego (195,52 przyłączy w przeliczeniu na 1000 mieszkańców). Wartość średnia wskaźnika dla całej gminy wynosi 195,52.

Tabela 16.Liczba przyłaczy kanalizacyjna na 1000 mieszkańców (kanalizacja sanitarna)

Podobszar	Przyłącza kanalizacyjne na 1000 ludności (kanalizacja sanitarna)
Śródmieście	290,6
Piłsudskiego	194,35

Jastrzębik	232,56
Wartość średnia dla gminy	195,52

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

Poniżej znajdują się podsumowania analiz danych, które wskazały na kumulację negatywnych zjawisk oraz potencjałów na obszarze rewitalizacji. Stanowią one podsumowanie diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Osiedle Piłsudskiego

W tym podobszarze zwraca uwagę koncentracja problemów społecznych. Jest to część miasta o widocznie podwyższonym w stosunku do średniej natężeniu przestępczości. Duża liczba zamieszkujących tu osób bezrobotnych, w tym bezrobotnych długotrwale powoduje, że obszar ten odznacza się natężeniem problemów, w tym wysokim poziomem ubóstwa. Niekorzystna sytuacja materialna oznacza nie tylko obniżenie standardu życia mieszkańców, ale także powoduje zagrożenie wykluczeniem społecznym. Długotrwała bierność zawodowa sprzyja procesom prowadzącym do utrwalania się biedy oraz jej dziedziczenia.

Osiedle jest również szczególnie dotknięte problemem ruchu samochodów ciężarowych (również poruszających się z naruszeniem przepisów ruchu drogowego).

W ramach przeprowadzonej z interesariuszami (w ramach warsztatu i rozmów indywidualnych) dokonana została pogłębiona diagnoza problemów w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej na osiedlu Piłsudskiego.

Zidentyfikowane problemy w poszczególnych sferach:

Sfera społeczna

- Niewystarczająca współpraca pomiędzy organizacjami i stowarzyszeniami,
- Słaba integracja pomiędzy różnymi grupami mieszkańców,
- Słabe więzi międzypokoleniowe,
- Słabe zainteresowanie ludzi młodych pielęgnowaniem lokalnej kultury i tradycji,
- Migracja, szczególnie ludzi młodych,
- Brak oferty bibliotecznej dla osób niedowidzących i niewidomych.

Sfera gospodarcza

- Niewystarczający poziom przygotowania zawodowego osób pracujących w branży turystycznej,
- Niski stopień wykorzystania potencjału uzdrowiskowego,
- Degradacja części istniejącej infrastruktury turystycznej,
- Niewystarczająca dostępność istniejących atrakcji turystyczno-rekreacyjnych,
- Nierozwinięta oferta turystyczno-uzdrowiskowa,
- Słabo rozwinięta promocja i upowszechnienie atrakcji i walorów turystyczno-uzdrowiskowych,
- Niewystarczające wykorzystanie potencjału lokalnych twórców rękodzieła artystycznego w ofercie kulturalnej i turystycznej,
- Nierozwinięta oferta atrakcji dla turystów i mieszkańców.

Sfera środowiskowa

- Niewystarczająca segregacja odpadów stałych,
- Nadmierne zanieczyszczenie powietrza w okresie grzewczym pochodzące z tradycyjnych źródeł

ciepła.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

- Brak miejsc w przestrzeni publicznej do codziennej rekreacji, spotkań oraz działań integracyjnych mieszkańców,
- Niski standard funkcjonalny i estetyczny przestrzeni publicznych,
- Nierozwinięta infrastruktura usługowo-handlowa dla turystów,
- Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczno-rekreacyjna,
- Niewystarczające zagospodarowanie bulwarów nad Popradem na cele turystyczno-rekreacyjne,
- Trudności w przemieszczaniu się mieszkańców i turystów w komunikacji pieszej i rowerowej wynikające ze zbyt małej liczby przepraw nad rzeką Poprad,
- Brak obiektów sportowo-rekreacyjnych o wysokim standardzie i całorocznej dostępności,
- Niewystarczająco rozwinięte ciągi pieszo-rowerowe w miejscach atrakcyjnych przyrodniczo,
- Duży stopień degradacji infrastruktury kanalizacyjnej.

Sfera techniczna

- Duża liczba budynków publicznych i mieszkalnych będących w złym stanie technicznym i o niskim standardzie,
- Niska efektywność energetyczna dużej części budynków publicznych i mieszkalnych,
- Niewystarczające dostosowanie budynków użyteczności publicznej do poruszania się przez osoby niepełnosprawne,
- Zły stan techniczny i estetyczny części bazy uzdrowiskowo-hotelarskiej.

Osiedle Śródmieście

Na terenie osiedle zwraca uwagę duża liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z uwagi na ubóstwo. Warto tu zaznaczyć, że problem biedy czy wręcz ubóstwa nie dotyka tylko osób bezrobotnych (czyli osób w wieku produkcyjnym), ale także wielu seniorów, którzy ze względu na niski poziom świadczeń emerytalnych nie mają możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb egzystencjalnych. W bardzo podobnej sytuacji są osoby niezdolne do pracy ze względu na chorobę. Na osiedlu zamieszkuje proporcjonalnie duża liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu niepełnosprawności i/lub długotrwałej choroby.

Na terenie tego osiedla zwraca uwagę również duża liczba osób, które otrzymują pomoc społeczną z powodu wielodzietności i bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych.

W ramach przeprowadzonej z interesariuszami (w ramach warsztatu i rozmów indywidualnych) dokonana została pogłębiona diagnoza problemów w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej na osiedlu Śródmieście.

Zidentyfikowane problemy w poszczególnych sferach:

Sfera społeczna

- Słabe więzi międzypokoleniowe,
- Słabe zainteresowanie ludzi młodych pielęgnowaniem lokalnej kultury i tradycji,
- Mała aktywność, niski poziom współpracy organizacji pozarządowych,
- Niewystarczająca współpraca pomiędzy organizacjami i stowarzyszeniami,
- Słaba integracja pomiędzy różnymi grupami mieszkańców,
- Migracja, szczególnie ludzi młodych,

- Brak oferty bibliotecznej dla osób niedowidzących i niewidomych.

Sfera gospodarcza

- Mała konkurencyjność gospodarcza i turystyczno-uzdrowiskowa na tle sąsiednich gmin,
- Niski stopień wykorzystania potencjału uzdrowiskowego,
- Nierozwinięta oferta turystyczno-uzdrowiskowa,
- Niewystarczający poziom przygotowania zawodowego osób pracujących w branży turystycznej,
- Niewystarczające wykorzystanie potencjału lokalnych twórców rękodzieła artystycznego w ofercie kulturalnej i turystycznej,
- Nierozwinięta oferta czasu wolnego dla turystów i mieszkańców.

Sfera środowiskowa

- Niewystarczająca segregacja odpadów stałych,
- Nadmierne zanieczyszczenie powietrza w okresie grzewczym pochodzące z tradycyjnych źródeł ciepła.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

- Nieprzystosowanie przestrzeni publicznej do codziennej rekreacji, spotkań oraz działań integracyjnych mieszkańców,
- Degradacja części istniejącej infrastruktury turystycznej,
- Przestarzała infrastruktura kanalizacyjna,
- Mała funkcjonalność i estetyka przestrzeni publicznej,
- Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczno-rekreacyjna,
- Nierozwinięta infrastruktura usługowo-handlowa dla turystów,
- Niewystarczająco rozwinięte ciągi pieszo-rowerowe w miejscach atrakcyjnych przyrodniczo.

Sfera techniczna

- Niski standard dostępności ważnej atrakcji turystycznej i uzdrowiskowej, którą są pijalnie wód,
- Niska efektywność energetyczna dużej części budynków publicznych i mieszkalnych,
- Niewystarczające dostosowanie budynków użyteczności publicznej do poruszania się przez osoby niepełnosprawne.

Sołectwo Jastrzębik

Na terenie podobszaru można odnotować wysoki udział osób bezrobotnych w populacji. Na obszarach wiejskich problem bezrobocia jest szczególnie dotkliwy, z uwagi homogeniczny typ gospodarki. Znacząco utrudnia to znalezienie zatrudnienia poza dominującą branżą i sprzyja opuszczaniu regionu, szczególnie przez młode osoby. Pogarsza to dodatkowo sytuację demograficzną (starzenie się społeczeństwa).

W ramach przeprowadzonej z interesariuszami (w ramach warsztatu i rozmów indywidualnych) dokonana została pogłębiona diagnoza problemów w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej w sołectwie Jastrzębik.

Zidentyfikowane problemy w poszczególnych sferach:

Sfera społeczna

- Niewykorzystany potencjał współpracy organizacji pozarządowych,
- Słabe więzi międzypokoleniowe,
- Słaba integracja pomiędzy różnymi grupami mieszkańców,

- Słabe zainteresowanie ludzi młodych pielęgnowaniem lokalnej kultury i tradycji,
- Brak oferty bibliotecznej dla osób niedowidzących i niewidomych.

Sfera gospodarcza

- Niski stopień wykorzystania potencjału turystycznego,
- Niewystarczający poziom przygotowania zawodowego osób pracujących w branży turystycznej,
- Niewystarczające wykorzystanie potencjału lokalnych twórców rękodzieła artystycznego w ofercie kulturalnej i turystycznej.

Sfera środowiskowa

- Niewystarczająca segregacja odpadów stałych,
- Nadmierne zanieczyszczenie powietrza w okresie grzewczym pochodzące z tradycyjnych źródeł ciepła.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

- Degradacja istniejącej infrastruktury turystycznej,
- Niewystarczająco rozwinięte ciągi pieszo-rowerowe w miejscach atrakcyjnych przyrodniczo,
- Niezadowalająca jakość i bezpieczeństwo ciągów drogowych na terenie sołectwa,
- Brak miejsc w przestrzeni publicznej do codziennej rekreacji, spotkań oraz działań integracyjnych mieszkańców,
- Niedostatecznie rozwinięta infrastruktura turystyczno-rekreacyjna,
- Zły stan istniejących obiektów infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej.

Sfera techniczna

- Duża liczba budynków będących w złym stanie technicznym i o niskim standardzie,
- Niska efektywność energetyczna dużej części budynków,
- Zły stan techniczny i estetyczny istniejącej bazy turystyczno-rekreacyjnej.

Opisane powyżej problemy są kluczowe dla władz Gminy z punktu widzenia potrzeby ich rozwiązywania. Ma to jednocześnie odzwierciedlenie w Strategii Rzowoju Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna na lata 2013-2020 oraz w Planie Rozwoju Uzdrowiska Muszyna na lata 2016-2023.

2.6. Skala i charakter potrzeb rewitalizacyjnych

Na podstawie pozyskanych dodatkowo danych statystycznych oraz warsztatów pogłębiających diagnozę dokonano szczegółowego opisu problemów występujących na obszarze rewitalizacji.

Pozyskane dodatkowo dane potwierdziły, że istotnym problemem społecznym na obszarze rewitalizacji jest ubóstwo. Złe warunki materialne mają szczególne znaczenie jeśli chodzi o dzieci i młodzież, gdyż niekorzystnie warunkują ich szanse życiowe. Wśród uczniów zamieszkujących obszar rewitalizacji są dzieci, którym przyznano wsparcie w postaci darmowych podręczników. Ich liczba była największa na osiedlu Piłsudskiego. Z kolei stypendium socjalne w okresie wrzesień-grudzień otrzymywały przede wszystkim dzieci z osiedla Śródmieście. Można tutaj zauważyć zmianę w stosunku do wcześniejszych miesięcy roku 2016 – we wszystkich podobszarach liczba stypendiów spadła (najbardziej w sołectwie Jastrzębik).

Tabela 17. Wsparcie uczniów

Podobszar	Darmowe podręczniki		Stypendia socjalne styczeń-czerwiec 2016		Stypendia socjalne wrzesień-grudzień 2016	
	Liczba	Na 100 ludności	Liczba	Na 100 ludności	Liczba	Na 100 ludności
Śródmieście	54	2,73	19	0,96	15	0,76
Piłsudskiego	87	14,87	14	2,39	10	1,71
Jastrzębik	48	10,15	23	4,86	10	2,11

Źródło: UMiG Muszyna

Na obszarze rewitalizacji dożywianie dzieci (przyznawane na podstawie kryterium materialnego) przysługiwało w 2015 roku przede wszystkim dzieciom zamieszkującym na osiedlu Piłsudskiego.

Tabela 18. Liczba dzieci objętych dożywianiem (dane za rok 2015)

Podobszar	Liczba	Na 100 ludności
Osiedle Śródmieście	13	0,66
Osiedle Piłsudskiego	35	5,98
Sołectwo Jastrzębik	3	0,63

Źródło: Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie

Z problemem ubóstwa wiąże się również kwestia zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych ludności obszaru rewitalizacji. Gmina może przyznać osobom potrzebującym pomocy prawo do lokalu komunalnego bądź też socjalnego. Pierwszy typ przysługuje osobom o niskich dochodach, nieposiadającym praw do innej nieruchomości mieszkalnej, drugi zaś jest przeznaczony dla tych, którym grozi eksmisja z mieszkań komunalnych, spółdzielczych lub należących do TBS.

Na obszarze rewitalizacji znajduje się siedemnaście mieszkań socjalnych (przede wszystkim na osiedlu Piłsudskiego) oraz trzy komunalne (również w większości na osiedlu Piłsudskiego).

Tabela 19. Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy

Podobszar	Liczba	Na 100 ludności
Osiedle Śródmieście	3	0,15
Osiedle Piłsudskiego	12	2,05
Sołectwo Jastrzębik	2	0,42

Źródło: UMiG Muszyna

Tabela 20. Liczba lokali socjalnych

Podobszar	Liczba	Na 100 ludności
Osiedle Śródmieście	0	0,00
Osiedle Piłsudskiego	2	0,34
Sołectwo Jastrzębik	1	0,21

Źródło: UMiG Muszyna

Istotnym potencjałem obszaru rewitalizacji są znajdujące się tu obiekty i tereny rekreacyjne. Mają one znaczenie z punktu widzenia jakości życia mieszkańców, a także mogą być wykorzystywane dla rozwoju branży turystycznej.

Tabela 21. Potencjał rekreacyjno-sportowy (stan na grudzień 2016)

Podobszar	Obiekty i tereny rekreacyjne
Osiedle Śródmieście	Boisko wielofunkcyjne przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr. 1 w Muszynie Pijalnia wody mineralnej Milusia Pijalnia wody mineralnej Anna Obiekty agroturystyczne Plac zabaw
Osiedle Piłsudskiego	Zespół basenów w Muszynie Park Zdrojowy „Zapopradzie" w Uzdrowisku Muszyna Pijalnia wody mineralnej Antoni Lodowisko (sezonowe) wraz z parkiem linowym Amfiteatr Obiekty sanatoryjne (dwa) Pensjonaty Obiekty rekreacyjne Korty tenisowe Place zabaw (3)
Sołectwo Jastrzębik	Boisko wielofunkcyjne przy Szkole Podstawowej w Jastrzębiku Dwa obiekty agroturystyczne Mofeta im prof. Henryka Świdzińskiego Źródło wody mineralnej „Łukasz" Plac zabaw

Źródło: UMiG Muszyna

Potrzeby rewitalizacyjne zgłaszane w trakcie warsztatu związane były ze specyfiką poszczególnych podobszarów.

W odniesieniu do osiedla Śródmieście podnoszona była kwestia potencjału dziedzictwa kulturowego i historycznego, który powinien być lepiej wykorzystany dla rozwoju branży turystycznej oraz budowania tożsamości lokalnej. Do zgłaszanych potrzeb rewitalizacyjnych można zaliczyć: rewitalizację Rynku oraz budowę obiektów kultury, których działalność będzie się opierała na tradycji. Ważnym potencjałem podobszaru jest również Pijalnia Milusia, której budynek wymaga modernizacji.

Podobne uwagi zostały zgłoszone również w odniesieniu do osiedla Piłsudskiego. Uczestnicy warsztatów podkreślali potrzebę lepszego wykorzystania jego potencjału atrakcyjności turystycznej. Szczególnie ważne jest przywrócenie dzielnicy Zapopradzie jej funkcji uzdrowiskowej oraz stworzenie wysokiej jakości przestrzeni publicznych. Zmodernizowane tereny zieleni i rekreacyjne mogłyby przyczynić się do wzbogacenia oferty spędzania czasu wolnego oraz integracji dla wszystkich grup mieszkańców (w tym osób zagrożonych wykluczeniem społecznym), jednocześnie budując atrakcyjność turystyczną gminy.

W Sołectwie Jastrzębik ważnym kierunkiem rewitalizacji powinno być wykorzystanie potencjału środowiska naturalnego do tworzenia oferty rekreacyjnej dla mieszkańców oraz turystów.

Należy tu podkreślić, że branża turystyczna ma dla wszystkich trzech podobszarów (oraz dla całej gminy) ważne znaczenie gospodarcze i społeczne. Powstające nowe miejsca pracy mogą zmniejszyć bezrobocie oraz wynikające z niego problemy społeczne i patologie (przestępczość, przemoc w rodzinie, uzależnienia). Funkcja uzdrowiskowo-turystyczna, jako element historii MiGU Muszyna, jest ważna z punktu widzenia wzmacniania tożsamości lokalnej oraz integracji społeczności.

3. Opis powiązań GPR z dokumentami strategicznymi i planistycznymi MiGU Muszyna

GPR jest dokumentem projektującym i wpisującym się w realizację określonej polityki prowadzonej przez samorząd lokalny. Zagwarantowanie spójności zapisów wszystkich dokumentów w gminie jest nie tylko obowiązkiem formalnym, ale także podstawą do prowadzenia zrównoważonego rozwoju MiGU Muszyna. Poniżej przedstawione zostały powiązania GPR z następującymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi MiGU Muszyna:

- Strategia Rozwoju MiGU Muszyna na lata 2013-2020,
- Plan Rozwoju Uzdrowiska Muszyna na lata 2016-2023,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowywania przestrzennego MiGU Muszyna,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych MiGU Muszyna na lata 2011-2020.

3.1. Strategia Rozwoju MiGU Muszyna na lata 2013-2020

Strategia powstała na mocy realizacji umowy zawartej pomiędzy Powiatem Nowosądeckim – Powiatowym Centrum Funduszy Europejskich a Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej, której przedmiotem była aktualizacja lub opracowanie Strategii Rozwoju Gminy na lata 2013 – 2020 dla każdej z Gmin Powiatu Nowosądeckiego – Partnerów Projektu pn.: „Nowosądecka Akademia Samorządowa".

Dokument został opracowany w podziale na pięć obszarów strategicznych:

- Przemysły czasu wolnego i dziedzictwo kulturowe,
- Dostępność komunikacyjna,
- Kapitał społeczny,
- Konkurencyjna gospodarka,
- Zarządzanie rozwojem gminy.

Jego podstawą jest wizja: „Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna kontynuując swoje historyczne tradycje wielokulturowego obszaru pogranicza kultur i religii, przyjaznego i otwartego zarówno dla swoich mieszkańców, jak i odwiedzających gości oraz posiadająca znakomite walory przyrodnicze i lecznicze dążyć będzie – poprzez zagwarantowanie właściwych form organizacyjno-prawnych oraz finansowych - do przekształcenia się w sprawnie działający zespół miejscowości turystyczno-uzdrowiskowych, tak by zapewnić dobrobyt naszym mieszkańcom, perspektywy młodym oraz sławę wśród przyjeżdżających zregenerować swoją duszę i ciało".

Poniższa tabela prezentuje zestawienie celów operacyjnych Strategii oraz GPR.

Tabela 22. Cele GPR i Strategii Rozwoju

Cele GPR	Cele Strategii Rozwoju
1.1. Zapewnione wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	3.4. Sprawna i integrująca polityka społeczna
1.2. Atrakcyjna oferta kulturalna i rekreacyjna dla wszystkich grup mieszańców	3.3. Rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjno- sportowej
2.1. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców	1.2. Ochrona krajobrazu kulturowego i dziedzictwa
3.1. Wykorzystanie potencjału gminy dla dalszego rozwoju branży turystycznej	1.1. Zrównoważony rozwój infrastruktury uzdrowiskowej i turystycznej 1.3. Budowa spójnej oferty uzdrowiskowej

Cele GPR	Cele Strategii Rozwoju
3.2. Stworzone warunki do powstawania nowych miejsc pracy	1.1. Zrównoważony rozwój infrastruktury uzdrowiskowej i turystycznej 1.3. Budowa spójnej oferty uzdrowiskowej i turystycznej 4.2. Rozwój aktywności i przedsiębiorczości mieszkańców 4.3. Rozwój kształcenia zawodowego i wspieranie
4.1. Wysoka funkcjonalność oraz estetyka przestrzeni publicznych	1.1. Zrównoważony rozwój infrastruktury uzdrowiskowej i turystycznej
4.2. Dobre skomunikowanie wewnętrzne i zewnętrzne	1.2. Ochrona krajobrazu kulturowego i dziedzictwa

Źródło: opracowanie własne

Z rewitalizacją związane są przede wszystkim cele z pierwszego obszaru strategicznego „Przemysły czasu wolnego i dziedzictwo kulturowe", którzy związany jest z rozwojem branży turystycznej oraz budowaniem atrakcyjnej i inkluzywnej oferty rekreacji. Cele rewitalizacji powiązane są również ze Strategią Rozwoju w obszarach „Kapitału społecznego" oraz „Konkurencyjnej gospodarki".

3.2. Plan Rozwoju Uzdrowiska Muszyna na lata 2016-2023

Plan Rozwoju Uzdrowiska to dokument opracowany i przyjmowany przez gminę uzdrowiskową, niezbędny do ubiegania się o wsparcie ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020, w ramach osi priorytetowej 6. Dziedzictwo regionalne (działanie 6.3. Rozwój wewnętrznych potencjałów regionu, podziałanie 6.3.1. Wsparcie miejscowości uzdrowiskowych).

Dokument Planu Rozwoju Uzdrowiska Muszyna na lata 2016-2023 został opracowany w odniesieniu do czterech obszarów:

- Obszar turystki i rekreacji,
- Obszar lecznictwa uzdrowiskowego,
- Obszar związany z rozwojem gospodarczym,
- Obszar związany z ochroną środowiska.

Jego głównym celem jest „Zwiększanie atrakcyjności uzdrowiskowo-turystycznej Muszyny w celu wypracowania przewagi konkurencyjnej i wykreowania obrazu miasta i gminy pożądanego przez turystów i kuracjuszy".

Poniższa tabela prezentuje zestawienie celów operacyjnych Strategii oraz GPR.

Tabela 23. Cele GPR i Planu Rozwoju Uzdrowiska

Cele GPR	Cele Planu Rozwoju Uzdrowiska
1.1. Zapewnione wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	
1.2. Atrakcyjna oferta kulturalna i rekreacyjna dla wszystkich grup mieszańców	1.1 Inwestycje dotyczące modernizacji i poszerzenia infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. 1.5. Inwestycje w infrastrukturę okołoturystyczną (np. kawiarnie) w celu uatrakcyjnienia regionu.
2.1. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców	4.1. Działania mające na celu poprawę jakości powietrza. 4.2. Działania mające na celu poprawę jakości środowiska i klimatu.

Cele GPR	Cele Planu Rozwoju Uzdrowiska
3.1. Wykorzystanie potencjału gminy dla dalszego rozwoju branży turystycznej	1.1. Inwestycje dotyczące modernizacji i poszerzenia infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. 1.2. Zintegrowana oraz komplementarna promocja oferty turystyczno-rekreacyjnej i uzdrowiskowej przez samorząd lokalny, samorząd gospodarczy I uczestników rynku. 1.3. Kształcenie kadr rynku turystycznego w Muszynie i okolicach. 1.4. Ustanowienie obiektów zabytkowych atrakcyjnymi z punktu widzenia turystów (np. rewitalizacja i ekspozycja). 1.5. Inwestycje w infrastrukturę okołoturystyczną (np. kawiarnie) w celu uatrakcyjnienia regionu. 2.1. Inwestycje dotyczące modernizacji i poszerzenia infrastruktury uzdrowiskowej. 2.2. Zapewnienie warunków do prowadzenia prawidłowego procesu leczenia uzdrowiskowego. 2.3. Intensyfikacja działań promocyjnych oferty
3.2. Stworzone warunki do powstawania nowych miejsc pracy	1.1. Inwestycje dotyczące modernizacji i poszerzenia infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej. 1.2. Zintegrowana oraz komplementarna promocja oferty turystyczno- rekreacyjnej i uzdrowiskowej przez samorząd lokalny, samorząd gospodarczy i uczestników rynku. 1.3. Kształcenie kadr rynku turystycznego w Muszynie i okolicach. 1.5. Inwestycje w infrastrukturę okołoturystyczną (np. kawiarnie) w celu uatrakcyjnienia regionu. 2.1. Inwestycje dotyczące modernizacji i poszerzenia infrastruktury uzdrowiskowej. 2.3. Intensyfikacja działań promocyjnych oferty uzdrowiskowej Muszyny.
4.1. Wysoka funkcjonalność oraz estetyka przestrzeni publicznych	3.1. Zadbanie o ład przestrzenny i ujednolicenie architektury Gminy. 3.2. Unowocześnienie i rozbudowa infrastruktury technicznej w celu zwiększenia atrakcyjności inwestowania na terenie uzdrowiska.
4.2. Dobre skomunikowanie wewnętrzne i zewnętrzne	

Źródło opracowanie własne

Plan Rozwoju Uzdrowiska odpowiada Gminnemu Programowi Rewitalizacji przede wszystkim w zakresie celów związanych z branżą turystyczną oraz powstawaniem nowych miejsc pracy w tej branży. Do realizacji Planu Rozwoju Uzdrowiska przyczynić się mogą również działania rewitalizacyjne w zakresie estetyki przestrzeni publicznych, oferty kulturalnej i rekreacyjnej oraz świadomości ekologicznej.

3.3. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowywania przestrzennego MiGU Muszyna

Aktualnie obowiązuje wersja dokumentu przyjęta Uchwałą Nr XIX/181/2000 z dnia 28 czerwca 2000 r. w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań I kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna oraz zmiana do niego przyjęta Uchwałą Nr XIV.155.2015 Rady MiGU Muszyna z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie uchwalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego MiGU Muszyna.

Celem strategicznym studium jest poprawa jakości życia mieszkańców Miasta i Gminy, ochrona zasobów przyrody i dziedzictwa kulturalnego poprzez:

- harmonijny dostosowany do naturalnych predyspozycji środowiska rozwój funkcji uzdrowiskowych, rekreacji i osadnictwa,
- wykorzystanie bogactw naturalnych, w tym wód mineralnych, i przygranicznego położenia do aktywizacji gospodarczej gminy.

W poniższej tabeli kierunki rozwoju wyznaczone w studium zostały zestawione z celami GPR.

Tabela 24. Zestawienie celów GPR i kierunków rozwoju ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowywania

Cele GPR	Kierunki rozwoju w Studium
1.1. Zapewnione wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	
1.2. Atrakcyjna oferta kulturalna i rekreacyjna dla wszystkich grup mieszańców	1. Pierwszoplanowa aktywizacja obszarów charakteryzujących się już obecnie wysokim wskaźnikiem uzbrojenia, koncentracją zainwestowania związanego z funkcjami uzdrowiskowymi, rekreacją oraz szeroko pojętymi usługami
2.1. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców	
3.1. Wykorzystanie potencjału gminy dla dalszego rozwoju branży turystycznej	3. Racjonalne zgodne z wydanymi koncesjami, wykorzystanie zasobów wód słodkich i mineralnych dla celów rozlewnictwa i usług uzdrowiskowych (budowa małych rozlewni i pijalni 4. Eksponowanie specyfiki, walorów i zasobów środowiska przyrodniczego oraz kulturowego
3.2. Stworzone warunki do powstawania nowych miejsc pracy	
4.1. Wysoka funkcjonalność oraz estetyka przestrzeni publicznych	6. Konsekwentna koncentracja angażowanych środków na kompleksowe wyposażenie (w zakresie infrastruktury technicznej, komunikacji oraz inwestycji związanych z ochroną środowiska) obszarów przyspieszonego rozwoju
4.2. Dobre skomunikowanie wewnętrzne i zewnętrzne	6. Konsekwentna koncentracja angażowanych środków na kompleksowe wyposażenie (w zakresie infrastruktury technicznej, komunikacji oraz inwestycji związanych z ochroną środowiska) obszarów przyspieszonego rozwoju

Źródło opracowanie własne

Celom GPR odpowiada przede wszystkim ostatni kierunek związany z rozbudową infrastruktury. Można również zauważyć, że aż dwa kierunki Studium są istotne z punktu widzenia rozwoju branży turystycznej. W dokumencie Studium znajdują się również zapisy odnoszące się do rekreacji.

3.4. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych MiGU Muszyna na lata 2011-2020

Dokument został przyjęty Uchwałą Nr VIII/100/2011 Rady MiGU Muszyna z dnia 26 maja 2011, a następnie zmieniony Uchwałą Nr III.29.2015 Rady MiGU Muszyna z dnia 29 stycznia 2015 roku. Strategia stanowi narzędzie polityki społecznej gminy.

Poniższa tabela prezentuje zestawienie celów dokumentu z celami operacyjnymi GPR.

Tabela 25. Zestawienie celów GPR i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Cele GPR	Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych
1.1. Zapewnione wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	I.1. Aktywizacja osób bezrobotnych do poszukiwania pracy (prace społecznie użyteczne i interwencyjne). I.2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych bezrobotnych. II.1. Dostosowanie oferty ośrodków kultury, edukacji i sportu do potrzeb osób oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym. II.1. Tworzenie świetlic środowiskowych oraz organizacja zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych w szkołach. III.2. Zapobieganie i zwalczanie problemów związanych z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków IV. 1. Stworzenie systemu pomocy osobom niepełnosprawnym oraz ich rodzinom. IV. 3. Organizacja systemu pomocy rodzinom zmagającym się z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. IV.4. Stworzenie systemu działań umożliwiających osobom starszym i ich rodzinom korzystanie
1.2. Atrakcyjna oferta kulturalna i rekreacyjna dla wszystkich grup mieszańców	II.1. Dostosowanie oferty ośrodków kultury, edukacji i sportu do potrzeb osób oraz grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2.1. Wysoka świadomość ekologiczna mieszkańców	
3.1. Wykorzystanie potencjału gminy dla dalszego rozwoju branży turystycznej	
3.2. Stworzone warunki do powstawania nowych miejsc pracy	I.1. Aktywizacja osób bezrobotnych do poszukiwania. Pracy (prace społecznie użyteczne i interwencyjne) I.2. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych bezrobotnych.
4.1. Wysoka funkcjonalność oraz estetyka przestrzeni publicznych	
4.2. Dobre skomunikowanie wewnętrzne i zewnętrzne	

Źródło opracowanie własne

Cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych odpowiadają przede wszystkim pierwszemu z celów rewitalizacji, gdyż dokument ten ukierunkowany jest właśnie na osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. W Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych pojawia się również kwestia bezrobocia, gdyż generuje ono wiele negatywnych zjawisk i patologii społecznych.

4. Opis wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Wizja przedstawia pożądany obraz rzeczywistości, który ma być osiągnięty poprzez realizację działań zapisanych w GPR. Jest ona opisem wizerunku obszaru rewitalizacji w przyszłości, przy założeniu wystąpienia korzystnych uwarunkowań. Wizja jest swoistą „fotografią" stanu i sytuacji obszaru rewitalizacji w 2023 roku. Jest to koncepcja, która powinna być motywująca, sformułowana w sposób pozytywny, z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań. Wizja ma charakter prospektywny i wskazuje generalny kierunek zmian na obszarze rewitalizacji. Podsumowując, wizja stanowi wzorzec określający stan i tożsamość obszaru rewitalizacji po realizacji przedsięwzięć GPR.

Wizja obszaru rewitalizacji MiGU Muszyna to:

Obszar stwarzający bardzo dobre warunki do życia i pracy mieszkańcom oraz wykorzystujący swój potencjał kulturowy i środowiskowy dla rozwoju branży turystycznej.

Przedstawiona Wizja odnosi się do zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Odpowiada na problemy opisane w diagnozie oraz wskazane w pogłębionej analizie obszaru rewitalizacji. Przy jej formułowaniu wzięto pod uwagę to, jak mieszkańcy chcieliby widzieć gminę po przeprowadzonych działaniach rewitalizacyjnych. Kluczowym zagadnieniem jest lepsze wykorzystanie potencjału obszaru rewitalizacji, zarówno w celu podniesienia jakości życia mieszkańców oraz zwiększenia dostępności miejsc pracy, jak również dalszego rozwoju branży turystycznej. Jakość infrastruktury oraz oferty turystycznej, a co za tym idzie, budowanie marki MiGU Muszyna jako destynacji turystycznej przełoży się na tworzenie nowych miejsc pracy, a co za tym idzie zmniejszenie problemu bezrobocia i jego negatywnych skutków. Ważne jest to, że infrastruktura rekreacyjna, sportowa i kulturalna będzie również użytkowana przez samych mieszkańców obszaru rewitalizacji, natomiast potencjał historii i tradycji – przyczyniał się będzie do wzmacniania poczucia tożsamości lokalnej.

5. Cele rewitalizacji

Wizja przedstawia pożądany stan obszarów rewitalizacji w przyszłości. Aby jej osiągnięcie było możliwe, konieczne jest wyznaczenie celów rewitalizacji, które będą kierunkowały podejmowane działania. Poniżej na schemacie prezentowana jest struktura GPR.

Rysunek 2. Struktura GPR

Cel nadrzędny rewitalizacji:

Poprawa warunków i jakości życia mieszkańców podobszarów rewitalizacji poprzez pełniejsze wykorzystanie ich potencjału kulturowego i środowiskowego oraz stworzenie warunków do rozwoju branży turystycznej.

Przedstawiony cel nadrzędny wynika ze zidentyfikowanych problemów i potrzeb rewitalizacyjnych, a jego realizacja przyczyni się do odnowy i ożywienia podobszarów rewitalizacji. Jego realizacja powinna być wspólnym zadaniem wszystkich interesariuszy GPR.

Interesariuszami GPR zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami) są:

- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego,
- inni mieszkańcy Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą,
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne,
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne,
- organy władzy publicznej.

Cele strategiczne rewitalizacji określają rezultaty o zasadniczym znaczeniu oraz długiej perspektywie czasowej. Ukierunkowują one działania mające na celu rozwój obszaru rewitalizacji, które tym samym będą się przyczyniały do rozwoju całej gminy. Uszczegółowieniem celów strategicznych są cele

operacyjne i przypisane im kierunki działań. Cele operacyjne warunkują osiągnięcie celów strategicznych w zakresie przedsięwzięć właściwych dla wychodzenia z sytuacji kryzysowej podobszarów rewitalizacji. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne odnoszą się do zidentyfikowanych na etapie diagnozy problemów oraz istniejących potencjałów podobszarów rewitalizacji. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne skupiają się na priorytetach rewitalizacji, jakimi jest poprawa warunków i jakości życia mieszkańców poprzez zintegrowane działania w podsystemach: społecznym, środowiskowo-gospodarczym oraz technicznym i przestrzenno-funkcjonalnym.

Cele wyznaczone w poszczególnych podsystemach zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 26. Cele rewitalizacji

Podsystem	Cele strategiczne	Cele operacyjne
Społeczny	1. Stworzone warunki do rozwoju społeczności lokalnej	1.1. Zapewnione wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym 1.2. Atrakcyjna oferta kulturalna i rekreacyjna dla wszystkich grup mieszańców
Środowiskowo-gospodarczy	2. Stworzone warunki do rozwoju gospodarczego przyjaznego środowisku	2.1. Wykorzystany potencjał gminy dla dalszego rozwoju branży turystycznej 2.2. Stworzone warunki do powstawania nowych miejsc pracy
Techniczny i przestrzenno-funkcjonalny	3. Atrakcyjne przestrzenie publiczne oraz infrastruktura odpowiadające potrzebom	3.1. Wysoka funkcjonalność oraz estetyka przestrzeni publicznych

Uszczegółowienie celów strategicznych stanowią cele operacyjne i przyporządkowane im kierunki działań. Odnoszą się one do zidentyfikowanych na etapie diagnozy problemów i potencjałów podobszarów rewitalizacji.

Tabela 27. Powiązania celów rewitalizacji i kierunków działań

Cel strategiczny 1. Stworzone warunki do rozwoju lokalnej społeczności	
Cel operacyjny 1.1. Zapewnione wsparcie dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	
Powiązanie z problemami i potrzebami rewitalizacyjnymi	• Duża liczba bezrobotnych, w tym bezrobotnych długotrwale, • Występowanie problemów społecznych (ubóstwo, przestępczość, przemoc w rodzinie), • Braki w ofercie dla osób niepełnosprawnych, • Braki w ofercie dla osób starszych, • Braki w ofercie usług medycznych i opiekuńczych.
Powiązanie z potencjałami	• Wielokulturowa historia Muszyny, • Istniejące organizacje pozarządowe.
Kierunki działań	• Organizacja działań integrujących społeczność lokalną, • Wspieranie działalności organizacji pozarządowych i inicjatyw oddolnych, • Wzmacnianie tożsamości regionalnej i społecznej świadomości wielokulturowej historii Muszyny, • Wspieranie rozwoju oferty dla osób starszych, • Wspieranie rozwoju oferty dla osób niepełnosprawnych.
Cel strategiczny 1. Stworzone warunki do rozwoju lokalnej społeczności	
Cel operacyjny 1.2. Atrakcyjna oferta kulturalna i rekreacyjna dla wszystkich grup mieszańców	

Powiązanie z problemami i potrzebami rewitalizacyjnymi	• Braki w ofercie rekreacyjnej i kulturalnej, • Niepełne wykorzystanie potencjału środowiska naturalnego gminy, • Zły stan techniczny części obiektów uzdrowiskowych.
Powiązanie z potencjałami	• Istniejące organizacje pozarządowe, • Działające instytucje kultury.
Kierunki działań	• Rozbudowa i modernizacja obiektów sportowo-rekreacyjnych, • Przeprowadzenie potrzebnych remontów obiektów uzdrowiskowych, • Wspieranie dywersyfikacji oferty kulturalnej i rekreacyjnej, szczególnie kreowanie oferty dla grup zagrożonych wykluczeniem, • Regularne badania satysfakcji oraz potrzeb mieszkańców w zakresie oferty kulturalnej i rekreacyjnej.
Cel strategiczny 2. Stworzone warunki do rozwoju gospodarczego przyjaznemu środowisku	
Cel operacyjny 2.1. Wykorzystanie potencjału gminy dla dalszego rozwoju branży turystycznej	
Powiązanie z problemami i potrzebami rewitalizacyjnymi	• Duża liczba bezrobotnych, w tym bezrobotnych długotrwale, • Braki w ofercie turystycznej gminy, • Zły stan techniczny części obiektów uzdrowiskowych, • Niski poziom przedsiębiorczości w gminie.
Powiązanie z potencjałami	• Uzdrowiskowy charakter gminy, • Potencjał środowiska naturalnego, • Istniejące przedsiębiorstwa, • Tożsamość regionalna – kultura i tradycje, • Położenie gminy sprzyjające współpracy międzynarodowej.
Kierunki działań	• Odbudowa lub modernizacja części budynków zabytkowych, • Dywersyfikacja oferty turystycznej, • Modernizacja obiektów gastronomicznych, • Realizacja programów wspierających istniejące przedsiębiorstwa, oraz osoby chcące założyć działalność gospodarczą, • Prowadzenie promocji gospodarczo-turystycznej gminy.
Cel strategiczny 2. Stworzone warunki do rozwoju gospodarczego przyjaznemu środowisku	
Cel operacyjny 2.2. Stworzone warunki do powstawania nowych miejsc pracy	
Powiązanie z problemami i potrzebami rewitalizacyjnymi	• Duża liczba bezrobotnych, w tym bezrobotnych długotrwale, • Występowanie problemów społecznych (ubóstwo, przestępczość, przemoc w rodzinie), • Niski poziom przedsiębiorczości w gminie.
Powiązanie z potencjałami	• Istniejące przedsiębiorstwa, • Położenie gminy sprzyjające współpracy międzynarodowej.
Kierunki działań	• Możliwość zatrudnienia osób bezrobotnych przy realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, • Realizacja programów aktywizujących osoby bezrobotne.
Cel strategiczny 3. Atrakcyjne przestrzenie publiczne oraz infrastruktura odpowiadające potrzebom lokalnej społeczności	
Cel operacyjny 3.1. Wysoka funkcjonalność oraz estetyka przestrzeni publicznych	
Powiązanie z problemami i potrzebami rewitalizacyjnymi	• Zły stan techniczny części budynków użyteczności publicznej, • Rynek wymagający modernizacji.
Powiązanie z potencjałami	• Potencjał zabytkowego centrum uzdrowiska,
Kierunki działań	• Modernizacja rynku, • Przeprowadzenie modernizacji obiektów użyteczności publicznej, • Dostosowanie przestrzeni publicznych oraz budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.

6. Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Nabór projektów rewitalizacyjnych został przeprowadzony w dniach od 8 do 30 listopada 2016 roku. Zastosowana została metoda uspołeczniona, co oznacza, że każdy interesariusz mógł zaproponować działania rewitalizacyjne w formie karty przedsięwzięcia. Nabór kart był prowadzony w formie papierowej (formularz karty projektu można było złożyć w Urzędzie Miasta i Gminy) a także drogą elektroniczną (wysyłając wypełniony formularz mailem lub wypełniając go za pomocą platformy do konsultacji społecznych cyfrowademokracja.pl). Łącznie zostało zebranych 30 kart.

Prezentowane projekty są odpowiedzią na zdiagnozowane problemy i potrzeby rewitalizacyjne. Uzupełniają się one wzajemnie tworząc pozytywny efekt synergii.

Nazwa przedsięwzięcia 1	**Rewitalizacja przestrzeni uzdrowiskowej centrum Muszyny**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Obszar w centrum rynku obejmujący Rynek, ul. Kościelną, ul. Kity, ul. Wąską, ul. Krótką, ul. Krzywą, ul. Rolanda oraz częściowo ul. Piłsudskiego.
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna. ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	W ramach działań inwestycyjnych zaplanowano: • Przebudowę nawierzchni płyty rynku, • Odrestaurowanie piwnic wraz z wykonaniem obiektu o funkcji administracyjno- usługowej uwzględniającego m.in. zagospodarowanie pomieszczeń pełniących funkcje muzealne, punktu poboru wody mineralnej – pijalnia, stylizowana sala ślubów, • Rewitalizację ulic: Kościelnej, Kity, Rolanda, Ogrodowej, Piłsudskiego, Krótkiej, Krzywej, Wąskiej poprzez modernizację nawierzchni jezdni, chodnika, oświetlenia i kanalizacji burzowej, • Przebudowę istniejących skwerów (alejki spacerowe, nowa zieleń (nasadzenia roślin), elementy małej architektury takie jak np.: fontanna, wodotryski, pergole, posągi, obiekty architektury ogrodowej (ławki, kosze, stojaki na rowery). Zagospodarowanie ma na celu zachowanie i podkreślenie cech zabytkowego centrum uzdrowiska, wśród których wyróżnia się oryginalny układ urbanistyczny. Projekt zakłada wzbogacenie strefy uzdrowiskowej centralnej części Muszyny stanowiącą uzupełnienie już istniejącego zagospodarowania terenu, z którego korzysta znaczna liczba turystów krajowych oraz zagranicznych. Zagospodarowanie przestrzeni ma uporządkować obszar oraz przywrócić mu jego dawne funkcje oraz poprzez rewitalizację wzmocnić walory uzdrowiskowe. Zakłada się iż wzrost ilości osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni wpłynie także na rozwój sektora turystycznego na obszarze rynku oraz przyległych ulic.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 9 000 000,00 PLN (75%) Środki z budżetu gminy – 3 000 000,00 PLN (25%) Łącznie – 12 000 000,00 PLN

Prognozowane rezultaty	Podniesienie jakości centralnej przestrzeni publicznej miasta – wokół Rynku poprzez: • Podniesienie estetyki przestrzeni publicznej, • Ożywienie przestrzeni publicznej osiedla Śródmieście oraz częściowo osiedla Piłsudskiego, • Aktywizację społeczną mieszkańców, • Integrację różnych środowisk, grup społecznych, pokoleń, • Wzrost poczucia lokalnej tożsamości oraz dumy lokalnej, • Pobudzenie rozwoju usług komercyjnych – przedsiębiorczości, • Dostosowanie przestrzeni publicznej i obiektów do potrzeb osób niepełnosprawnych • Graniczenie barier architektonicznych • Utworzenie nowych miejsc pracy (2).
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Zrewitalizowana przestrzeń publiczna – protokoły odbioru, • Liczba osób korzystających z zrewitalizowanej przestrzeni publicznej – ewidencja własna, • Wzrost zatrudnienia u przedsiębiorców – dane uzyskane od przedsiębiorców, • Liczba utworzonych miejsc pracy (2) – umowa o pracę.

Nazwa przedsięwzięcia 2	**Aktywizacja społeczeństwa poprzez zwiększenie dostępności do strefy wypoczynkowej Zapopradzie**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Obszar zlokalizowany w dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Poprad
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	W ramach działań inwestycyjnych zaplanowano: • Wybudowanie kładki pieszo-rowerowej nad rzeką Poprad (z obszaru rewitalizacji do obszaru nie objętego rewitalizacją) Projekt ma na celu uzupełnienie istniejącej infrastruktury dzielnicy Zapopradzie o nowe elementy, które będą w istotny sposób wpływać na dalszy rozwój dzielnicy . Zakłada się iż wzrost liczby osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni wpłynie także na rozwój sektora turystycznego na obszarze Zapopradzia oraz przyległego osiedla Zazamcze
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 2 250 000,00 PLN (75%) Środki z budżetu gminy – 750 000,00 PLN (25%) Łącznie – 3 000 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Podniesienie estetyki przestrzeni publicznej, • Ożywienie przestrzeni publicznej osiedla Śródmieście oraz częściowo osiedla Zazamcze, • Rozbudowa infrastruktury rowerowej.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Zrewitalizowana przestrzeń publiczna – protokoły odbioru, • Liczba osób korzystających z zrewitalizowanej przestrzeni publicznej – ewidencja własna, • Wzrost zatrudnienia u przedsiębiorców – dane uzyskane od przedsiębiorców.

Nazwa przedsięwzięcia 3	**Rewitalizacja dzielnicy Zapopradzie oraz Śródmieścia**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Obszar zlokalizowany w dzielnicy Śródmieście w bliskim sąsiedztwie ujścia potoku Muszynka do rzeki Poprad oraz dzielnicy Zapopradzie

Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	W ramach działań inwestycyjnych zaplanowano: • Utwardzenie terenu na działce nr 607/4, • Wykonanie niewielkich obiektów – punktów sprzedaży pamiątek i wydzierżawienie ich przedsiębiorcom (pierwszeństwo będą miały przedsiębiorstwa z obszaru rewitalizacji). Projekt ma na celu uzupełnienie istniejącej infrastruktury dzielnicy Zapopradzie o nowe elementy, które będą w istotny sposób wpływać na dalszy rozwój dzielnicy. Zakłada się iż powstała infrastruktura wpłynie na wzrost liczby osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni, a w konsekwencji wpłynie także na rozwój sektora turystycznego na obszarze dzielnicy Zapopradzie oraz Śródmieście.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 450 000, 00 PLN (75%) Środki z budżetu gminy – 150 000, 00 PLN (25%) Łącznie – 600 000, 00 PLN
Prognozowane rezultaty	Podniesienie jakości centralnej przestrzeni publicznej miasta (okolice Rynku) poprzez: • Ożywienie przestrzeni publicznej osiedla Śródmieście oraz częściowo osiedla Zazamcze, • Wzrost poczucia lokalnej tożsamości oraz dumy lokalnej, • Pobudzenie rozwoju usług komercyjnych i przedsiębiorczości.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Powierzchnia zrewitalizowanej przestrzeni publicznej – protokoły odbioru, • Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni publicznej - ewidencja własna, • Liczba nowych miejsc pracy – informacje od przedsiębiorców dzierżawiących punkty sprzedaży pamiątek.

Nazwa przedsięwzięcia 4	**Rewitalizacja dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie w Muszynie poprzez budowę ogrodów tematycznych**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Obszar dzielnicy Zapopradzie obejmujący działki zlokalizowane na wzgórzu Suchej Góry wokół obiektów sanatoryjnych.
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna, ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	• Zagospodarowanie terenu wzgórza „Suchej Góry”” ok. 7 ha, • Utworzenie ośmiu ogrodów tematycznych (skalny, antyczny, nowoczesny, francuski, angielski, leśny, legend muszyńskich i baśni), • Budowa budynku Pawilon muzyczny, • Montaż oświetlenia parkowego i małej architektury. Projekt ma uporządkować przestrzeń na tym obszarze oraz poprzez rewitalizację przywrócić mu jego dawne funkcje. Zakłada się, iż wzrost liczby osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni wpłynie także na rozwój sektora turystycznego w najbliższym otoczeniu, w tym branży sanatoryjnej.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 3 600 000,00 PLN (75%) Środki z budżetu gminy – 1 200 000, 00 PLN (25%) Łącznie – 4 800 000, 00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Kontynuacja rewitalizacji przestrzeni publicznej dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie, • Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni rekreacyjnych dla mieszkańców, turystów i osób korzystających z sanatoriów, • Wzrost poczucia lokalnej tożsamości oraz dumy lokalnej, • Utworzenie nowych miejsc pracy (2).

Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Zrewitalizowana przestrzeń publiczna – protokoły odbioru, • Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni publicznej – ewidencja własna, • Wzrost zatrudnienia u przedsiębiorców – dane uzyskane od przedsiębiorców, • Liczba utworzonych miejsc pracy (2) – umowa o pracę.

Nazwa przedsięwzięcia 5	**Rewitalizacja dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie w Muszynie poprzez budowę strefy wypoczynkowo-rekreacyjnej**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Obszar dzielnicy Zapopradzie obejmujący działki zlokalizowane pomiędzy aleją Zdrojową a brzegiem rzeki Poprad
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna, ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	• Zagospodarowanie terenu „Nad Popradem" ok. 3 ha • Budowa promenady wzdłuż rzeki Poprad ok. 700 mb • Utworzenie i zagospodarowanie stawu rekreacyjnego w tym m.in.: – ptasia wyspa: owalna wyspa, która w znacznej części linii brzegowej porośnięta będzie krzewami i szuwarami, – miejsca do wypoczynku/plaże wokół stawu zintegrowane z siecią alejek spacerowych okalających staw, – kładka/ mostek łączący brzegi stawu, – molo/taras widokowy nad taflą wody. • Budowa infrastruktury towarzyszącej: toalety, kiosk, budynek zaplecza technicznego, • Wykonanie miejsc postojowych: przy kompleksie „Baseny" oraz przy pijalni Antoni, • Montaż oświetlenia i małej architektury. Projekt ma uporządkować przestrzeń na tym obszarze oraz poprzez rewitalizację przywrócić mu jego dawne funkcje, służebne wobec funkcji uzdrowiskowej. Stworzony zostanie unikatowy (m.in. poprzez różnorodność funkcji) kompleks parkowo-rekreacyjny, co stworzy warunki do rozwoju turystyki. • Zakłada się, iż wzrost liczby osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni wpłynie także na rozwój sektora turystycznego w najbliższym otoczeniu, w tym branży sanatoryjnej.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 5 475 000,00 PLN (75%) Środki z budżetu gminy – 1 825 000PLN (25%) Łącznie – 7 300 000, 00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Rewitalizacja przestrzeni publicznej dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie, • Stworzenie atrakcyjnych przestrzeni rekreacyjnych, • Utworzenie nowych miejsc pracy (2).
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Zrewitalizowana przestrzeń publiczna – protokoły odbioru, • Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni publicznej – ewidencja własna, • Wzrost zatrudnienia u przedsiębiorców – dane uzyskane od przedsiębiorców, • Liczba utworzonych miejsc pracy (2) – umowa o pracę.

Nazwa przedsięwzięcia 6	**Zagospodarowanie źródeł wody mineralnej Milusia w Muszynie**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Działki nr 731/11 i 730/3 obręb Muszyna.

Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	Na modernizację Pijalni Milusia składają się następujące zadania: • Modernizacja i przebudowa istniejącego pomieszczenia pijalni, Zagospodarowanie terenu wokół budynku pijalni (w tym utwardzenie 30% powierzchni działki). Modernizacja pomieszczenia pijalni pozwoli na zachowanie standardów higieny i bezpieczeństwa. Wśród prac modernizacyjnych i budowlanych planuje się również wymianę materiału posadzki, co polepszy komfort korzystania z pijalni osobom niepełnosprawnym, w szczególności tym, którzy poruszają się za pomocą wózków inwalidzkich. Realizacja przedsięwzięcia wpłynie na dalszy rozwój miejsc integracji mieszkańców, aktywizując społeczeństwo do określonych form wypoczynku, podkreśli walory uzdrowiskowe Muszyny. Zakłada się iż wzrost ilości osób korzystających z zrewitalizowanej przestrzeni wpłynie także na rozwój sektora turystycznego w najbliższym otoczeniu.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 360 000,00 PLN (75%) Środki z budżetu gminy – 120 000,00 PLN (25%) Łącznie – 480 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Podniesienie jakości przestrzeni publicznej uzdrowiska, • Ożywienie przestrzeni publicznej osiedla Śródmieście, • Stworzenie atrakcyjnego miejsca spotkań, dostępnego dla osób niepełnosprawnych, • Wpływ na pobudzenie rozwoju usług komercyjnych – przedsiębiorczości, • Utworzenie nowego miejsca pracy (1).
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba zmodernizowanych obiektów – protokół odbioru, • Zrewitalizowana przestrzeń publiczna – protokół odbioru, • Liczba osób korzystających z zrewitalizowanej przestrzeni publicznej – ewidencja własna, • Wzrost zatrudnienia u przedsiębiorców – dane uzyskane od przedsiębiorców, • Liczba utworzonych miejsc pracy (1) – umowa o pracę.

Nazwa przedsięwzięcia 7	**Budowa Parku Kultury i Rzemiosła**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Działka nr 740/9 obręb Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna. ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	• Budowa Domu Garncarza, stanowiącego odbudowę spalonego w czasie pożaru zabytkowego spichlerza, • Urządzenie ogrodu wraz z małą architekturą w otoczeniu Dworu Starostów w Muszynie. Inwestycja będzie stanowić część międzynarodowego szlaku przyrodniczo-kulturowego. Przyjęta koncepcja projektowa zakłada urozmaicenie istniejącego szlaku poprzez powstanie w Muszynie Parku Kultury i Dawnego Rzemiosła (odbudowa zabytkowego spichlerza z przeznaczeniem na „Dom Garncarza", urządzenie ogrodu francuskiego). Budynek „Domu Garncarza" będzie mieć charakter budynku skansenowskiego, gdzie prezentowane będą eksponaty urządzeń garncarskich. Centralne elementy w ogrodzie stanowić będzie fontanna, studnia oraz scena z amfiteatrem. W oparciu o powstałą infrastrukturę organizowane będą wydarzenia oraz zajęcia cykliczne o profilu artystycznym, kulturalnym oraz historycznym. Przestrzeń będzie mogła być również udostępnienia na potrzeby organizacji pozarządowych oraz inicjatyw oddolnych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 1 117 500, 00 PLN (75%) Środki z budżetu gminy – 372 500, 00 PLN (25%) Łącznie – 1 490 000, 00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Wybudowany obiekt „Dom Garncarza”, • Organizacja imprez oraz zajęć cyklicznych o profilu artystycznym, kulturalnym oraz historycznym (co najmniej 12 w czasie trwania projektu), • Organizacja zajęć cyklicznych skierowanych do różnych grup mieszkańców (dzieci, młodzież, seniorzy), • Stworzona przestrzeń dla działań organizacji pozarządowych oraz inicjatyw oddolnych mieszkańców.
Sposób oceny I zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Zrewitalizowana przestrzeń publiczna – protokoły odbioru, • Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni publicznej – liczniki użytkowników (ewidencja), • Liczba zorganizowanych w danym roku wydarzeń o profilu artystycznym, kulturalnym oraz historycznym – rejestr wydarzeń, • Liczba uczestników zajęć cyklicznych – listy obecności.

Nazwa przedsięwzięcia 8	**Rozbudowa ogólnodostępnego lodowiska w Muszynie poprzez wykonanie zadaszenia z przeznaczeniem na całoroczny obiekt wielofunkcyjny wraz z dalszym zagospodarowaniem terenu**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Działki nr 3803, 334/1, 334/2, 333/2, 333/3, 333/4, 1160/3, obręb Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	• Zadaszenie lodowiska, • Modernizacja istniejącej płyty lodowiska, • Budowa widowni wzdłuż jednego z dłuższych boków lodowiska, • Dobudowanie i wyposażenie infrastruktury skateparku i kortów tenisowych, • Zagospodarowanie terenu przylegającego do lodowiska – utwardzenie nawierzchni, nasadzenia zieleni. Planuje się utworzenie wielofunkcyjnego obiektu całorocznego (poza sezonem zimowym: SKATE-PARK, korty tenisowe).
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 2 550 000,00 PLN (75%) Środki z budżetu gminy – 850 000,00 PLN (25%) Łącznie – 3 400 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Zmodernizowany obiekt lodowiska, • Dostępność atrakcyjnej oferty rekreacyjnej dla mieszkańców i turystów, • Zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru, • Utworzenie nowych miejsc pracy (2).
Sposób oceny I zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba osób korzystających ze zrewitalizowanej przestrzeni publicznej – ewidencja własna, • Wzrost zatrudnienia u przedsiębiorców – dane uzyskane od przedsiębiorców, • Liczba utworzonych miejsc pracy (2) – umowa o pracę.

Nazwa przedsięwzięcia 9	**Zagospodarowanie terenu na działce ewidencyjnej nr 205/6 w miejscowości Jastrzębik poprzez budowę placu integracyjnego**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 2: Sołectwo Jastrzębik Min działka nr 205/16, obręb Jastrzębik.
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	• Utwardzenie terenu, • Montaż elementów małej architektury, • Montaż elementów zabawowych, • Montaż urządzeń siłowni plenerowej, • Montaż oświetlenia, • Nasadzenia zieleni wokół powierzchni utwardzonej, • Modernizacja drogi dojazdowej (dz. Nr 205/15) W ramach projektu powstanie nowe miejsce służące rekreacji i integracji społeczności lokalnej. Będzie ono służyło zarówno osobom zamieszkującym obszar rewitalizacji, oraz turystom i gościom.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 600 000, 00 PLN (75%) Środki z budżetu gminy – 200 000, 00 PLN (25%) Łącznie – 800 000, 00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Wybudowana infrastruktura placu, • Dostępna przestrzeń rekreacyjna i integracji społecznej dla mieszkańców, • Dostępne miejsce rekreacji dla turystów i gości.
Sposób oceny I zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Zrewitalizowana przestrzeń publiczna – protokół odbioru, • Liczba osób korzystających z zrewitalizowanej przestrzeni publicznej – ewidencja własna.

Nazwa przedsięwzięcia 10	**Rewitalizacja sołectwa Jastrzębik poprzez zwiększenie bezpieczeństwa na głównej drodze przebiegającej przez miejscowość**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 2: Sołectwo Jastrzębik Ciąg drogi powiatowej nr 1516 K Muszyna-Złockie w miejscowości Jastrzębik, obręb Jastrzębik.
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	• Budowa chodnika, • Budowa studzienek wodościekowych, • Przebudowa zjazdów, • Umocnienie rowu, • Uzupełnienie jezdni (strefa przykrawężnikowa), • Budowa oświetlenia drogi powiatowej i gminnej. W ramach projektu powstanie nowa infrastruktura służąca bezpieczeństwu lokalnej społeczności. Będzie ona służyła osobom zamieszkującym obszar rewitalizacji oraz turystom.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 3 000 000,00 PLN (75%) Środki z budżetu powiatu – 500 000,00 PLN (12,5%) Środki z budżetu gminy – 500 000,00 PLN (12,5%) Łącznie – 4 000 000,00 PLN

Prognozowane rezultaty	• Wybudowana infrastruktura, • Poprawa bezpieczeństwa drogowego.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Zrewitalizowana przestrzeń publiczna wzdłuż drogi przebiegającej przez miejscowość – protokół odbioru, • Liczba osób korzystających z zrewitalizowanej przestrzeni publicznej wzdłuż drogi przebiegającej przez miejscowość – ewidencja własna, • Zmniejszenie liczby wypadków i kolizji drogowych wzdłuż drogi przebiegającej przez miejscowość – statystyki policyjne.

Nazwa przedsięwzięcia 11	**Wsparcie rozwoju branży turystycznej poprzez rozwój kapitału ludzkiego**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Urząd Miasta i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna, ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna **Partnerzy:** Wybrana jednostka kształcenia zawodowego, przedsiębiorcy branży turystycznej
Zakres zadań	• Nawiązanie współpracy z wybraną jednostką kształcenia zawodowego oraz przedsiębiorcami branży turystycznej, • Opracowanie programu kursu z zakresu obsługi turystycznej, • Rekrutacja uczestników (w postępowaniu kwalifikacyjnym pierwszeństwo będą miały osoby bezrobotne długotrwale oraz zamieszkujące na terenie rewitalizacji), • Realizacja kursu, • Przeprowadzenie badań losów absolwentów (po 6 miesiącach). W ramach projektu przeprowadzony zostanie kurs dla 30 osób bezrobotnych Program kursu zostanie opracowany we współpracy z wybraną jednostką kształcenia zawodowego oraz przedsiębiorcami branży turystycznej. Obejmować będzie on kompetencje potrzebne do pracy w branży turystycznej. Zwiększy więc szanse uczestników na znalezienie pracy, a jednocześnie przyczyni się do rozwoju branży.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 41 250,00 PLN (75,00%) Środki własne – 13 750,00 PLN (25,0%) Łącznie – 55 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Zdobycie przez osoby bezrobotne kompetencji poszukiwanych przez przedsiębiorców branży turystycznej (30 osób), • Uzyskanie zatrudnienia przez uczestników programu, • Wzmocnienie potencjału kadrowego branży turystycznej MiGU Muszyna.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Wyniki egzaminu po zakończonym kursie, • Ankiety ewaluacyjne po zakończonym kursie, • Liczba uczestników kursu, które podjęły pracę w ciągu 6 miesięcy (monitoring losów uczestników kursu w okresie 6 miesiący).

Nazwa przedsięwzięcia 12	**Gmina bez problemów alkoholowych oraz narkomanii**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna, ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna **Partnerzy:** Miejsko Gminy Ośrodek Kultury, wybrane organizacje pozarządowe z obszarów zdegradowanych, Ośrodek Pomocy Społecznej

Zakres zadań	• Nawiązanie współpracy z instytucjami, stowarzyszeniami i osobami fizycznymi, zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych, • Utworzenie punktu konsultacyjnego dla osób z problemami alkoholowymi, • Utworzenie dwóch świetlic socjoterapeutycznych dla dzieci i młodzieży od lat 7 lat do 16 lat z obszarów zdegradowanych. W świetlicach realizowane będą programy: socjoterapeutyczny i opiekuńczo-wychowawczy oraz dożywianie dzieci uczestniczących w tych programach, • Realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży spoza świetlic poprzez działalność informacyjną, edukacyjną oraz szkoleniową w zakresie uzależnień (we współpracy ze szkołami).
Szacowana wartość	Środki unijne – 300 000,00 PLN (80%) Środki z innych źródeł – 60 000,00 PLN (20%) Łącznie – 360 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu, • Poprawa sytuacji rodzin, w których występują problemy alkoholowe (pomoc psychologiczna i prawna, ochrona przed przemocą w rodzinie), w tym szczególnie pomoc dzieciom (zajęcia w ramach świetlic, dożywianie), • Wspomaganie działalności organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką uzależnień, • Przeciwdziałanie uzależnieniom wśród młodzieży, budowanie wśród dzieci i młodzieży świadomości zagrożeń związanych z uzależnieniami.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Raporty z działalności punku konsultacyjnego, • Raporty z działalności świetlic socjoterapeutycznych, • Raporty z warsztatów profilaktyczno-edukacyjnych, • Ankiety ewaluacyjne dla dzieci i młodzieży uczestniczących w programie (za zgodą rodziców, w wersjach dopasowanych do grup wiekowych).

Nazwa przedsięwzięcia 13	**Gminne Dni Rodziny**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna, ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna **Partnerzy:** Uczniowski Klub Sportowy „Jastrząb" przy Szkole Podstawowej w Jastrzębiku Jastrzębik, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	• Opracowanie programu warsztatów sportowych oraz edukacyjnych (dotyczących sportu) dla dzieci w wieku od 4 do 17 lat, • Rekrutacja uczestników (w postępowaniu kwalifikacyjnym pierwszeństwo będą miały dzieci z rodzin wielodzietnych, z problemami alkoholowym oraz zamieszkujące obszar rewitalizacji), • Przeprowadzenie warsztatów. W ramach projektu przeprowadzenie zostanie m.in. szkolenie sportowe w zakresie piłki nożnej oraz siatkówki dla 115 zawodników, • Organizacja dwóch edycji zawodów sportowych masowych biegów przełajowych dzieci młodzieży oraz ich rodziców.
Szacowana wartość	Środki unijne – 100 000 PLN (80%) Środki z innych źródeł – 20 000,00 PLN (20%) Łącznie – 120 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Upowszechnienie sportu i zdrowego trybu życia wśród dzieci, młodzieży oraz rodziców, • Rozwój sprawności fizycznej, poprawa stanu zdrowia mieszkańców, • Integracja międzypokoleniowa.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów	• Liczba uczestników warsztatów - listy obecności, • Ankiety ewaluacyjne dla dzieci i młodzieży uczestniczących w warsztatach (za zgodą

w odniesieniu do celów rewitalizacji	rodziców, w wersjach dopasowanych do grup wiekowych). • Liczba uczestników zawodów sportowych - listy obecności.

Nazwa przedsięwzięcia 14	**Integracja i aktywizacja dzieci i młodzieży w gminie Muszyna poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna, ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna **Partnerzy:** Wybrane organizacje pozarządowe z obszarów zdegradowanych (liczba organizacji: 11)
Zakres zadań	• Nawiązanie współpracy z wybranymi organizacjami pozarządowymi z obszarów zdegradowanych, • Opracowanie programu warsztatów dla dzieci w wieku od 4 do 17 lat (np. warsztaty sportowe, kulturalne, ekologiczne, związane z aktywnością obywatelską, etc.), • Rekrutacja uczestników (w postępowaniu kwalifikacyjnym pierwszeństwo będą miały dzieci z rodzin wielodzietnych, z problemami alkoholowym oraz zamieszkujące na obszarze rewitalizacji), • Realizacja warsztatów.
Szacowana wartość	Środki unijne – 200 000,00 PLN (80%) Środki z innych źródeł – 40 000 PLN (20%) Łącznie – 240 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Dostępność oferty czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji, • Ułatwienie kontaktów z rówieśnikami o podobnych zainteresowaniach dla dzieci i młodzieży z obszaru rewitalizacji, • Integracja uczestników projektu z różnych środowisk społecznych i kulturowych, • Uatrakcyjnienie procesu edukacyjno-wychowawczego uczniów, • Wsparcie i promocja organizacji pozarządowych i aktywności obywatelskiej.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba uczestników warsztatów - listy obecności, • Ankiety ewaluacyjne dla dzieci i młodzieży uczestniczących w warsztatach (za zgodą rodziców, w wersjach dopasowanych do grup wiekowych).

Nazwa przedsięwzięcia 15	**Wody mineralne oraz wyroby rękodzielnicze sposobem aktywizacji osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Uzdrowiskowa Muszyna, ul. Rynek 31, 33-370 Muszyna **Partnerzy:** Miejsko Gminy Ośrodek Kultury
Zakres zadań	• Nawiązanie współpracy z wybranymi przedsiębiorcami z terenu gminy, • Organizacja wystaw czasowych – wystawy produktów regionalnych, • Działalność edukacyjno-popularyzatorska – cykliczne wydarzenia, skierowane do społeczności lokalnej oraz turystów (odczyty, prezentacje, konferencje związane z turystyką, przyrodą i ekologią, warsztaty z rękodzieła etc.).
Szacowana wartość	Środki unijne – 200 000,00 PLN (80%) Środki z innych źródeł – 40 000,00 PLN (20%) Łącznie – 240 000,00 PLN

Prognozowane rezultaty	• Organizacja wydarzeń edukacyjno-popularyzatorskich – 3 wydarzenia rocznie, • Organizacja wystaw produktów regionalnych – 2 wystawy rocznie, • Wzrost poczucia tożsamości kulturowej wśród mieszkańców zdegradowanego obszaru, • Wzrost świadomości terytorialnej i kulturalnej mieszkańców, • Promocja lokalnych przedsiębiorstw.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba uczestników wydarzeń edukacyjno-popularyzatorskich - listy obecności, • Ewidencja własna, dokumentacja zdjęciowa wystaw, • Ankiety ewaluacyjne zbierane podczas wydarzeń, • Liczba producentów produktów regionalnych, która zwiększyła swoje przychody ze sprzedaży - dane statystyczne.

Nazwa przedsięwzięcia 16	**Aktywizacja społeczna seniorów - AKADEMIA SENIORA**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Dwór Starostów Muszyńskich ul. Kity 17, 33-370 Muszyna Muzeum Regionalne Państwa Muszyńskiego, ul. Krzywa 1, 33-370 Muszyna Zespół Szkolno-Przedszkolny w Muszynie, ul. Rynek 13, 33-370 Muszyna Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Muszynie, ul. Zefirka 6, 33-370 Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Stowarzyszenie Klucz Muszyński Rynek 31, 33-370 Muszyna **Partnerzy:** Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Muszynie, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Muszynie
Zakres zadań	Akademia Seniora to całoroczny program działań na rzecz aktywizacji osób starszych w ramach którego odbywać się będą: • Zajęcia tematyczne skupiające pasjonatów danej dziedziny (np. warsztaty kulinarne, nauka języka obcego, nauka rękodzieła, nauka obsługi komputera), • Inicjatywy artystyczne i edukacyjne umożliwiające konfrontacje spojrzeń i wymianę umiejętności osób w różnym wieku (np. teatralnych, plastycznych, muzycznych), • Zajęcia ruchowe takie jak: gimnastyka seniora, nauka tańca, nordic-walking, • Działania wokół nowych technologii jak np. nauka obsługi telefonów komórkowych, aparatów cyfrowych, komputerów, sprzętu AGD i RTV), • Wydarzenia kulturalne: spotkania z poezją, wystawy, • Wyjazdy integracyjne.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Społeczny – 960 000 PLN (80%) Krajowe środki publiczne – 240 000,00 PLN (20%) Łącznie – 1 200 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Dostępna atrakcyjna oferta czasu wolnego dla seniorów, • Integracja seniorów, • Promocja zdrowego trybu życia wśród seniorów, • Nabycie nowych umiejętności przez uczestników.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba uczestników organizowanych wydarzeń i zajęć - listy obecności, • Ankiety ewaluacyjne dla uczestników zajęć i wydarzeń.

Nazwa przedsięwzięcia 17	**Cykliczne wydarzenia „Wskrzeszamy dawne tradycje Jarmarków Muszyńskich”**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Rynek w Muszynie oraz ulica Kity 17 przy której mieszczą się Muzeum Regionalne „Państwa Muszyńskiego” oraz Dwór Starostów.

Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Muszynie, ul. Kity 17, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	• Przygotowanie programu imprezy, • Wybór artystów występujących podczas „Jarmarku Muszyńskiego" i zawarcie z nimi umów, • Wybór twórców rękodzieła artystycznego, • Przygotowanie materiałów promujących wydarzenie, • Umieszczenie informacji o imprezie na stronach internetowych i w mediach, • Koordynacja działań związanych z przygotowaniem, przeprowadzeniem i rozliczeniem wydarzenia oraz jego promocją. Imprezy będą odbywać się dwukrotnie w ciągu roku w okresie 2017-2022.
Szacowana wartość	Środki unijne – 288 000, 00 PLN (80%) Środki z innych źródeł – 72 000 (20%) Łącznie – 360 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Zwiększenie aktywności mieszkańców w życiu kulturalno-artystycznym, • Nabycie nowych umiejętności przez młodych ludzi, • Integracja środowiska lokalnego, • Dostępność atrakcyjnej oferty czasu wolnego dla turystów, gości i mieszkańców.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba uczestników cyklicznych wydarzeń – ewidancja organizatora, • Przeprowadzone badania ewaluacyjne wśród uczestników wydarzeń, • Liczba twórców, uczestniczących w poszczególnych wydarzeniach (umowy zawarte z artystami i twórcami).

Nazwa przedsięwzięcia 18	**Cykliczne wydarzenia „Tańczmy, śpiewajmy – spełniajmy swoje marzenia"**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 2: Sołectwo Jastrzębik Świetlica wiejska w Jastrzębiku, boisko szkolne w Jastrzębiku.
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Muszynie ul. Kity 17, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	• Przygotowanie harmonogramu warsztatów, • Wybór instruktorów prowadzących zajęcia artystyczne - zawarcie z nimi umów, • Ogłoszenie naboru dzieci do grup artystycznych, • Zakup kamery z oprzyrządowaniem, zakup pomocy metodycznych, • Przygotowanie materiałów promujących wydarzenie, • Zakup strojów dla zespołów, • Przygotowanie programu imprezy plenerowej „Wielki Finał. Tańczmy, śpiewajmy – spełniajmy swoje marzenia", • Przygotowanie foto relacji oraz materiałów filmowych, • Koordynacja działań związanych z przygotowaniem, przeprowadzeniem i rozliczeniem wydarzenia oraz jego promocją. Zajęcia odbędą się w dwóch cyklach: od września 2017 do maja 2019 oraz od września 2019 do maja 2022. Każdy z cykli zakończony będzie imprezą plenerową.
Szacowana wartość	Środki unijne – 136 000 PLN (80%) Środki z innych źródeł – 34 000 PLN (20%) Łącznie – 170 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Zwiększenie aktywności mieszkańców w życiu kulturalno-artystycznym, • Wzmocnienie tożsamości regionalnej, • Integracja środowiska lokalnego.

Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba uczestników warsztatów i wydarzeń – ewidencja organizatora, • Liczba materiałów medialnych prezentujących warsztaty i wydarzenia, dostępnych publicznie (wykorzystanych do promocji twórców i artystów oraz MiGU Muszyna).

Nazwa przedsięwzięcia 19	**Wspieranie osób starszych w integracji z młodzieżą „MOST POKOLENIOWY”**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Dwór Starostów Muszyńskich ul. Kity 17, 33-370 Muszyna Muzeum Regionalne Państwa Muszyńskiego, ul. Krzywa 1, 33-370 Muszyna Zespół Szkolno-Przedszkolny w Muszynie, ul. Rynek 13, 33-370 Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Stowarzyszenie Klucz Muszyński, Rynek 31, 33-370 Muszyna **Partnerzy:** Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Muszynie, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Muszynie
Zakres zadań	• Stworzenie programu warsztatów, które będą prowadzone zarówno przez instruktorów jak i poprzez samych uczestników. W celu budowania nowych relacji pomiędzy pokoleniami wykorzystany zostanie intermentoring np. młodzież będzie uczyć seniorów nowoczesnych technologii natomiast seniorzy będą przeprowadzać warsztaty kuchni regionalnej, • Rekrutacja uczestników w podziale na dwie grupy wiekowe (pierwszeństwo będą miały osoby z obszaru rewitalizacji), • Realizacja warsztatów, • Podczas ostatniego spotkania poświęconego aktywności społecznej - wypracowanie wspólnych pomysłów na działalność wolontariacką, • Realizacja wypracowanych grup wolontariatu np. pomoc w nauce, zakupy dla osób starszych, opieka nad dziećmi.
Szacowana wartość	Krajowe środki publiczne – 120 000,00 PLN (20%) Europejski Fundusz Społeczny – 480 000 PLN (80%) Łącznie – 600 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Dostępność atrakcyjnej oferty czasu wolnego dla młodzieży, • Dostępność atrakcyjnej oferty czasu wolnego dla seniorów, • Nabycie nowych umiejętności przez młodzież i seniorów, • Nawiązanie i utrzymanie relacji międzypokoleniowej (młodzież-seniorzy), • Aktywizacja społeczna obu grup.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba uczestników warsztatów i wydarzeń – listy obecności, • Ankiety ewaluacyjne uczestników programu.

Nazwa przedsięwzięcia 20	**Program profilaktyki zdrowotnej mieszkańców „CHROŃMY SIĘ PRZED CHOROBAMI CYWILIZACYJNYMI”**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Dwór Starostów Muszyńskich ul. Kity 17, 33-370 Muszyna Muzeum Regionalne Państwa Muszyńskiego, ul. Krzywa 1, 33-370 Muszyna Zespół Szkolno-Przedszkolny w Muszynie, ul. Rynek 13, 33-370 Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Muszynie Zefirka 6, 33-370 Muszyna **Partnerzy:** Stowarzyszenie Klucz Muszyński

Zakres zadań	Projekt obejmować będzie takie działania jak: • Kampania informacyjno-edukacyjna dot. chorób cywilizacyjnych i ich skutków: – wykłady tematyczne prowadzone przez lekarzy specjalistów, psychologa, dietetyka, fizjoterapeutę, – przygotowanie i dystrybucja materiałów informacyjnych, – nauka obsługi urządzeń telemedycznych, • Konsultacje ze specjalistami: lekarz internista, lekarz kardiolog, psycholog, dietetyk, • Akcje zdrowotne: – panel badań diagnostycznych, – program zmiany nawyków żywieniowych pod okiem specjalisty, – zabiegi fizjoterapeutyczne, • Zakup sprzętu i oprogramowania do prowadzenia telekonsultacji, telemonitoringu, telediagnostyki i telerehabilitacji.
Szacowana wartość	Krajowe środki publiczne – 2 000 000 PLN (20%) Europejski Fundusz Społeczny – 8 000 000 PLN (80%) Łącznie – 10 000 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Poprawa dostępności usług medycznych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, • Poprawa stanu zdrowia mieszkańców obszaru rewitalizacji, • Zwiększenie świadomości znaczenia zdrowego trybu życia wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba osób, które skorzystały z konsultacji ze specjalistami – ewidencja organizatora konsultacji, • Liczba bezpośrednich odbiorców działań, powadzonych w ramach kampanii informacyjno-edukacyjnej – ewidencja organizatora, • Raporty, prezentujące liczbę użyć zakupionego sprzętu i urządzeń w badaniach profilaktycznych i klinicznych.

Nazwa przedsięwzięcia 21	**Internet ma wielką wiedzę. Seniorzy i bezrobotni w sieci www. A może sklep on-line?... Jak sprzedawać i kupować w Internecie**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna, Rynek, 33-370 Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna Rynek, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	Realizacja zadania zakłada zwiększenie umiejętności posługiwania się narzędziami dostępnymi w Internecie poprzez: • Opracowanie programu kursu, • Rekrutacja uczestników w podziale na dwie grupy (z zachowaniem zasady pierwszeństwa osób zamieszkujących obszar rewitalizacji) • Przeprowadzenie zajęć z obsługi komputera dla osób starszych i bezrobotnych,
Szacowana wartość	Wkład własny Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna – 2 500,00 PLN (50%) Środki z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego – 2 500,00 PLN (50%). Łącznie – 5 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Nabyte praktyczne umiejętności korzystania z narzędzi internetowych wśród seniorów i osób bezrobotnych, • Zwiększona świadomość możliwości, jakie daje Internet w życiu codziennym i aktywności zawodowej, • Stałe wykorzystywanie przez seniorów i osoby bezrobotne narzędzi dostępnych bezpłatnie w Internecie do rozwijania zainteresowań, kontaktu z osobami o podobnych zainteresowaniach oraz wyszukiwania ofert pracy i tworzenia własnego biznes planu.

Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Przeprowadzenie testów praktycznych, • Karty oceny zadań, • Liczba uczestników kursu – listy obecności, • Przeprowadzenie badania ewaluacyjnego.

Nazwa przedsięwzięcia 22	**Programowanie z robotami Finch. Zajęcia edukacyjne dla dzieci z sołectwa Jastrzębik**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 2: Sołectwo Jastrzębik Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna, Rynek, 33-370 Muszyna
Dane podmiotu planującego	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna, Rynek, 33-370 Muszyna **Partnerzy:** Szkoła Podstawowo w Jastrzębiku
Zakres zadań	Zadanie ma na celu rozbudzenie zainteresowania istotnymi dla przyszłości kierunkami w nauce, dającymi w przyszłości możliwości zatrudnienia na rynku pracy. Realizacja zakłada zwiększenie szans edukacyjnych dzieci z sołectwa Jastrzębik poprzez zajęcia z programowania przy pomocy robotów Finch (poziom zaawansowania na poziomie szkoły podstawowej). Zakres zadań: • Rekrutacja uczestników, • Realizacja zajęć.
Szacowana wartość	Środki własne Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna – 3 000,00 PLN (30%), Środki z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, z programu Link do przyszłości - 7 000,00 PLN (70%). Łącznie – 10 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Znajomość u dzieci podstaw programowania w zakresie dostosowanym do poziomu szkoły podstawowej, • Zwiększenie zainteresowania i motywacji dzieci do wykorzystywania nowych technologii, • Zwiększenie szans edukacyjnych dzieci z obszaru rewitalizacji.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Przeprowadzenie testów praktycznych dla uczestników zajęć, • Karty oceny zadań, • Sprawozdania z przeprowadzonych zajęć, • Liczba uczestników zajęć – listy obecności, • Ankiety ewaluacyjne (za zgodą rodziców).

Nazwa przedsięwzięcia 23	**Książki mówione szansą na integracje dla osób niedowidzących i niewidomych**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 2: Sołectwo Jastrzębik
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna Rynek, 33-370 Muszyna **Partnerzy:** Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Larix, Biblioteka Pracy i Zabezpieczenia Społecznego
Zakres zadań	Realizacja zadania zakłada: • Dostarczenie urządzeń umożliwiających odtwarzanie książek mówionych, • Dostarczenie książek mówionych w różnych formatach (audiobooki CD, książki mówione na kasetach magnetofonowych, książki mówione na kartach pamięci).

Szacowana wartość	Wkład własny Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna – 6 000,00 PLN (50%) Środki ze Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Larix i Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego – 6 000,00 PLN (50%) Łącznie – 12 000,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Integracja społeczna osób niewidomych i niedowidzących, • Dostępność oferty kulturalnej dla osób niewidomych i niedowidzących.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Liczba dostarczonych urządzeń i książek – raporty realizatora przedsięwzięcia, • Rejestry użytkowania urządzeń i książek, • Przeprowadzone badanie ewaluacyjne.

Nazwa przedsięwzięcia 24	**Integracja społeczności obszaru rewitalizacji oraz całej gminy poprzez zaangażowanie wokół „Multimedialnego Centrum Kulturalnego – Muszyna Trzech Kultur" przy ul. Kościelnej 18**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Działka nr 879/2, Ul. Kościelna 18, 33-370 Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	SMARTVENTURES Adam Wnęk Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą – mikroprzedsiębiorstwo
Zakres zadań	• Prace przygotowawcze, w tym m.in. przygotowanie projektu budowlanego, i wykonanie projektu ekspozycji „Multimedialnego Centrum Kulturalnego - Muszyna Trzech Kultur", • Budowa budynku usługowo-mieszkalnego pn.: „Multimedialne Centrum Kulturalne – Muszyna Trzech Kultur" przy ul. Kościelnej 18 w Muszynie, • Przygotowanie, aranżacja i montaż ekspozycji „Multimedialnego Centrum Kulturalnego – Muszyna Trzech Kultur", • Realizacja warsztatów historyczno-integracyjnych z udziałem osób starszych z obszaru rewitalizacji. Centrum będzie prezentowało nowoczesną, interaktywną i otwartą przez cały rok wystawę poświęconą wielokulturowej historii Muszyny. Wewnątrz zaprojektowane zostaną pomieszczenia przeznaczone na warsztaty z udziałem grup zagrożonych wykluczeniem (osoby starsze – „świadkowie historii") oraz udostępniane na przedsięwzięcia realizowane razem z lokalnymi OPP.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 963 000, 00 PLN (43,6%) Środki prywatne – 597 000, 00 PLN (27,0%) Środki z innych źródeł – 650 000, 00 PLN (29,4%) Łącznie – 2 210 000, 00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Odbudowany obiekt, • 2 nowe miejsca pracy, • Zrealizowane spotkania/warsztaty mające na celu integrację społeczności obszaru rewitalizacji oraz całej gminy, a także aktywizację grup zagrożonych wykluczeniem (osoby starsze): 2 wydarzenia rocznie.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Oddanie do użytku obiektu – protokół odbioru robót budowlanych, • Liczba udostępnionych ekspozycji i wystaw czasowych, • Liczba osób zatrudnionych (2) – umowa o pracę, • Liczba uczestników warsztatów historyczno-integracyjnych – listy obecności.

Nazwa przedsięwzięcia 25	**Integracja i aktywizacja lokalnej społeczności w gminie Muszyna poprzez rewitalizację obiektu w Złockie 77a polegającą na budowie i wyposażeniu boisk sportowych**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Sołectwo Złockie, przylegające bezpośrednio do podobszarów rewitalizacji: Sołectwa Jastrzębik oraz osiedla Śródmieście Działka 167/4, Złockie 77a, 33-370 Muszyna
Uzasadnienie efektywności oddziaływania projektu na obszar rewitalizacji oraz na realizację celów programu	Wszelkie działania zaplanowane w ramach projektu ukierunkowane są na ograniczenie degradacji obszaru rewitalizacji. Dzięki projektowi poszerzona zostanie oferta rekreacyjno-sportowa dedykowana w szczególności osobom starszym i niepełnosprawnym oraz działaniom prowadzonym przez organizacjom pozarządowym. Projekt ukierunkowany jest na rozwiazywanie problemów obszaru rewitalizacji m.in. w zakresie profilaktyki, jakości życia i zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Firma Handlowa „MIKULEC" Andrzej Mikulec
Zakres zadań	• Budowa boiska sportowego do piłki nożnej ze sztuczną nawierzchnią, • Budowa boiska do piłki plażowej z nawierzchnią piaskową (piłka nożna, siatkówka), • Montaż zadaszenia pneumatycznego do użytkowania działanie boisk w okresie zimowym, • Przygotowanie miejsc parkingowych. W ramach projektu wybudowany zostanie kompleks boisk sportowych. Obiekt będzie dostępny 7 dni w tygodniu w godz. 10-22. Będzie udostępniony społecznie szerszej grupie odbiorców, przez co najmniej 20% ogólnego czasu dostępności. Korzystanie z obiektu nieodpłatnie będzie umożliwione dla dzieci, młodzieży w każdej grupie wiekowej, grupom osób dorosłych, seniorów, rodzin, grupom osób niepełnosprawnych w godzinach atrakcyjnych z uwagi na inne obowiązku rodzinno-zawodowe tych grup społecznych. Przez pozostały okres dostępności z obiektu będą korzystać kluby sportowe z regionu gminy Muszyna, prywatne grupy (w tym osoby niepełnosprawne), lokalne przedsiębiorstwa, grupy turystyczno-biznesowe. W obiekcie będzie można organizować wydarzenia sportowo-rekreacyjne wywierając pozytywny wpływ na lokalną społeczność. Obiekt zostanie przystosowany dla osób niepełnosprawnych zgodnie z obowiązującymi przepisami i wymaganiami techniczno-formalnymi.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 1 350 000, 00 PLN (67,5%) Środki prywatne – 650 000, 00 PLN (32,5%) Łącznie – 2 000 000, 00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Dostępne całorocznie dla mieszkańców, turystów i gości boiska sportowe, • Dostępność boisk sportowych dla osób niepełnosprawnych, • Całorocznie dostępna przestrzeń do realizacji oferty rekreacyjno-sportowej, • Utworzone 1 nowe miejsce pracy.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Oddanie boisk wraz z infrastrukturą do użytku – protokół odbioru robót budowlanych, • Spełnienie wymagań dostosowania boisk do potrzeb użytkowników niepełnosprawnych – dokumentacja wykonawcy inwestycji, • Liczba osób zatrudnionych (1) – umowa o pracę.

Nazwa przedsięwzięcia 26	**Utworzenie oferty skierowanej do grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w MiGU Muszyna poprzez rewitalizację obiektu w Złockie 77a, polegającą na modernizacji budynku dla potrzeb Domu Spokojnej Starości**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Sołectwo Złockie, przylegające bezpośrednio do podobszarów rewitalizacji: Sołectwa Jastrzębik oraz osiedla Śródmieście Działka 167/4, Złockie 77a, 33-370 Muszyna

Uzasadnienie efektywności oddziaływania projektu na obszar rewitalizacji oraz na realizację celów programu	Przedsięwzięcie będzie efektywnie oddziaływać na obszar rewitalizacji oraz na realizację celów GPR, ponieważ ukierunkowane jest na wsparcie szczególnej grupy mieszkańców zagrożonych wykluczeniem społecznym - seniorów. Dodatkowo stworzone zostaną miejsca pracy, co przyczyni się do rozwoju gospodarczego i zmniejszenia bezrobocia. Wszelkie działania zaplanowane w ramach projektu ukierunkowane są na ograniczenie degradacji obszaru rewitalizacji. Do korzystania z szerokiej oferty Domu Spokojnej Starości będą zachęcani seniorzy z obszaru rewitalizacji w szczególności grupy zagrożone wykluczeniem społecznym. Do tej grupy kierowana będzie promocja oferty opiekuńczej i rekreacyjno-kulturalnej. Skala oddziaływania projektu świadczy o wysokiej efektywności projektu i jego wysokim wpływie na cele GPR.
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Firma Handlowa „MIKULEC" Andrzej Mikulec
Zakres zadań	• Rozbudowa istniejącego obiektu, • Renowacja elewacji budynku, • Budowa spacerowych taras zewnętrznych, • Zagospodarowanie terenu zewnętrznego, • Modernizacja instalacji, • Wyposażenie poszczególnych pomieszczeń. Wnioskodawca zamierza zaadoptować i przystosować obiekt pod usługi opiekuńcze. Obiekt będzie przygotowany do świadczenia usług opiekuńczych dla ok. 50 osób wymagających stałej opieki medyczno-pielęgniarskiej. Wnioskodawca dokona zakupu wszelkiego niezbędnego wyposażenia zgodnego z wymogami i przepisami umożliwiającego świadczenie usług. Obiekt będzie posiadał racjonalne udogodnienia dla osób za niepełnosprawnościami.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 5 400 000, 00 PLN (67,5%) Środki prywatne – 2 600 000, 00 PLN (32,5%) Łącznie – 8 000 000, 00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Obiekt dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych, • Utworzenie 10 nowych miejsc pracy, • Utworzone 1 nowe miejsce pracy dla osoby niepełnosprawnej.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Oddanie do użytku budynku Domu Spokojnej Starości – protokół odbioru robót budowlanych, • Spełnienie wymagań dostosowania budynku do potrzeb użytkowników niepełnosprawnych – dokumentacja wykonawcy inwestycji, • Liczba osób zatrudnionych (10) – umowa o pracę, • Liczba zatrudnionych osób niepełnosprawnych (1) – umowa o pracę.

Nazwa przedsięwzięcia 27	**Karpackie obserwatorium natury i kultury**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 2: Sołectwo Jastrzębik Działki nr 6 i nr 7, obręb: Jastrzębik (pod szczytem Jaworzyny Krynickiej)
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Schroniska i Hotele PTTK, Karpaty" Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Nowy Sącz, Rynek 9, 33-300 Nowy Sącz **Partner:** Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział im. Romana Nitribitta w Krynicy-Zdroju, ul. Zdrojowa 32

Zakres zadań	W ramach działań inwestycyjnych, finansowanych ze środków EFRR zaplanowano: • Budowę obiektu kultury wraz z infrastrukturą towarzyszącą – Muzeum Turystyki Górskiej (po uprzedniej rozbiórce istniejącego obiektu muzeum), • Wyposażenie budynku w dotychczasowe ekspozycje: ziemia (geologia, szlaki komunikacyjne), życie w górach (gospodarka, dawne budownictwo), ludzie (etnografia, kultura ducha i materii, sport, narciarstwo, turystyka), • Wyposażenie budynku w nowe urządzenia, związane z wprowadzeniem nowych funkcji do obiektu oraz dostosowanie ekspozycji do potrzeb osób niepełnosprawnych lub starszych (w tym urządzenia obserwatorium astronomicznego i wyposażenie wystaw interaktywnych), • Wyposażenie sali spotkań (sala konferencyjno-szkoleniowa), • Infrastruktura towarzysząca: amfiteatralne audytorium, schody terenowe, infrastruktura ścieżek i podjazdu, nasadzenia, zagospodarowanie skarpy, • Zagospodarowanie przyległego terenu pełniącego funkcję integracyjną i edukacyjną - mały leśny geopark. W ramach działań nie inwestycyjnych, finansowanych ze środków własnych, ze środków partnerów, ze środków EFS (poza kosztorysem w ramach GPR) zaplanowano: • Udostępnienie obiektu zwiedzającym (średnio 3 dni w tygodniu przez 12 miesięcy), • Organizację wystaw czasowych – wystawy na bazie produktów regionalnych wytworzonych przez lokalną społeczność (średnio 1-2 wystawy rocznie), • Działalność edukacyjno-popularyzatorską – cykliczne wydarzenia, skierowane do społeczności lokalnej oraz osób odwiedzających (odczyty, prezentacje podróżnicze, warsztaty, spotkania autorskie, niematerialne dziedzictwo kulturowe, edukacja ekologiczna małe konferencje związanych z historią, turystyką, przyrodą i Środowiskiem i jego ochroną, warsztaty z rękodzieła), • Organizację biblioteki i udostępnianie materiałów, książek, wydawnictw (w formie tradycyjnej i cyfrowej), • Udostępnianie pomieszczeń i ekspozycji w toku realizacji prac badawczych, gromadzenie materiałów i pisanie prac dyplomowych oraz innych prac naukowych związanych z regionem, • Współpracę z NGOs w zakresie badań i analiz – środek przejmie inicjatywę w badaniach i analizach a następnie koordynację praktycznych możliwości w zakresie przybliżenia tematyki gór, szlaków i schronisk górskich PTTK w Karpatach Zachodnich osobom niepełnosprawnym, • Współpracę ze środowiskiem akademickim – zakłada się działania w zakresie promowania własnej działalności gospodarczej, a także promowanie i wspieranie przedsiębiorczości, jako podstawowego czynnika rozwoju gospodarczego obszaru zdegradowanego, • Wykorzystanie Ośrodka w promowaniu i obsłudze tradycyjnych i spontanicznie organizowanych rajdów, zlotów turystycznych, nabożeństw i religijnych uroczystości (kontynuacja sylwestrowo- noworocznych Mszy Świętych na Jaworzynie Krynickiej i innych).
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 1 950 000, 00 PLN (75%) Środki z innych źródeł (PTTK) – 650 000, 00 PLN (25%)
Prognozowane rezultaty	• Zwiększenie o ok. 25% liczby osób mogących zapoznać się z prezentowanymi ekspozycjami dotyczącymi regionu i jego historii, • Utworzone nowe miejsca pracy – 1 stałe, a także doraźne zatrudnianie osób przygotowujących i prezentujących stałe i sezonowe oferty Ośrodka (średnio 3 osoby rocznie), • Odtworzenie zdegradowanych funkcji muzealnych i wystawienniczych oraz nadanie nowych funkcji, • Organizacja wydarzeń edukacyjno-popularyzatorskich – 8 rocznie, • Organizacja wystaw produktów regionalnych – 2 rocznie, • Wzrost integracji i poczucia tożsamości kulturowej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji,

	• Wzrost zamożności mieszkańców i ograniczenie problemu wysokiego bezrobocia na rewitalizowanym obszarze, • Ograniczenie zdiagnozowanych problemów w sferze technicznej i gospodarczej, • Poprawa jakości życia na rewitalizowanym obszarze, • Ograniczenie zjawiska wykluczenia społecznego mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Oddanie do użytku budynku Karpackiego obserwatorium natury i kultury – protokół odbioru robót budowlanych, • Liczba osób korzystających z Obserwatorium – ewidencja własna, • Liczba uczestników organizowanych wydarzeń edukacyjno-popularyzatorskich – listy obecności i ewidencja własna, • Liczba zrealizowanych projektów naukowo-badawczych – ewidencja własna, • Książka z wpisami osób odwiedzających Ośrodek i prowadzącymi obserwacje naukowe w regionie, • Liczba osób zatrudnionych na stałe (1) – umowa o pracę, • Liczba osób zatrudnianych czasowo (3 osoby rocznie), • Prowadzenie badań wśród użytkowników Obserwatorium.

Nazwa przedsięwzięcia 28	**Przebudowa i adaptacja istniejącego budynku ośrodka zdrowia na Przychodnię uzdrowiskową wraz z Zakładem Przyrodoleczniczym**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Muszynie działki nr 709/5 i 711/2, ul. Zefirka 6, 33-370 Muszyna
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Samodzielny Publiczny Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej w Muszynie ul. Zefirka 6, 33-370 Muszyna
Zakres zadań	Etap I: prace budowlano-modernizacyjne wraz z doposażeniem w sprzęt: • Gruntowna modernizacja pomieszczeń I piętra budynku i adaptacja ich na pomieszczenia Zakładu Przyrodoleczniczego, • Wyposażenie pomieszczeń Zakładu Przyrodoleczniczego wraz z wymianą sprzętu i doposażeniem obecnej pracowni fizjoterapeutycznej, • Doprowadzenie do budynku przyłącza wody mineralnej z pobliskiego ujęcia, • Uruchomienie nowych obszarów działalności. Etap II: Działania mające na celu integrację społeczności lokalnej jak również stworzenie oferty medycznej skierowanej dla osób starszych: • Spotkania z mieszkańcami obszaru rewitalizacji (12 spotkań, 1 raz w miesiącu), których celem ich będzie przekazanie w sposób przystępny wiedzy o chorobach cywilizacyjnych oraz możliwości leczenia na przykładzie nowej bazy ośrodka zdrowia oraz walorów przyrodoleczniczych jakie stwarza możliwość życia w uzdrowisku Muszyna, • Praktyki stażowe w SPZPOZ w Muszynie – działanie to zakłada umożliwienie osobom chcącym zdobyć zawód lub zmienić swoje kwalifikacje odbycie praktyki zawodowej w SPZPOZ w Muszynie. Praktyki przewiduje się oprzeć o współpracę z takimi jednostkami naukowymi jak: Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Nowym Sączu, Bezpłatna Szkoła dla dorosłych ŻAK w Nowym Sączu, • Program profilaktyczny dla seniorów – „Rehabilitacja Seniora" obejmujący serię zabiegów rehabilitacyjnych oraz naukę ćwiczeń usprawniających w ramach „Szkoły pleców". Program profilaktyczny adresowany będzie do seniorów powyżej 60 roku życia, którzy mają problemy zwyrodnieniowe z narządem ruchu: z kręgosłupem i biodrami. Celem programu są zarówno zabiegi rehabilitacyjne jak i późniejsza indywidualna rehabilitacja, które przyniosą pożądany efekt dla seniora tj. usprawnienie organizmu i lepsze samopoczucie w dalszym życiu.
Szacowana wartość	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 2 400 000,00 PLN (80%) Środki z innych źródeł – 600 000,00 PLN (20%) Łącznie – 3 000 000,00 PLN

Prognozowane rezultaty	• Zmodernizowane i wyposażone pomieszczenia zakładu przyrodoleczniczego, • Przeprowadzone spotkania na temat chorób cywilizacyjnych, • Podniesione kwalifikacje zawodowe osób w zakresie profilaktyki zdrowotnej, • Poprawa stanu zdrowotnego seniorów, • Utworzone nowe miejsca pracy (2), • Zwiększenie się liczby osób korzystających z usług ośrodka zdrowia.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Oddane do użytku zmodernizowane i wyposażone pomieszczenia zakładu przyrodoleczniczego – protokół odbioru, • Liczba uczestników spotkań na temat chorób cywilizacyjnych – listy obecności, • Liczba osób, ktore odbyły staże w SPZPOZ w Muszynie – umowy stażowe, • Liczba pacjentów-seniorów, którzy skorzystali z zabiegów rehabilitacyjnych – ewidencja własna organizatora, • Liczby osób korzystających z usług ośrodka zdrowia – ewidencja własna, • Liczba osób zatrudnionych (2).

Nazwa przedsięwzięcia 29	**Przebudowa i adaptacja istniejących budynków wraz z ich otoczeniem na Dom Zdrowia i Urody oraz Dom Tradycji w ramach działania multisensorycznego kompleksu Tradycji, Zdrowia i Urody**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Działki nr. 1014/1, 1014/2, 1014/4, 994/2, obręb ewidencyjny: Muszyna, Muszyna ul. Kościelna 60, ul. Kościelna 83
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Aurum Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, 33-370 Muszyna ul. Grunwaldzka 126
Zakres zadań	• Budowa Domu Tradycji – budynek główny o powierzchni użytkowej 220 m3 oraz budynek kuchni o powierzchni użytkowej 91,4 m2 – roboty budowlane, prace wykończeniowe, roboty na zewnątrz obiektu, Dom rękodzieła, Budynek Grillowy i Stragany sezonowe, • Budowa Domu Zdrowia i Urody – Prace modernizacyjno-wykończeniowe, zakup specjalistycznego sprzętu, • Zakup i montaż wyposażenia – wyposażenie wewnętrzne, zewnętrzne oraz multimedia i monitoring wizyjny. Dom Tradycji oraz Zdrowia i Urody będzie otwarty przez cały rok, natomiast przylegająca architektura towarzysząca jak np. Dom Rękodzieła, Grillowy oraz stragany handlowe będą dostępne niezależnie od warunków pogodowych przez okres co najmniej 6 miesięcy w okresie wiosenno-letnim (od maja do października) oraz przez 2 miesiące w okresie zimowym (styczeń- luty). W Domu Tradycji i jego kompleksie oprócz świadczonych usług kuchni regionalnej, lokalnej i historycznej (staropolskiej, szlacheckiej, żydowskiej i łemkowskiej) będzie można uczestniczyć w warsztatach pieczenia chleba, ciast, lepienia pierogów i robienia marynaty według receptur uczestników (seniorów). Dietetyk będzie prowadził natomiast warsztaty zdrowego żywienia. Ponadto przewidziane jest prowadzenie warsztatów rękodzieła tj. szydełkowanie, lepienie w glinie, techniki makramów itp. Będzie to miejsce spotkań wielu pokoleń i całych rodzin, w którym seniorzy będą mogli przekazywać młodym pokoleniom swoją wiedzę i doświadczenie w wielu dziedzinach m.in. kulinarnej. Na straganach targowych przyległych do budynku będzie można zakupić wyroby lokalnej i ekologicznej żywności, produkowanej w sposób tradycyjny, miodów oraz rękodzieła małopolskich artystów. W chacie biesiadnej będzie można posłuchać muzyki kapel ludowych i organizować spotkania z wykorzystaniem specjałów kuchni lokalnej. W podziemiach domu odtworzone zostaną piwnice degustacji win, miodów pitnych i tradycyjnych nalewek. Plac zabaw dla dzieci i aktywności fizycznej pozwoli całym rodzinom korzystać z usług parku multisensorycznego i pozytywnie wpłynie na integrację pokoleń.

	W Domu Zdrowia i Urody będą świadczone usługi: diagnostyki skóry i włosów, pielęgnacji ciała, porad kosmetologicznych, dermatologicznych, dietetycznych i psychologicznych w ujęciu holistycznym. Klient otrzyma na miejscu kompleksową usługę począwszy od diagnostyki problemu poprzez aplikację konkretnych profesjonalnych zabiegów i udzielania porad specjalistów. Oprócz wiedzy merytorycznej będzie miał możliwość uczestniczenia w warsztatach metamorfozy wyglądu i makijażu, ale także zdrowego żywienia. Dla klientek/ów z małymi dziećmi przygotowana będzie sala zabaw z wykwalifikowanymi opiekunkami. Na miejscu będzie można zakupić profesjonalne kosmetyki na bazie ziół i/ lub ekologicznych składników.
Szacowana wartość	Środki prywatne – 5 786 478,00 PLN (100%) Łącznie – 5 786 478,00 PLN
Prognozowane rezultaty	• Utworzone nowe miejsca pracy (min. 15 etatów), • Rewitalizacja przestrzeni polegająca m.in. na przebudowie i odbudowie istniejących starych i mocno wyeksploatowanych obiektów na spójny kompleks świadczący multibranżowe usługi, • Wprowadzenie na lokalny rynek nowych usług: specjalistycznych usług medycznych, uzdrowiskowych i turystycznych, • Dostępne miejsca do tworzenia i realizacji projektów przez NGO, poprawiających relacje miejscowej społeczności i wzmacniających jej konkurencyjność na rynku pracy, a także aktywizujących najstarsze pokolenie mieszkańców i integrujące je z pozostałymi grupami społecznymi, • Dostępność nowej infrastruktury około turystycznej poprzez stworzenie oferty dla różnych grup turystów, rezydentów i stałych mieszkańców miasta i gminy, • Podniesienie atrakcyjności ulicy Kościelnej.
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Oddane do użytku zmodernizowane i wyposażone pomieszczenia budynków kompleksu Tradycji, Zdrowia i Urody – protokół odbioru, • Prowadzenie badań użytkowników kompleksu Tradycji, Zdrowia i Urody, • Liczba wydarzeń organizowanych przez NGO w przestrzeni kompleksu Tradycji, Zdrowia i Urody, • Liczby osób korzystających z usług kompleksu Tradycji, Zdrowia i Urody – ewidencja własna, • Liczba osób zatrudnionych (min. 15) – umowa o pracę.

Nazwa przedsięwzięcia 30	**Stworzenie oferty dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizacji**
Lokalizacja przedsięwzięcia	Podobszar rewitalizacji 1: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego Muszyna ul. Ogrodowa 10, Muszyna Miasto nr działki 719
Dane podmiotu planującego realizację przedsięwzięcia	Zbigniew Stanisz ul. Gen. Bema 7 33-330 Grybów
Zakres zadań	• Gruntowny remont budynku i otoczenia, • Nawiązanie współpracy z firmami fizjoterapeutycznymi, zatrudnienie pracowników, • Nawiązanie współpracy z Caritasem oraz instytucjami i organizacjami zajmującymi się problemami społeczno-rodzinnymi, • Coroczne (w okresie 2018-2020) organizowanie turnusów dla osób zagrożonych wykluczeniem z obszaru rewitalizacji (osoby starsze, osoby niepełnosprawne, dzieci z rodzin dotkniętych problemami społecznymi).
Szacowana wartość	Środki prywatne – 150 000,00 PLN (25%), Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 210 000,00 PLN (35%), Europejski Fundusz Rolny Na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania ,,Perły Beskidu Sądeckiego" – 240 000,00 PLN (40%) Łącznie – 600 000,00 PLN

Prognozowane rezultaty	• Oferta dofinansowanych wczasów wypoczynkowo-rehabilitacyjnych dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizacji, • Zmniejszenie liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, • Utworzenie nowych miejsc pracy (5).
Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji	• Oddany do użytku budynek wraz z zagospodarowanym otoczeniem na cele prowadzenia działań skierowanych do osób wykluczonych – protokół odbioru, • Liczba osób, które „wyszły" z wykluczenia społecznego, • Prowadzenie badań satysfakcji uczestników biorących udział w realizowanych w budynku działaniach, • Liczba osób zatrudnionych (5) – umowa o pracę.

Przedstawione powyżej przedsięwzięcia zostały ocenione merytorycznie i przyjęte jako spójny i powiązany pakiet przedsięwzięć podstawowych (bez wyodrębnienia przedsięwzięć uzupełniających). Mając na uwadze spójność merytoryczną i uspołeczniony charakter naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz zaangażowanie lokalnej społeczności w proces opracowania powyższej listy, decyzją samorządu zdecydowano się nie dzielić przedsięwzięć na listę podstawową i uzupełniającą. Podział przedsięwzięć rewitalizacyjnych na dwie grupy mógłby wywołać sprzeciw i niezadowolenie części społeczności lokalnej (szczególnie wnioskodawców przedsięwzięć), która była zaangażowana w opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji MiGU Muszyna.

7. Mechanizmy integrowania działań

Mechanizm integrowania działań określa pkt 4 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami).

Ważnym aspektem dla realizacji i efektywności przedsięwzięć jest ich komplementarność, która może mieć charakter:

- przestrzenny,
- problemowy,
- proceduralno-instytucjonalny,
- finansowy.

Komplementarność przestrzenna oznacza uwzględnienie przy realizacji projektów rewitalizacyjnych ciągłości przestrzeni i relacji przestrzennych łączących obszary rewitalizacji z pozostałymi częściami miasta. Istotne jest traktowanie przestrzeni jako całości i zapobieganie realizacji projektów realizacyjnych w sposób punktowy. Efekty działań rewitalizacyjnych powinny również pozytywnie wpływać na całe otoczenie.

Komplementarność problemowa to uwzględnianie w projektach rewitalizacyjnych powiązania między sferami tematycznymi, co zostało pokazane w poniższej tabeli poprzez powiązanie projektów z celami operacyjnymi.

Tabela 28. Komplementarność projektów rewitalizacyjnych

Lp.	Nazwa projektu	Cel operacyjny
1.	Rewitalizacja przestrzeni uzdrowiskowej centrum Muszyny	2.1. 3.1.
2.	Aktywizacja społeczeństwa poprzez zwiększenie dostępności do strefy wypoczynkowej Zapopradzie	2.1. 3.1.
3.	Rewitalizacja dzielnicy Zapopradzie oraz Śródmieścia	2.1. 3.1.
4.	Rewitalizacja dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie w Muszynie poprzez budowę ogrodów tematycznych	1.2. 3.1. 3.1.
5.	Rewitalizacja dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie w Muszynie poprzez budowę strefy wypoczynkowo – rekreacyjnej	1.2. 2.1. 3.1.
6.	Zagospodarowanie źródeł wody mineralnej Milusia w Muszynie	1.1. 1.2. 2.1.
7.	Budowa Parku Kultury i Rzemiosła	1.1. 1.2. 2.1.
8.	Rozbudowa ogólnodostępnego lodowiska w Muszynie poprzez wykonanie zadaszenia z przeznaczeniem na całoroczny obiekt wielofunkcyjny wraz z dalszym zagospodarowaniem terenu	1.2. 2.1. 2.2.
9.	Zagospodarowanie terenu na działce ewidencyjnej nr 205/6 w miejscowości Jastrzębik poprzez budowę placu integracyjnego	3.1.
10.	Rewitalizacja sołectwa Jastrzębik poprzez zwiększenie bezpieczeństwa na głównej drodze przebiegającej przez miejscowość	3.1.
11.	Wsparcie rozwoju branży turystycznej poprzez rozwój kapitału ludzkiego	1.1. 2.1.
12.	Gmina bez problemów alkoholowych oraz narkomanii	1.1. 1.2.
13.	Gminne Dni Rodziny	1.1. 1.2.

Lp.	Nazwa projektu	Cel operacyjny
14.	Integracja i aktywizacja dzieci i młodzieży w gminie Muszyna poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi	1.1. 1.2.
15.	Wody mineralne oraz wyroby rękodzielnicze sposobem aktywizacji osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem	1.1. 1.2. 2.1. 2.2.
16.	Aktywizacja społeczna seniorów - AKADEMIA SENIORA	1.1. 1.2.
17.	Cykliczne wydarzenia „Wskrzeszamy dawne tradycje Jarmarków Muszyńskich”	1.1. 1.2. 2.1.
18.	Cykliczne wydarzenia „Tańczmy, śpiewajmy – spełniajmy swoje marzenia”	1.1. 1.2.
19.	Wspieranie osób starszych w integracji z młodzieżą „MOST POKOLENIOWY”	1.1. 1.2.
20.	Program profilaktyki zdrowotnej mieszkańców „Chrońmy się przed chorobami cywilizacyjnymi”	1.1. 1.2.
21.	Internet ma wielką wiedzę. Seniorzy i bezrobotni w sieci www. A może sklep on- line?... Jak sprzedawać i kupować w Internecie.	1.1. 1.2. 2.2.
22.	Programowanie z robotami Finch. Zajęcia edukacyjne dla dzieci z sołectwa Jastrzębik.	1.1. 1.2.
23.	Książki mówione szansą na integracje dla osób niedowidzących i niewidomych.	1.1. 1.2.
24.	Integracja społeczności obszaru rewitalizacji oraz całej gminy poprzez zaangażowanie wokół „Multimedialnego Centrum Kulturalnego - Muszyna Trzech Kultur” przy ul. Kościelnej 18	1.1. 1.2. 2.1. 2.2.
25.	Integracja i aktywizacja lokalnej społeczności w gminie Muszyna poprzez rewitalizację obiektu w Złockie 77a polegającą na budowie i wyposażeniu boisk sportowych	1.1. 1.2. 2.1. 2.2.
26.	Utworzenie oferty skierowanej dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Muszyna poprzez rewitalizację obiektu w Złockie 77a polegającą na modernizacji budynku pod Dom Spokojnej Starości	1.1. 2.2.
27.	Karpackie obserwatorium natury i kultury	1.2. 2.1.
28.	Przebudowa i adaptacja istniejącego budynku ośrodka zdrowia na Przychodnię uzdrowiskową wraz z Zakładem Przyrodoleczniczym	1.1. 2.1. 2.2.
29.	Przebudowa i adaptacja istniejących budynków wraz z ich otoczeniem na Dom Zdrowia i Urody oraz Dom Tradycji w ramach działania multisensorycznego kompleksu Tradycji, Zdrowia i Urody	1.2. 2.1. 2.2.
30.	Stworzenie oferty dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizacji	1.2. 2.1.

Źródło: opracowanie własne

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna związana jest z organizacją zarządzania procesem rewitalizacji. Efektywność i powodzenie GPR będą możliwe dzięki stworzeniu odpowiedniego systemu zarządzania rewitalizacją określonego w rozdziale 10 oraz systemu monitoringu i oceny.

Komplementarność finansowa oznacza umiejętne powiązanie finansowania z różnych źródeł i wyeliminowanie sytuacji podwójnego finansowania. Część działań będzie finansowana ze źródeł publicznych m.in. z Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Projekty rewitalizacyjne będą również finansowane ze środków sektora prywatnego,

co wpłynie na postrzeganie procesu rewitalizacji i jego ocenę, jak również podwyższy efektywność realizacji GPR. W procesie opracowania GPR możliwość zgłaszania projektów miały także osoby i podmioty zainteresowane realizacją własnych zadań rewitalizacyjnych (tzn. niefinansowanych z budżetu miasta).

8. Szacunkowe ramy finansowe GPR wraz z szacunkowym wskazaniem środków finansowych ze źródeł publicznych i prywatnych

W procesie rewitalizacji bardzo ważnym elementem jest zapewnienie zróżnicowanych form finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Przyczynia się ono do zagwarantowania udziału różnego rodzaju grup interesariuszy. Finansowanie z różnych źródeł (komplementarność finansowa) sprawia, że realizacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie efektywna i bezpieczna (zwiększa szanse na powodzenie i skuteczną realizację przedsięwzięć). Dywersyfikacja źródeł finansowania daje możliwość korzystania zarówno z funduszy komercyjnych, jak i niekomercyjnych. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogą być realizowane przez różnorodne grupy podmiotów z sektora publicznego, prywatnego i pozarządowego.

Do komercyjnych źródeł finansowania będą należały przede wszystkim kredyty, pożyczki, obligacje komunalne. Niektóre planowane przedsięwzięcia będą realizowane również przez środki własne przedsiębiorstw, w tym podmiotów prywatnych oraz ze środków organizacji pozarządowych. Na etapie realizacji GPR bardzo istotna będzie współpraca różnych podmiotów gwarantująca powodzenie wdrażanych projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Do niekomercyjnych źródeł finansowania będą należały przede wszystkim środki własne budżetu Gminy, fundusze europejskie, środku budżetu Państwa. Fundusze europejskie są wyposażone w dedykowane działania, które można wykorzystać planując i realizując działania rewitalizacyjne. W tym zakresie najważniejszymi programami są:

- Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020 (RPO WM),
- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (POIŚ),
- Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (POWER).

Dodatkowo istnieje możliwość skorzystania ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska, który realizuje między innymi takie programy jak:

- Gospodarka ściekowa w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
- Sowa – energooszczędne oświetlenie uliczne,
- PRONSUMENT i BOCIAN – wsparcie tworzenia mikroinstalacji OZE,
- Edukacja ekologiczna.

Środki możliwe do wykorzystania mogą pochodzić również z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska.

Do poprawy warunków zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji mogą być wykorzystane środki Funduszu Termomodernizacji i Remontów, którego operatorem jest Bank Gospodarstwa Krajowego.

W ramach realizacji GPR można skorzystać również ze wsparcia fundacji organizujących projekty grantowe, z których w pierwszej kolejności mogą skorzystać społeczności lokalne i organizacje pozarządowe. Przykładem takiej fundacji jest Fundacja BZW WBK, która organizuje projekt grantowy

„Tu mieszkam, tu zmieniam", Bank Dziecięcych Uśmiechów i Bank Ambitnej Młodzieży czy fundacja Kronenberga działająca przy Banku Citi Handlowym.

Poniższa tabela prezentuje przedsięwzięcia rewitalizacyjne wraz z wartością, okresem realizacji oraz źródłami finansowania.

Tabela 29. Ramy finansowe realizacji projektów rewitalizacyjnych

Nazwa przedsięwzięcia	Wartość projektu w PLN	Okres realizacji	Kwoty w PLN w podziale na źródła finansowania
1. Rewitalizacja przestrzeni uzdrowiskowej centrum Muszyny	12 000 000,00	2017-2020	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 9 000 000,00 (75%) Środki z budżetu gminy – 3 000 000,00 (25%)
2. Aktywizacja społeczeństwa poprzez zwiększenie dostępności do strefy wypoczynkowej Zapopradzie	3 000 000,00	2021-2023	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 2 250 000,00 (75%) Środki z budżetu gminy – 750 000,00 (25%)
3. Rewitalizacja dzielnicy Zapopradzie oraz Śródmieścia	600 000,00	2021-2023	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego 450 000,00 (75%) Środki z budżetu gminy – 150 000,00 (25%)
4. Rewitalizacja dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie w Muszynie poprzez budowę ogrodów tematycznych	4 800 000,00	2017-2019	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 3 600 000,00 PLN (75%) Środki z budżetu gminy – 1 200 000,00 (25%)
5. Rewitalizacja dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie w Muszynie poprzez budowę strefy wypoczynkowo – rekreacyjnej	7 300 000,00	2017-2019	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 5 475 000,00 (75%) Środki z budżetu gminy – 1 825 000,00 (25%)
6. Zagospodarowanie źródeł wody mineralnej Milusia w Muszynie	480 000,00	2017-2018	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 360 000,00 (75%) Środki z budżetu gminy – 120 000,00 (25%)
7. Budowa Parku Kultury i Rzemiosła	1 490 000,00	2017-2018	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 1 117 500 (75%) Środki z budżetu gminy – 372 500 (25%)
8. Rozbudowa ogólnodostępnego lodowiska w Muszynie poprzez wykonanie zadaszenia z przeznaczeniem na całoroczny obiekt wielofunkcyjny wraz z dalszym zagospodarowaniem terenu	3 400 000,00	2017-2018	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 2 550 000,00 (75%) Środki z budżetu gminy – 850 000,00 (25%)
9. Zagospodarowanie terenu na działce ewidencyjnej nr 205/6 w miejscowości Jastrzębik poprzez budowę placu integracyjnego	800 000,00	2017-2018	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 600 000,00 (75%) Środki z budżetu gminy – 200 000,00 (25%)
10. Rewitalizacja sołectwa Jastrzębik poprzez zwiększenie bezpieczeństwa na głównej drodze przebiegającej przez miejscowość	4 000 000,00	2020-2021	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 3 000 000,00 (75%) Środki z budżetu powiatu – 500 000,00 (12,5%) Środki z budżetu gminy – 500 000,00 (12,5%)
11. Wsparcie rozwoju branży turystycznej poprzez rozwój kapitału ludzkiego	55 000,00	2020-2023	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 41 250,00 (75,00%) Środki własne – 13 750,00 (25,0%)
12. Gmina bez problemów alkoholowych oraz narkomanii	360 000,00	2017-2020	Środki unijne – 300 000,00 (80%) Środki z innych źródeł – 60 000,00 (20%)

Nazwa przedsięwzięcia	Wartość projektu w PLN	Okres realizacji	Kwoty w PLN w podziale na źródła finansowania
13. Gminne Dni Rodziny	120 000,00	2017-2020	Środki unijne – 100 000,00 (80%) Środki z innych źródeł – 20 000,00 (20%)
14. Integracja i aktywizacja dzieci i młodzieży w gminie Muszyna poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi	240 000,00	2017-2020	Środki unijne – 200 000,00 (80%) Środki z innych źródeł – 40 000,00 (20%)
15. Wody mineralne oraz wyroby rękodzielnicze sposobem aktywizacji osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem	240 000,00	2017-2020	Środki unijne – 200 000,00 (80%) Środki z innych źródeł – 40 000,00 (20%)
16. Aktywizacja społeczna seniorów - AKADEMIA SENIORA	1 200 000,00	2017-2020	Europejski Fundusz Społeczny – 960 000,00 (80%) Krajowe środki publiczne – 240 000,00 (20%)
17. Cykliczne wydarzenia „Wskrzeszamy dawne tradycje Jarmarków Muszyńskich”	360 000,00	2017-2022	Środki unijne – 72 000,00 (80%) Środki z innych źródeł – 288 000,00 (20%)
18. Cykliczne wydarzenia „Tańczmy, śpiewajmy – spełniajmy swoje marzenia”	170 000,00	2017-2022	Środki unijne – 136 000,00 (80%) Środki z innych źródeł – 34 000,00 (20%)
19. Wspieranie osób starszych w integracji z młodzieżą „MOST POKOLENIOWY”	600 000,00	2017-2020	Europejski Fundusz Społeczny – 480 000,00 (80%) Krajowe środki publiczne – 120 000,00 (20%)
20. Program profilaktyki zdrowotnej mieszkańców „Chrońmy się przed chorobami cywilizacyjnymi”	10 000 000,00	2017-2020	Europejski Fundusz Społeczny – 8 000 000 PLN (80%) Krajowe środki publiczne – 2 000 000,00 (20%)
21. Internet ma wielką wiedzę. Seniorzy i bezrobotni w sieci www. A może sklep on-line?... Jak sprzedawać i kupować w Internecie	5 000,00	2017-2022	Wkład własny – 2 500,00 (50%) Środki z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego – 2 500,00 (50%).
22. Programowanie z robotami Finch. Zajęcia edukacyjne dla dzieci z sołectwa Jastrzębik	10 000,00	2017-2019	Wykład własny – 3 000,00 (30%), środki z Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, z programu Link do przyszłości – 7 000,00 (70%).
23. Książki mówione szansą na integracje dla osób niedowidzących i niewidomych	12 000,00	2017-2022	Wkład własny – 6 000,00 (50%) środki ze Stowarzyszenia Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Larix i Głównej Biblioteki Pracy i Zabezpieczenia Społecznego – 6 000,00 (50%)
24. Integracja społeczności obszaru rewitalizacji oraz całej gminy poprzez zaangażowanie wokół „Multimedialnego Centrum Kulturalnego - Muszyna Trzech Kultur” przy ul. Kościelnej 18	2 210 000,00	2017-2019	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 963 000 (43,6%) Środki prywatne – 597 000 (27,0%) Środki z innych źródeł – 650 000 (29,4%)

Nazwa przedsięwzięcia	Wartość projektu w PLN	Okres realizacji	Kwoty w PLN w podziale na źródła finansowania
25. Integracja i aktywizacja lokalnej społeczności w gminie Muszyna poprzez rewitalizację obiektu w Złockie 77a polegającą na budowie i wyposażeniu boisk sportowych	2 000 000,00	2017-2018	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 1 350 000 (67,5%) Środki prywatne – 650 000 (32,5%)
26. Utworzenie oferty skierowanej dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Muszyna poprzez rewitalizację obiektu w Złockie 77a polegającą na modernizacji budynku pod Dom Spokojnej Starości	8 000 000,00	2017-2020	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 5 400 000 (67,5%) Środki prywatne – 2 600 000 (32,5%)
27. Karpackie obserwatorium natury i kultury	2 600 000,00	2018-2020	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 1 950 000 (75%) Środki z innych źródeł (PTTK) – 650 000 (25%)
28. Przebudowa i adaptacja istniejącego budynku ośrodka zdrowia na Przychodnię uzdrowiskową wraz z Zakładem Przyrodoleczniczym	3 000 000,00	2017-2019	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 2 400 000,00 (80%) Środki z innych źródeł – 600 000,00 (20%)
29. Przebudowa i adaptacja istniejących budynków wraz z ich otoczeniem na Dom Zdrowia i Urody oraz Dom Tradycji w ramach działania multisensorycznego kompleksu Tradycji, Zdrowia i Urody	5 786 478,00	2017-2018	Środki prywatne – 5 786 478,00 (100%)
30. 30. Stworzenie oferty dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizacji	600 000,00	2017-2020	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego – 210 000,00 (35%), Środki prywatne – 150 000,00 (25%), Europejski Fundusz Rolny Na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania ,,Perły Beskidu Sądeckiego” – 240 000,00 (40%)

Źródło: Opracowanie własne

Podsumowując, środki prywatne będą wykorzystane w czterech projektach.

Poniżej przedstawiono ramowy harmonogram działań rewitalizacyjnych zaplanowanych do realizacji w latach 2016-2023.

Tabela 30. Ramowy harmonogram realizacji GPR

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1.	Rewitalizacja przestrzeni uzdrowiskowej centrum Muszyny	x	x	x	x			
2.	Aktywizacja społeczeństwa poprzez zwiększenie dostępności do strefy wypoczynkowej Zapopradzie					x	x	x
3.	Rewitalizacja dzielnicy Zapopradzie oraz Śródmieścia					x	x	x
4.	Rewitalizacja dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie w Muszynie poprzez budowę ogrodów tematycznych	x	x	x				
5.	Rewitalizacja dzielnicy uzdrowiskowej Zapopradzie w Muszynie poprzez budowę strefy wypoczynkowo – rekreacyjnej	x	x	x				
6.	Zagospodarowanie źródeł wody mineralnej Milusia w Muszynie	x	x					
7.	Budowa Parku Kultury i Rzemiosła	x	x					
8.	Rozbudowa ogólnodostępnego lodowiska w Muszynie poprzez wykonanie zadaszenia z przeznaczeniem na całoroczny obiekt wielofunkcyjny wraz z dalszym zagospodarowaniem terenu	x	x					
9.	Zagospodarowanie terenu na działce ewidencyjnej nr 205/6 w miejscowości Jastrzębik poprzez budowę placu integracyjnego	x	x					
10.	Rewitalizacja sołectwa Jastrzębik poprzez zwiększenie bezpieczeństwa na głównej drodze przebiegającej przez miejscowość				x	x		
11.	Wsparcie rozwoju branży turystycznej poprzez rozwój kapitału ludzkiego				x	x	x	x
12.	Gmina bez problemów alkoholowych oraz narkomanii	x	x	x	x			
13.	Gminne Dni Rodziny	x	x	x	x			
14.	Integracja i aktywizacja dzieci i młodzieży w gminie Muszyna poprzez współpracę z organizacjami pozarządowymi	x	x	x	x			
15.	Wody mineralne oraz wyroby rękodzielnicze sposobem aktywizacji osób bezrobotnych oraz zagrożonych wykluczeniem	x	x	x	x			
16.	Aktywizacja społeczna seniorów - AKADEMIA SENIORA	x	x	x	x			
17.	Cykliczne wydarzenia „Wskrzeszamy dawne tradycje Jarmarków Muszyńskich”	x	x	x	x	x	x	
18.	Cykliczne wydarzenia „Tańczmy, śpiewajmy – spełniajmy swoje marzenia”	x	x	x	x	x	x	

Lp.	Nazwa przedsięwzięcia	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
19.	Wspieranie osób starszych w integracji z młodzieżą „MOST POKOLENIOWY”	x	x	x	x			
20.	Program profilaktyki zdrowotnej mieszkańców „Chrońmy się przed chorobami cywilizacyjnymi”	x	x	x	x			
21.	Internet ma wielką wiedzę. Seniorzy i bezrobotni w sieci www. A może sklep on-line?... Jak sprzedawać i kupować w Internecie	x	x	x	x	x	x	
22.	Programowanie z robotami Finch. Zajęcia edukacyjne dla dzieci z sołectwa Jastrzębik	x	x	x				
23.	Książki mówione szansą na integracje dla osób niedowidzących i niewidomych	x	x	x	x	x	x	
24.	Integracja społeczności obszaru rewitalizacji oraz całej gminy poprzez zaangażowanie wokół „Multimedialnego Centrum Kulturalnego - Muszyna Trzech Kultur” przy ul. Kościelnej 18	x	x	x				
25.	Integracja i aktywizacja lokalnej społeczności w gminie Muszyna poprzez rewitalizację obiektu w Złockie 77a polegającą na budowie i wyposażeniu boisk sportowych	x	x					
26.	Utworzenie oferty skierowanej dla grup zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie Muszyna poprzez rewitalizację obiektu w Złockie 77a polegającą na modernizacji budynku pod Dom Spokojnej Starości	x	x	x	x			
27.	Karpackie obserwatorium natury i kultury		x	x	x			
28.	Przebudowa i adaptacja istniejącego budynku ośrodka zdrowia na Przychodnię uzdrowiskową wraz z Zakładem Przyrodoleczniczym	x	x	x				
29.	Przebudowa i adaptacja istniejących budynków wraz z ich otoczeniem na Dom Zdrowia i Urody oraz Dom Tradycji w ramach działania multisensorycznego kompleksu Tradycji, Zdrowia i Urody	x	x					
30.	Stworzenie oferty dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym z obszaru rewitalizacji	x	x	x	x			

Źródło: Opracowanie własne

9. Mechanizmy włączania różnych grup interesariuszy w procesie rewitalizacji

Poniżej przedstawione zostały działania związane z partycypacją społeczną oraz tworzeniem partnerstw na rzecz realizacji wspólnych przedsięwzięć interesariuszy GPR.

9.1. Etap diagnozy

Warsztat diagnostyczny

W dniu 17 czerwca 2016 roku, odbyło się pierwsze spotkanie z mieszkańcami MiGU Muszyna. W spotkaniu udział wzięło 7 osób. Konsultanci firmy ResPublic (wykonawcy zamówienia) w pierwszej kolejności zaprezentowali uczestnikom spotkania główne założenia i problematykę procesu rewitalizacji. Zostały wytłumaczone wszystkie definicje (czym jest diagnoza, w jakim celu jest opracowywana, czym jest obszar zdegradowany, a czym obszar do rewitalizacji). Na podstawie wstępnej diagnozy sytuacji w mieście przedstawiono pierwsze zdiagnozowane problemy na bazie analizy wskaźnikowej.

Badanie kwestionariuszowe

W okresie od 30 maja do 6 czerwca 2016 miało miejsce badanie ankietowe. Zastosowano technikę ankiety papierowej - ankieterzy przeprowadzali wywiad w oparciu o kwestionariusz, na którym zapisywane były odpowiedzi. Dobór próby do badania miał charakter reprezentatywny przedmiotowo (kwotowy) pod względem płci i wieku. Rekrutacja była więc ukierunkowana na to, aby odsetek osób z poszczególnych grup wyznaczonych przez te dwie cechy odpowiadał ich proporcjom w populacji wszystkich mieszkańców (według danych BDL GUS). Dodatkowo dążono do zapewnienia reprezentacji wszystkich sołectw i osiedli.

Konsultacje społeczne dotyczące projektu uchwały Rady MiGU Muszyna w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie gminy

Uwagi, opinie i propozycje dotyczące projektu uchwały można było składać w terminie od dnia 21 września 2016 r. do dnia 22 października 2016 r. Konsultacje społeczne prowadzone były w trzech formach:

- Spotkanie z interesariuszami rewitalizacji - spotkanie konsultacyjne odbyło się w Urzędzie MiGU Muszyna (w sali narad, ul. Rynek 31), w dniu 5 października 2016 roku,
- Ankieta w formie elektronicznej oraz papierowej,
- Formularz konsultacyjny w formie papierowej i elektronicznej.

Wszystkie niezbędne informacje (Zarządzenie Burmistrza MiGU Muszyna, projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Muszyna, mapa obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, materiał informacyjny – diagnoza, formularz zgłaszania uwag, oraz ankieta konsultacyjna) zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zaproszenia do udziału w konsultacjach były przekazywane opinii publicznej poprzez:

- Zarządzenie Burmistrza MiGU Muszyna o konsultacjach społecznych dotyczących projektu uchwały Rady MiGU Muszyna w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Muszyna,
- Portal do konsultacji społecznych – cyfrowademokracja.pl,
- Stronę internetową Urzędu Gminy Muszyna oraz BIP.

9.2. Etap opracowania GPR

Warsztat projekcyjny

Spotkanie odbyło się 8 grudnia 2016 roku w Urzędzie MiGU Muszyna (w sali narad, ul. Rynek 31). Wzięło w nim udział 9 osób. Podczas warsztatu zaprezentowano podstawowe informacje odnośnie GPR oraz rezultaty dotychczasowych prac. Została również wypracowana robocza koncepcja

obejmująca wizję, cele oraz działania GPR. Omówiony został również wzór karty przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.

Nabór projektów

Po podjęciu przez Radę MiGU Muszyna Uchwały XXVII.307.2016 w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji Mieszkańcy zostali zaproszeni do przedkładania propozycji, które przyczynią się do ograniczenia problemów występujących na obszarze rewitalizacji oraz do wzmacniania jego wewnętrznych potencjałów.

W celu zgłoszenia swojego projektu należało się zapoznać z materiałami informacyjnymi oraz wypełnić formularz zgłoszeniowy – kartę projektu.

Wypełnione formularze przedsięwzięcia rewitalizacyjnego można było składać w dniach od 8 do 30 grudnia 2016:

- drogą elektroniczną,
- drogą korespondencyjną na adres Urzędu MiGU Muszyna,
- bezpośrednio w Urzędzie MiGU Muszyna.

Karty projektu i materiały informacyjne można było pobrać na stronie Urzędu MiGU Muszyna lub za pomocą elektronicznego formularza pod adresem www.cyfrowademokracja.pl.

Konsultacje społeczne dotyczące projektu GPR

Uwagi, opinie i propozycje dotyczące projektu uchwały można było składać w terminie od 30 grudnia do 29 stycznia. Konsultacje społeczne prowadzone były w trzech formach:

- Spotkanie z interesariuszami rewitalizacji – spotkanie konsultacyjne odbyło się w Urzędzie MiGU Muszyna (w sali narad, ul. Rynek 31), w dniu 25 stycznia 2017 roku,
- Ankieta w formie elektronicznej oraz papierowej,
- Formularz konsultacyjny w formie papierowej i elektronicznej.

Wszystkie niezbędne informacje (Zarządzenie Burmistrza MiGU Muszyna, projekt uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Gminy Muszyna, mapa obszaru zdegradowanego i rewitalizacji, materiał informacyjny – diagnoza, formularz zgłaszania uwag, oraz ankieta konsultacyjna) zostały opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej.

Zaproszenia do udziału w konsultacjach były przekazywane opinii publicznej poprzez:

- Zarządzenie Burmistrza MiGU Muszyna o konsultacjach społecznych dotyczących projektu Programu Rewitalizacji dla Gminy Muszyna na lata 2016-2023,
- Portal do konsultacji społecznych – cyfrowademokracja.pl,
- Stronę internetowa Urzędu Gminy Muszyna oraz BIP.

9.3. Etap wdrażania i oceny GPR

Wdrażanie i monitoring GPR będą realizowane z udziałem szerokiego grona interesariuszy dostarczających wyprofilowanych informacji o sytuacji w podobszarach rewitalizowanych oraz zmianach, które zachodzą w wyniku realizacji GPR. Potrzeba ta wiąże się w szczególności z koniecznością rozważenia powodzenia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w perspektywie długookresowej, jak również z ograniczonymi możliwościami finansowania ze środków publicznych.

Na etapie wdrażania i oceny GPR przewiduje się prowadzenie cyklicznych spotkań z interesariuszami rewitalizacji. Otwarte spotkania odbywałyby się raz w roku w związku z publikacją corocznych sprawozdań dotyczących realizacji GPR. Ponadto planuje się przeprowadzenie badań ankietowych. Badanie zostanie przeprowadzone w celu poznania opinii mieszkańców na temat dotychczas zrealizowanych projektów.

Włączenie społeczności lokalnej w działania realizowane na obszarze objętym projektami rewitalizacyjnymi na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego i wyrównywania szans będzie w praktyczny sposób realizowało zasadę partnerstwa. Wymaga to zaangażowania podmiotów z różnych sektorów. Przykładowo, realizacja projektów w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych będzie mogła odbywać się w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi. Zasady tworzenia partnerstw reguluje corocznie uchwalany Program Współpracy MiGU Muszyna z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego. Program współpracy zawiera wyszczególnione zadania publiczne, które realizowane są w dwóch formach współpracy: finansowej i pozafinansowej. Program reguluje też zasady współpracy i formy realizacji projektów partnerskich. Głównym celem programu jest budowanie partnerstwa między administracją publiczną i organizacjami w środowisku lokalnym, czemu służy wspieranie organizacji w realizacji ważnych celów społecznych. W przypadku GPR partnerstwo może zostać zawiązane przy realizacji projektów stanowiących kluczowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne i/lub w odpowiedzi na wyznaczone w Programie cele. Partnerstwo może być zawiązane z inicjatywy władz miasta bądź organizacji pozarządowej. Decyzję o realizacji projektu w partnerstwie z organizacją władze powinny podjąć w oparciu o spójność działań z celami strategicznymi i listą przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

10. Struktura zarządzania GPR, wskazanie kosztów tego zarządzania wraz z ramowym harmonogramem realizacji programu

Zarządzanie GPR jest zadaniem trudnym i złożonym z uwagi na dużą liczbę partnerów uczestniczących w jego realizacji oraz wielodyscyplinarny charakter przedsięwzięć, przewidzianych do realizacji. Zgodnie z art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami), zadaniem własnym Gminy jest m.in. tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji.

Skuteczna realizacja GPR będzie prowadzona w oparciu o następujące zasady:

- Kompleksowość – realizacja działań i projektów wieloaspektowo, z perspektywy całej Gminy; zasada jest weryfikowana na poziomie GPR, a nie pojedynczych projektów,
- Koncentracja terytorialna – GPR realizowany jest na wskazanym obszarze kryzysowym, który charakteryzuje się szczególnymi warunkami w skali gminy. Jednocześnie zachowana jest koncentracja środków na zadania priorytetowe o największych korzyściach społecznych,
- Komplementarność – projekty realizowane w ramach różnych działań i priorytetów wzajemnie się uzupełniają; inwestycje publiczne są realizowane równolegle z projektami wspierającymi i towarzyszącymi partnerów zewnętrznych,
- Partnerstwo – do realizacji GPR włączają się partnerzy społeczni, gospodarczy i instytucjonalni. Warunkiem skutecznego partnerstwa jest otwarta i ciągła komunikacja,
- Współpraca – współdziałanie wewnątrz komórek Urzędu i jednostek organizacyjnych MiGU Muszyna, pomiędzy partnerami publicznymi, społecznymi i prywatnymi; realizacja zasady dotyczy zarówno ustalania priorytetów, realizacji projektów, jak i mierzenia ich efektów,
- Stały monitoring realizacji GPR i jego ewaluacja.

Główne strony współpracy przy wdrażaniu GPR:

- Poszczególne komórki Urzędu MiGU Muszyna oraz jego jednostki organizacyjne,
- Rady sołeckie/Zarządy osiedli jednostek wchodzących w skład obszaru rewitalizacji,
- Beneficjenci zewnętrzni odpowiadający za realizację projektów rewitalizacyjnych tj. instytucje kultury, instytucje polityki społecznej, organizacje samorządu gospodarczego, fundacje i stowarzyszenia, lokalni przedsiębiorcy, parafie, osoby prywatne,
- Mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- Inni interesariusze GPR.

Głównym celem wdrażania GPR jest budowanie partnerstwa między koordynatorem procesu - Urzędem MiGU Muszyna a innymi podmiotami publicznymi oraz prywatnymi i pozarządowymi działającymi w gminie. Właściwe zarządzanie wdrażaniem wymaga przyjęcia odpowiednich rozwiązań organizacyjnych prezentowanych poniżej.

10.1. Organizacja wdrożenia

We wdrożeniu GPR będą brały udział dwa typy podmiotów:

- Podmioty wykonawcze, tzn. jednostki odpowiedzialne za realizację poszczególnych przedsięwzięć,
- Podmioty zarządzające, tzn. jednostki zarządzające oraz koordynujące wdrażanie całości GPR, które równocześnie prowadzą monitoring oraz ocenę GPR.

Wdrażanie i monitoring GPR będą realizowane z udziałem szerokiego grona interesariuszy. Poniżej przedstawiona jest organizacja wdrożenia.

Rysunek 3. Organizacja wdrożenia GPR

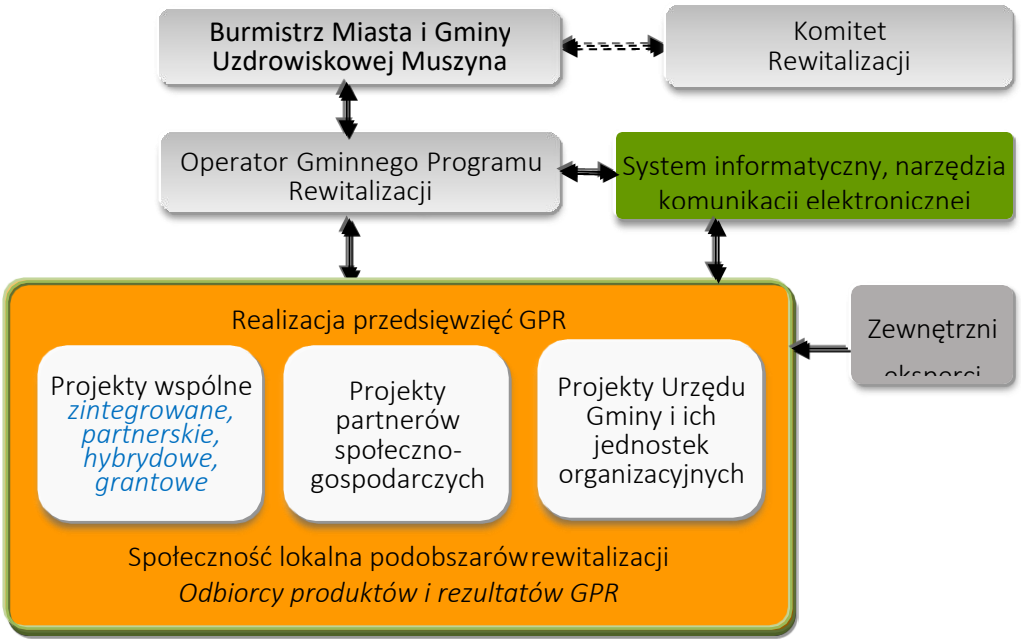

Źródło: opracowanie własne

Organem mającym ustawowe umocowanie do zarządzania GPR jest Burmistrz MiGU Muszyna, który ustanawia pozostałe elementy struktury zarządzania wdrożeniem.

10.2. Komitet Rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji będzie stanowił forum współpracy i dialogu interesariuszy rewitalizacji z organami Gminy w zakresie prowadzenia i oceny rewitalizacji. Jednocześnie będzie on pełnił funkcję opiniodawczo-doradczą dla Burmistrza MiGU Muszyna.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji określa Rada MiGU Muszyna w drodze uchwały, zapewniając wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli. Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami), zasady te będą przyjęte w ciągu trzech miesięcy od przyjęcia GPR. Podjęcie uchwały w tej sprawie będzie poprzedzone konsultacjami społecznymi.

Po uchwaleniu przez Radę MiGU Muszyna zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji, Burmistrz MiGU Muszyna powoła Komitet Rewitalizacji w drodze zarządzenia.

10.3. Operator GPR

Operatorem GPR będzie właściwa merytorycznie istniejąca komórka Urzędu MiGU Muszyna. Alternatywą tego rozwiązania jest nowa, zajmująca się wyłącznie GPR wyodrębniona jednostka organizacyjna, wchodząca w skład struktury organizacyjnej Urzędu MiGU Muszyna lub wyodrębniona struktura publiczna lub publiczno-prywatna w formie jednostki budżetowej lub spółki prawa handlowego. Do zadań i odpowiedzialności Operatora będą należały:

- Kontakty i koordynacja działań wszystkich realizatorów projektów,
- Koordynacja procesu pozyskiwania i analizy danych niezbędnych do przeprowadzenia monitoringu i ewaluacji na etapie wdrażania GPR,
- Bieżące informowanie i raportowanie w zakresie prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- Podejmowanie działań na rzecz włączenia interesariuszy GPR w proces jego wdrażania,

- Promocja idei rewitalizacji i informowanie społeczności lokalnej o postępach we wdrażaniu GPR.

Do prowadzenia procesu rewitalizacji na etapie jego wdrożenia Operator będzie wykorzystywał system informatyczny oraz narzędzia komunikacji elektronicznej. System ten pozwoli na gromadzenie, przetwarzanie i udostępnianie informacji i dokumentów w sposób umożliwiający koordynację działań wszystkich uczestników wdrożenia oraz systematyczne gromadzenie danych do monitoringu i oceny GPR.

Sposób wykonywania zadań przez Operatora będzie miał podstawowe znaczenie dla tworzenia i utrzymania dobrych relacji z partnerami i odbiorcami realizowanych działań rewitalizacyjnych, którzy mają bezpośredni wpływ na powodzenie wdrażania Programu.

10.4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne

Podstawowymi instrumentami wdrażania GPR są kluczowe przedsięwzięcia, które zostały wyłonione w procesie partycypacji społecznej na etapie programowania. Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami), art. 21 po uchwaleniu GPR przedsięwzięcia rewitalizacyjne służące realizacji zadań własnych Gminy będą wprowadzone do załącznika uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy. Kluczowe przedsięwzięcia będą realizowane na obszarze rewitalizacji i są niezbędne do osiągnięcia wizji zmian na tym obszarze. Dotyczą one osób zamieszkujących ten obszar.

Zakłada się, że przedsięwzięcia będą finansowane przez poszczególne podmioty ze sfery publicznej, prywatnej i pozarządowej – właścicieli zgłoszonych do Programu projektów. Współfinansowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych przez podmioty z trzech sektorów (publicznego, prywatnego i pozarządowego) będzie wyrazem partnerstwa. Szczególnym wyrazem tego partnerstwa będą projekty wspólne.

Partnerstwo może być zawiązane z inicjatywy władz Gminy bądź organizacji pozarządowej. Decyzję o realizacji projektu w partnerstwie z organizacją pozarządową władze Gminy będą podejmowały w oparciu o spójność działań z celami strategicznymi i listą przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Zgodnie z Ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r. poz. 1146) projekty wspólne będą realizowane w ramach następujących form:

- Projekt zintegrowany to co najmniej dwa projekty powiązane ze sobą tematycznie w ramach wspólnego celu, jaki ma zostać osiągnięty dzięki ich realizacji, których wybór do dofinansowania lub realizacja jest koordynowana przez właściwe instytucje. Koordynacja polega w szczególności na określeniu wzajemnych relacji między projektami w zakresie warunków ich wyboru i oceny lub postanowień umów o dofinansowanie projektu lub decyzji o dofinansowaniu projektu,
- Projekt partnerski stosowany jest w celu wspólnej realizacji projektu, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą krajowym programem operacyjnym albo instytucję zarządzającą regionalnym programem operacyjnym. Podmioty wchodzące w skład partnerstwa mogą wnosić do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie,
- Projekt hybrydowy polega na wspólnej realizacji projektu przez partnerstwo publiczno-prywatne utworzone w celu realizacji inwestycji infrastrukturalnej, którą może być budowa, przebudowa lub remont obiektu budowlanego lub wyposażenie składnika majątkowego w urządzenia podwyższające jego wartość lub użyteczność, połączone z utrzymaniem lub zarządzaniem przedmiotem tej inwestycji za wynagrodzeniem,
- Projekt grantowy to projekt, którego beneficjent udziela grantów na realizację zadań służących osiągnięciu celu tego projektu przez grantobiorców. Grantobiorcą jest podmiot publiczny albo prywatny, inny niż beneficjent projektu grantowego, wybrany w drodze otwartego naboru ogłoszonego przez beneficjenta projektu grantowego w ramach realizacji projektu grantowego.

Realizacja projektów będzie również finansowana ze środków UE, jak i środków z funduszy celowych. Zróżnicowanie i zachowanie niezależności źródeł finansowania jest niezbędne w poprawnym zarządzaniu i realizacji projektów rewitalizacyjnych. Za pozyskiwanie informacji dotyczących organizowanych w ramach programów krajowych i regionalnego konkursów oraz przygotowanie wniosków o dofinansowanie oraz ich realizację będą odpowiadali indywidualnie poszczególni właściciele (wnioskodawcy) przedsięwzięć, znajdujących się w GPR.

Wsparcie ekspertów zewnętrznych w przygotowaniu projektów, dokumentacji oraz wniosków aplikacyjnych o współfinansowanie przedsięwzięć ze środków zewnętrznych będzie następowało w drodze nawiązywanej indywidualnie współpracy (na własną odpowiedzialność i własny koszt) przez poszczególnych właścicieli (wnioskodawców) przedsięwzięć, znajdujących się w GPR.

10.5. Komunikacja

Komunikacja w procesie wdrażania GPR będzie adresowana do następujących grup interesariuszy:

- interesariusze zaangażowani w przygotowanie i realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- mieszkańcy obszaru rewitalizacji,
- pozostali mieszkańcy MiGU Muszyna.

Komunikacja z interesariuszami na etapie wdrażania i oceny PR będzie obejmowała:

- Cykliczne otwarte spotkania informacyjno-konsultacyjne z interesariuszami GPR.

  Cel spotkań: efektywne zarządzanie przepływem informacji na temat prowadzonych działań rewitalizacyjnych oraz włączanie interesariuszy.
- Przeprowadzanie badań ankietowych.

  Celem badań będzie poznanie opinii mieszkańców na temat dotychczas zrealizowanych projektów.
- Dostęp do informacji będzie zapewniony dzięki aktualizacji strony internetowej Urzędu MiGU Muszyna: http://www.muszyna.pl/pl.

W grupie interesariuszy zaangażowanych w przygotowanie i realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych kluczowe działania komunikacyjne będą dotyczyły procesu koordynacji prac wszystkich realizatorów projektów rewitalizacyjnych. W ramach tej komunikacji niezbędne będzie pozyskiwanie i analiza danych niezbędnych do przeprowadzenia monitoringu i ewaluacji.

10.6. Koszty zarządzania wdrożeniem GPR

W procesie wdrażania GPR niezwykle istotne jest określenie kosztów zarządzania, dlatego też szacunkowe koszty zostały określone poniżej.

Tabela 31. Szacunkowe koszty zarządzania w poszczególnych latach GPR w latach 2016-2023 (w PLN)

2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	Łącznie
0	25 000	25 000	25 000	75 000	25 000	25 000	75 000	275

Źródło: opracowanie własne

11. System monitorowania i oceny GPR

11.1. Monitoring GPR

Monitoring procesu rewitalizacji jest procedurą systematycznego rejestrowania i raportowania postępów procesu rewitalizacji na poziomie powstawania jego założonych produktów. Obejmuje on monitoring rzeczowy i finansowy.

Monitoring rzeczowy polega na bieżącej inspekcji przeprowadzanych w danym czasie przedsięwzięć, pozyskiwaniu informacji nt. postępów w ich realizacji, zapewnieniu zgodności z założeniami PR.

Monitoring finansowy obejmuje kontrolę finansowych aspektów inwestycji oraz zapewnia trwałość osiągniętych rezultatów. Dodatkowym aspektem monitoringu finansowego może być pomoc partnerom uczestniczącym w rewitalizacji w uzyskaniu informacji nt. możliwych źródeł finansowania zewnętrznego inwestycji.

Za monitoring i ocenę postępów we wdrażaniu GPR odpowiadać będzie Operator. Podstawą systemu monitoringu i oceny realizacji GPR będą pozyskane dane ilościowe (monitorowanie metodą ilościową) i jakościowe (monitorowanie metodą jakościową). Dane będą gromadzone na poziomie poszczególnych jednostek (osiedli oraz sołectw). Umożliwi to przeprowadzanie analiz i okresowe raportowanie postępu realizacji GPR. Do okresowego monitorowania zmian stanu obszaru rewitalizacji w poszczególnych jego podobszarach będą wykorzystane te same wskaźniki ilościowe które były podstawą delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji.

Monitorowanie metodą jakościową będzie odbywać się za pomocą danych jakościowych mierzących skuteczność prowadzonych działań, tj. systematycznym prowadzeniu badań społecznych (wywiadów, spotkań) z odbiorcami rewitalizacji. Ze względu na turystyczną specyfikę gminy, wskazane jest również prowadzenie badań jakościowych ruchu turystycznego.

Do monitorowania GPR został zaprojektowany system wskaźników w oparciu o następujące kryteria:

- Mierzalności – wskaźniki powinny być możliwe do zmierzenia na odpowiednio wysokim poziomie dokładności,
- Rzetelności – pomiar wskaźników powinien być dokonywany w sposób obiektywny, za każdym razem na tych samych zasadach,
- Trafności – wskaźniki powinny odzwierciedlać rzeczywisty poziom realizacji celów, a więc być dobrane tak, aby odzwierciedlać rzeczywiste wyniki działań,
- Dostępności – wskaźniki powinny być dostępne dla osób lub instytucji dokonujących ewaluacji, ich pozyskanie powinno być proste i nie wymagać nadmiernych nakładów finansowych ani czasowych.

Zastosowane zostaną wskaźniki produktu, które będą mierzyły materialne, konkretne efekty podejmowanych działań w ramach realizacji zapisów dokumentu (co oznacza, że poziom wyjściowych tych wskaźników wynosi przeważnie zero).

Tabela 32. Tabela wskaźników ilościowych GPR – cele strategiczne

Podsystem	Cele strategiczne	Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło
Społeczny	1. Stworzone warunki do rozwoju społeczności lokalnej	Liczba osób zagrożonych wykluczeniem społecznym lub ubóstwem, które uzyskały kwalifikację po zakończeniu udziału w działaniach prowadzonych w ramach GPR	Produktu	0	30	UMiG Muszyna
Środowiskowo-gospodarczy	2. Stworzone warunki do rozwoju gospodarczego przyjaznego środowisku	Przyrost procentowy nowoutworzonych podmiotów gospodarczych na obszarze rewitalizacji, w tym podmiotów ekonomii społecznej	Produktu	0	9	UMiG Muszyna
Techniczny i przestrzenno-funkcjonalny	3. Atrakcyjne przestrzenie publiczne oraz infrastruktura odpowiadające potrzebom lokalnej społeczności	Procentowy udział zmodernizowanych przestrzeni publicznych w całkowitej powierzchni przestrzeni publicznych obszaru rewitalizacji	Produktu	0	15%	UMiG Muszyna

Źródło: opracowanie własne

Tabela 33. Tabela wskaźników ilościowych GPR – cele operacyjne

Cel opera-cyjny	Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło
1.1.	Liczba bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Rezultatu	Jastrzębik: 59,20 Piłsudskiego: 52,50 Śródmieście: 46,15	Jastrzębik: 56 Piłsudskiego: 49 Śródmieście: 43	PUP
	Liczba miejsc w Domu Spokojnej Starości	Produktu	0	50	Dom Spokojnej Starości
	Wyniki badania satysfakcji mieszkańców*	Rezultatu	-	-	UMiGU Muszyna
1.2.	Liczba imprez kulturalnych zorganizowanych w zmodernizowanych/ wybu dowanych obiektach (w danym roku)	Produktu	0	12	UMiGU Muszyna
	Liczba wydarzeń z wykorzystaniem zmodernizowanych/ wybudowanych obiektów sportowo-rekreacyjnych zorganizowanych w danym roku	Produktu	0	10	UMiGU Muszyna

Cel opera-cyjny	Wskaźnik	Rodzaj wskaźnika	Wartość bazowa	Wartość docelowa	Źródło
2.1.	Liczba odbudowanych/ zmodernizowanych obiektów zabytkowych	Produktu	0	2	UMiGU Muszyna
	Poziom satysfakcji turystów*	Produktu	-	-	UMiGU Muszyna
2.2.	Liczba nowopowstałych miejsc pracy	Produktu	0	45	UMiGU Muszyna
	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Rezultatu	Jastrzębik: 38,05 Piłsudskiego: 51,99 Śródmieście: 92,31	Jastrzębik: 42 Piłsudskiego: 55 Śródmieście: 94	UMiGU Muszyna
3.1.	Liczba obiektów użyteczności publicznej dopasowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych	Produktu	0	8	UMiGU Muszyna
	Liczba zmodernizowanych obiektów użyteczności publicznej	Produktu	0	9	UMiGU Muszyna
	Powierzchnia zmodernizowanych przestrzeni publicznych	Produktu	0	11,77 ha	UMiGU Muszyna

Źródło: opracowanie własne

**Przewiduje się badania satysfakcji oparte na metodologii Net Promoter Score, gdzie prawdopodobieństwo polecenia danego miejsca mierzone jest na skali od 0 do 10. Wartość wskaźnika jest obliczana poprzez odjęcie odsetka krytyków (odpowiedzi 0-6) od odsetka promotorów (odpowiedzi 9 i 10).*

Narzędziami monitoringu i ewaluacji Programu będą także okresowe otwarte spotkania organizowane przez Urząd MiGU Muszyna dla wszystkich zainteresowanych podmiotów, a także sprawozdania partnerów rewitalizacji dotyczące realizowanych przez nie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Okresowe sprawozdania dotyczące realizacji GPR będą przedkładane do akceptacji Burmistrzowi MiGU Muszyna oraz zamieszczane na stronie internetowej Urzędu MiGU Muszyna.

W przypadku zaistnienia potrzeby aktualizacji GPR Operator Programu zgłasza wniosek do Burmistrza MiGU Muszyna, a ten przedkłada projekt do uchwalenia przez Radę MiGU Muszyna. W proces aktualizacji Programu będą zaangażowani wszyscy interesariusze rewitalizacji, którzy będą informowani na bieżąco o przebiegu procesu wdrażania i monitoringu GPR (GPR). Aktualizacja programu zostanie dokonana zgodnie z obowiązującymi w danym momencie wytycznymi oraz regulacjami prawnymi.

Materiał zebrany w procedurze monitoringu będzie podstawą do przeprowadzenia oceny (ewaluacji) skuteczności działań rewitalizacyjnych zarówno po ich zakończeniu (ewaluacja ex-post), jak również w wyznaczonych momentach jej realizacji (ewaluacja mid-term).

Procedura monitorowania i oceny:

Tabela 34. Kroki w procedurze monitorowania i oceny

1.	Pozyskiwanie i dokumentowanie danych	Zakres monitoringu
2.	Gromadzenie danych i ich weryfikacja	
3.	Porównywanie danych ze wskaźników z zakładanymi wartościami planowanymi (o ile zostały określone)	
4.	Przeprowadzenie badań opinii mieszkańców, opracowanie raportów	
5.	Opracowanie wniosków na podstawie wskaźników monitoringu oraz badań opinii	Zakres oceny
6.	Udostępnienie wniosków z oceny	
7.	Weryfikacja i aktualizacja Programu, w tym działań rewitalizacyjnych	Wykorzystanie wyników oceny
8.	Przeprowadzenie konsultacji społecznych w ramach aktualizacji Programu	
9.	Realizacja działań rewitalizacyjnych określonych w Programie	

Źródło: opracowanie własne

W przypadku zaistnienia potrzeby aktualizacji Programu Operator zgłasza wniosek do Burmistrza MiGU Muszyna, a ten przedkłada projekt do uchwalenia przez Radę MiGU Muszyna.

11.2. Ocena GPR

Ocena (ewaluacja) procesu rewitalizacji jest sformalizowaną oceną stopnia osiągnięcia celów rewitalizacji w danej chwili i będzie dokonywana w oparciu o odpowiednio zaplanowane badania społeczno-ekonomiczne, które będą dotyczyły w szczególności następujących kryteriów:

- skuteczności i efektywności procesu rewitalizacji,
- użyteczności, trwałości i trafności osiągniętych rezultatów.

Do oceny będą miały zastosowanie oparte na wytycznych Komisji Europejskiej poniższe kryteria:

- trafność (ang. relevance) – czy cele rewitalizacji odpowiadają potrzebom beneficjentów (różnych grup mieszkańców, przedsiębiorców)?
- efektywność (ang. efficiency) – czy działania rewitalizacyjne są racjonalne z ekonomicznego punktu widzenia? Czy ponoszone koszty są proporcjonalne do osiąganych efektów?
- skuteczność (ang. effectiveness) – czy wdrażanie działań rewitalizacyjnych przyczynia się do realizacji założonych celów strategicznych?
- użyteczność (ang. utility) – czy realizacja działań rewitalizacyjnych przyczynia się do lepszego zaspokojenia potrzeb beneficjentów i rozwiązywania zidentyfikowanych problemów? Czy beneficjenci faktycznie korzystają z efektów działań? Czy pojawiają się niepożądane, negatywne efekty uboczne realizowanych działań?
- trwałość (ang. sustainability) – czy pozytywne skutki działań rewitalizacyjnych mają charakter stały? Czy efekty działań będą trwałe?

Zgodnie z powyższą tabelą procedura oceny obejmuje następujące kroki:

1) Przeprowadzenie badań opinii mieszkańców, opracowanie raportów.
2) Opracowanie wniosków na podstawie wskaźników monitoringu oraz badań opinii.
3) Udostępnienie wniosków z oceny.
4) Weryfikacja i aktualizacja Programu, w tym działań rewitalizacyjnych.
5) Przeprowadzenie konsultacji społecznych w ramach aktualizacji Programu.
6) Realizacja działań rewitalizacyjnych określonych w Programie.

Bieżące gromadzenie danych i informacji, na temat zmian sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, a w szczególności podobszarów rewitalizacji pozwoli na prowadzenie analiz skuteczności wdrażania GPR. Ocena stopnia realizacji GPR będzie dokonana trzykrotnie:

- Pierwsza ocena (ewaluacja on-going) do 29 lutego 2020 roku,
- Druga ocena (ewaluacja on-going) do 28 lutego 2022 roku,
- Trzecia ocena (ewaluacja ex-post) do 28 lutego 2024 roku.

Zgodnie z wnioskami z przeprowadzonej oceny procesu realizacji GPR może być poddany zmianom. Za dokonywanie oceny będzie odpowiadał Burmistrz MiGU Muszyna. Działania operacyjne związane z przygotowaniem raportów z ewaluacji będą prowadzone przez Operatora.

Raport końcowy z realizacji GPR wraz z analizą jego skuteczności przygotowany zostanie do 31 maja 2024 r. Raporty z ewaluacji będą publikowane na stronie internetowej UMiGU Muszyna.

11.3. System modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu Programu

Organem odpowiedzialnym za wprowadzanie modyfikacji w reakcji na zmiany w otoczeniu jest Rada Gminy MiGU Muszyna, która czyni to na wniosek Burmistrza MiGU Muszyna. Burmistrz może wystąpić z wnioskiem podjętym na skutek analizy raportów opracowywanych okresowo na podstawie wyników monitoringu GPR i sytuacji w Gminie.

Kroki w procedurze oceny realizacji i zmian GPR:

1) Przekazanie przez Burmistrza MiGU Muszyna Komitetowi Rewitalizacji oceny aktualności i stopnia realizacji GPR celem zaopiniowania.
2) Ogłoszenie oceny sporządzonej przez Burmistrza w Biuletynie Informacji Publicznej MiGU Muszyna.
3) Wystąpienie przez Burmistrza MiGU Muszyna do Rady Gminy z wnioskiem (wraz z opinią Komitetu Rewitalizacji) o zmianę GPR, jeżeli w wyniku oceny zmiana jest konieczna.
4) Podjęcie przez Radę MiGU Muszyna uchwały o zmianie GPR z zachowaniem wymagań zawartych w art. 23 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami).

W proces aktualizacji Programu będą zaangażowani wszyscy interesariusze rewitalizacji, którzy będą informowani na bieżąco o przebiegu procesu wdrażania i monitoringu GPR. Aktualizacja Programu zostanie dokonana zgodnie z obowiązującymi w danym momencie wytycznymi oraz regulacjami prawnymi.

Jeżeli w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji GPR, stwierdzone zostanie osiągnięcie celów rewitalizacji, Rada MiGU Muszyna powinna uchylić uchwałę w sprawie GPR w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Burmistrza MiGU Muszyna. Jednakże Program nie może być uchylony w wymaganym okresie zachowania trwałości produktów będących wynikiem zrealizowanych przedsięwzięć w ramach dofinansowania z środków RPO Województwa Małopolskiego lub programów krajowych.

12. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach o których mowa w art. 21 ust. 1 Ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2016 r. poz. 1610)

W związku z opracowaniem GPR możliwe będzie wprowadzenie zmian w uchwałach definiujących politykę mieszkaniową gminy:

- Uchwała Nr XVII/225/2008 Rady MiGU Muszyna z dnia 30 kwietnia 2008 r. w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy,
- Uchwała Nr XXVI/398/2009 Rady MiGU Muszyna z dnia 20 lutego 2009 r. w sprawie zmiany uchwały w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Muszyna,
- Uchwała Nr XXVII.368.2012 Rady MiGU Muszyna z dnia 29 listopada 2012 r. w sprawie uchwalenia wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Zmiany będą dotyczyły w pierwszej kolejności elementów związanych ze sposobem i trybem gospodarowania zasobami mieszkaniowymi po zakończeniu wdrażania przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Niezbędne zmiany zostaną wprowadzone również w przepisach wykonawczych do wyżej wymienionych uchwał.

Należy jednak zwrócić uwagę, że w chwili obecnej nie przewiduje się zmian w dokumentach dotyczących polityki mieszkaniowej z uwagi na to, że obowiązujące dokumenty są zgodne z przyjętymi kierunkami procesu rewitalizacji w Muszynie.

13. Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami)

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Rewitalizacji zostaną określone przez Radę MiGU Muszyna w drodze uchwały, zapewniając wyłanianie przez interesariuszy ich przedstawicieli. Zasady te będą przyjęte nie później niż w dniu przyjęcia GPR. Podjęcie uchwały w tej sprawie będzie poprzedzone konsultacjami społecznymi.

Burmistrz MiGU Muszyna powoła w drodze zarządzenia Komitet Rewitalizacji w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia przez Radę MiGU Muszyna zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji.

14. Specjalna Strefa Rewitalizacji

Na obszarze rewitalizacji nie planuje się zastosować mechanizmów określonych w Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późniejszymi zmianami) odnoszących się do ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji (art.25).

15. Wskazanie sposobu realizacji GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

W związku z opracowaniem GPR możliwe będzie dokonanie zmian w uchwałach definiujących politykę planowania zagospodarowania przestrzennego przyjętych przez Radę Miasta i Gminy Muszyna, tj.:

- W uchwałach dotyczących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

Należy jednak zwrócić uwagę, że w chwili obecnej nie przewiduje się zmian w dokumentach dotyczących planowania i zagospodarowania przestrzennego z uwagi na to, że obowiązujące dokumenty są zgodne z przyjętą polityką rewitalizacji w Muszynie.

Brak jest konieczności uchwalania miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37f ust. 1 Ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2003 t. nr 80 poz. 717).

Spis tabel

Tabela 1: Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfery społecznej – część I 7

Tabela 2: Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfery społecznej – część II 8

Tabela 3. Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfer: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej 8

Tabela 4. Porównanie wartości wystandaryzowanych dla sfer 9

Tabela 5. Liczba stwierdzonych przestępstw zaistniałych na terenie podobszarów w roku 2015 11

Tabela 6. Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Muszyna w podobszarach w 2015 roku (%) 11

Tabela 7. Powód przyznania pomocy: niepełnosprawność/długotrwała choroba na 1000 mieszkańców 11

Tabela 8. Powód przyznania pomocy: ubóstwo na 1000 mieszkańców 12

Tabela 9. Powód przyznania pomocy: bezrobocie na 1000 mieszkańców 12

Tabela 10. Powód przyznania pomocy: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców 12

Tabela 11. Powód przyznania pomocy: wielodzietność na 1000 mieszkańców 12

Tabela 12. Powód przyznania pomocy: bezdomność i opuszczenie zakładu karnego na 1000 mieszkańców 13

Tabela 13. Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców 13

Tabela 14.Budynki, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności 13

Tabela 15. Długość dróg gminnych wymagających remontu 14

Tabela 16.Liczba przyłaczy kanalizacyjna na 1000 mieszkańców (kanalizacja sanitarna) 14

Tabela 17. Wsparcie uczniów 19

Tabela 18. Liczba dzieci objętych dożywianiem (dane za rok 2015) 19

Tabela 19. Liczba mieszkań komunalnych w zasobie gminy 19

Tabela 20. Liczba lokali socjalnych 19

Tabela 21. Potencjał rekreacyjno-sportowy (stan na grudzień 2016) 20

Tabela 22. Cele GPR i Strategii Rozwoju 21

Tabela 23. Cele GPR i Planu Rozwoju Uzdrowiska 22

Tabela 24. Zestawienie celów GPR i kierunków rozwoju ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowywania 24

Tabela 25. Zestawienie celów GPR i Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych 25

Tabela 26. Cele rewitalizacji 28

Tabela 27. Powiązania celów rewitalizacji i kierunków działań 28

Tabela 28. Komplementarność projektów rewitalizacyjnych 53

Tabela 29. Ramy finansowe realizacji projektów rewitalizacyjnych 57

Tabela 30. Ramowy harmonogram realizacji GPR 60

Tabela 31. Szacunkowe koszty zarządzania w poszczególnych latach GPR w latach 2016-2023 (w PLN) 68

Tabela 32. Tabela wskaźników ilościowych GPR – cele strategiczne 70
Tabela 33. Tabela wskaźników ilościowych GPR – cele operacyjne..... 70
Tabela 34. Kroki w procedurze monitorowania i oceny..... 72

Spis map

Mapa 1. Podział administracyjny gminy Muszyna 5
Mapa 2. Podział administracyjny miasta Muszyna 5
Mapa 3. Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego – obszar zdegradowany i rewitalizacji..... 10
Mapa 4. Sołectwo Jastrzębik – obszar zdegradowany i rewitalizacji 10

Spis rysunków

Rysunek 1. Dzikie wysypiska – powierzchnia w 2015 r. 14
Rysunek 2. Struktura GPR..... 27
Rysunek 3. Organizacja wdrożenia GPR 66

Załącznik graficzny przedstawiający podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji sporządzony na mapie w skali co najmniej 1:5000, opracowanej z wykorzystaniem treści mapy zasadnicze

Załącznik - Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzenych obszaru rewitalizacji
Podobszar: os. Śródmieście, os. Piłsudskiego

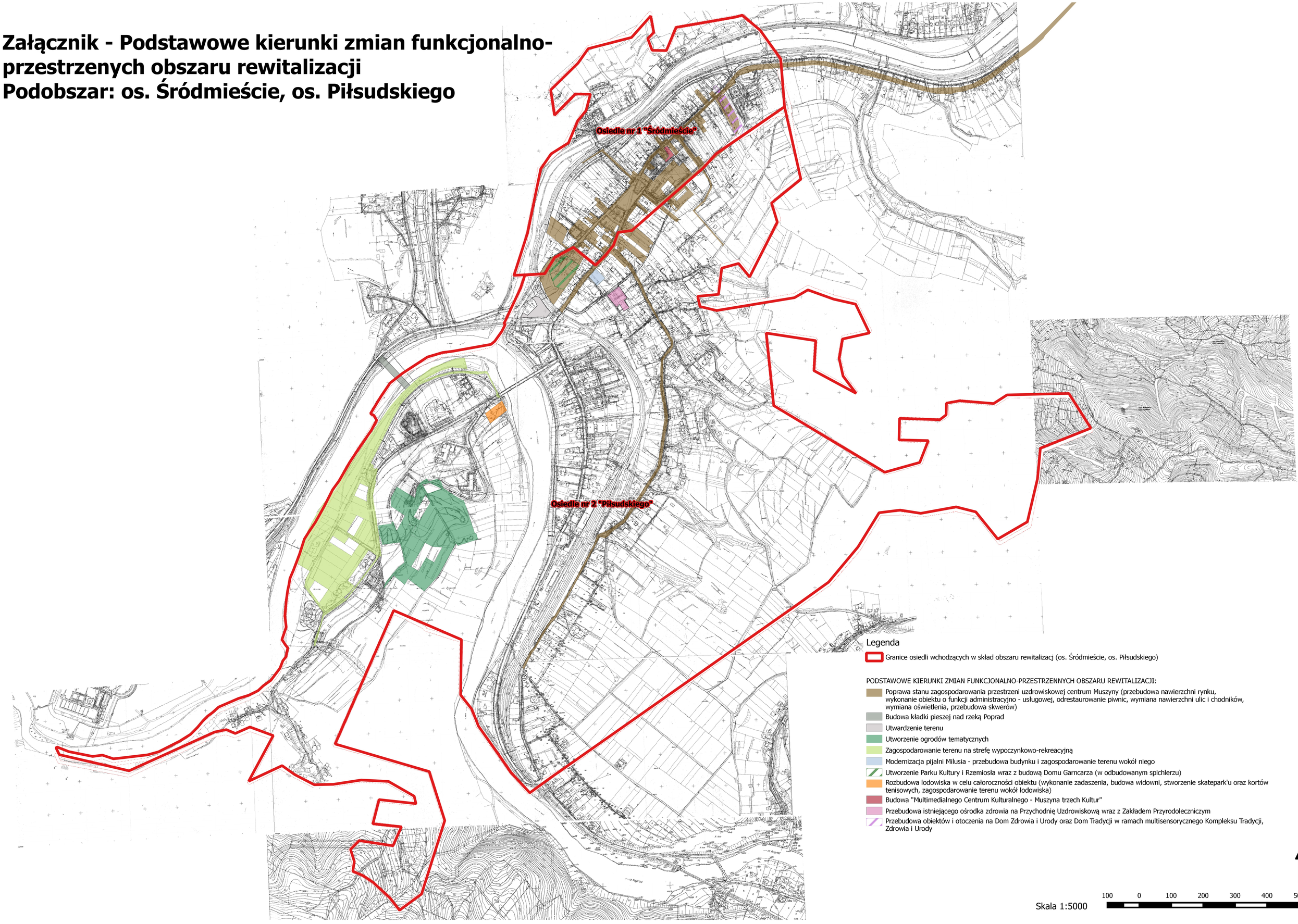

Legenda

Granice osiedli wchodzących w skład obszaru rewitalizacj (os. Śródmieście, os. Piłsudskiego)

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI:

- Poprawa stanu zagospodarowania przestrzeni uzdrowiskowej centrum Muszyny (przebudowa nawierzchni rynku, wykonanie obiektu o funkcji administracyjno - usługowej, odrestaurowanie piwnic, wymiana nawierzchni ulic i chodników, wymiana oświetlenia, przebudowa skwerów)
- Budowa kładki pieszej nad rzeką Poprad
- Utwardzenie terenu
- Utworzenie ogrodów tematycznych
- Zagospodarowanie terenu na strefę wypoczynkowo-rekreacyjną
- Modernizacja pijalni Milusia - przebudowa budynku i zagospodarowanie terenu wokół niego
- Utworzenie Parku Kultury i Rzemiosła wraz z budową Domu Garncarza (w odbudowanym spichlerzu)
- Rozbudowa lodowiska w celu całoroczności obiektu (wykonanie zadaszenia, budowa widowni, stworzenie skatepark'u oraz kortów tenisowych, zagospodarowanie terenu wokół lodowiska)
- Budowa "Multimedialnego Centrum Kulturalnego - Muszyna trzech Kultur"
- Przebudowa istniejącego ośrodka zdrowia na Przychodnię Uzdrowiskową wraz z Zakładem Przyrodoleczniczym
- Przebudowa obiektów i otoczenia na Dom Zdrowia i Urody oraz Dom Tradycji w ramach multisensorycznego Kompleksu Tradycji, Zdrowia i Urody

N

Skala 1:5000

100 0 100 200 300 400 500 m

Załącznik - Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji
Podobszar: Jastrzębik

Legenda

Granice sołectwa wchodzącego w skład obszaru rewitalizacji (Jastrzębik)

PODSTAWOWE KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH OBSZARU REWITALIZACJI:

Budowa placu integracyjnego

Przebudowa ciągu drogi powiatowej nr 1516K w celu poprawy bezpieczeństwa

Budowa Karpackiego Obserwatorium Natury i Kultury

Jastrzębik

N

Skala 1:5000

250 0 250 500 750 1000 m

Diagnoza uwarunkowań społeczno-gospodarczych Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

Muszyna, 2016

Spis treści

1. WSTĘP ... 3

2. INFORMACJE OGÓLNE ... 4

3. METODYKA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I REWITALIZACJI ... 6

4. SFERA SPOŁECZNA ... 6

3.1. DEMOGRAFIA ... 6

3.2. OŚWIATA I OPIEKA NAD DZIEĆMI (W TYM EDUKACJA PRZEDSZKOLNA, PODSTAWOWA, ŚREDNIA, ZAWODOWA, WYŻSZA) ... 12

3.3. OCHRONA ZDROWIA ... 13

3.4. POMOC SPOŁECZNA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH ... 14

3.5. BEZPIECZEŃSTWO I PRZESTĘPCZOŚĆ ... 20

3.6. AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA ... 21

3.7. RYNEK PRACY ... 22

3.8. KULTURA I OCHRONA DZIEDZICTWA KULTUROWEGO ... 25

3.9. REKREACJA I SPORT ... 28

5. SFERA ŚRODOWISKOWA ... 30

6. SFERA TECHNICZNA ... 35

7. SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA ... 40

8. SFERA GOSPODARCZA ... 43

9. FINANSE MIASTA I GMINY ... 45

10. PODSUMOWANIE ... 46

ŹRÓDŁA DANYCH ... 52

SPIS TABEL ... 53

SPIS RYSUNKÓW ... 56

1. Wstęp

Niniejsza diagnoza stanu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna została opracowana potrzeby Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Muszyna na lata 2016 – 2023". Stanowi ona wieloaspektowy opis gminy uwzględniający najważniejsze dane odnośnie warunków życia mieszkańców.

Podstawą prawną przy sporządzaniu Programu Rewitalizacji jest ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r., poz. 1777), zgodnie z którą rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Jest ona prowadzona przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji w sposób kompleksowy, to jest poprzez zintegrowane i skoncentrowane terytorialnie działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Co ważne, w centrum tego procesu powinien znajdować się człowiek wraz ze swoimi problemami, potrzebami i oczekiwaniami.

Zgodnie z wytycznymi ustawy, Gmina przystępując do przeprowadzenia rewitalizacji zobowiązana jest do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), na którym współwystępują również negatywne zjawiska w jednej ze sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Natomiast obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako **obszar rewitalizacji**. Nie może być on większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby jej mieszkańców.

W związku z tym podstawą Programu Rewitalizacji jest diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych, która pozwolą na zidentyfikowanie obszarów problemowych na terenie gminy. Powinna ona obejmować równie analizę potencjałów występujących na wybranych obszarach, które mogą być wykorzystane w procesie rewitalizacji.

Diagnoza została opracowana na podstawie analizy danych zastanych (desk research). Głównymi źródłami danych były dokumenty udostępnione przez instytucje publiczne (m.in. Urząd Miasta i Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej i Komenda Policji). Równie ważnym źródłem danych był Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego, z którego pozyskano dane umożliwiające porównanie Gminy z innymi jednostkami terytorialnymi z regionu.

2. Informacje ogólne

Gmina Muszyna to gmina miejsko-wiejska w województwie małopolskim, w powiecie nowosądeckim. Położona jest na pograniczu polsko-słowackim, w dolinie Popradu i jego dopływów - potoków: Szczawnik i Muszynka. Północną granicę gminy wyznacza pasmo Jaworzyny.

Gmina Muszyna sąsiaduje z gminami: Krynica-Zdrój, Łabowa i Piwniczna-Zdrój. Od południa granica gminy Muszyna jest jednocześnie granicą państwa (ze Słowacją). W obrębie gminy znajduje się miasto Muszyna oraz 10 sołectw: Andrzejówka, Dubne, Jastrzębik, Leluchów, Milik, Powroźnik, Szczawnik, Wojkowa, Złockie, Żegiestów.

Samo miasto Muszyna położone jest na wysokości około 450 m n.p.m. w dolinie rzeki Poprad. Miasto od granicy państwa dzieli ok. 5 km zaś od innego większego ośrodka miejskiego – Krynicy Zdroju ok. 11 km. Miasto Muszyna złożone jest z pięciu osiedli:

- Osiedle nr 1 „Śródmieście”,
- Osiedle nr 2 „Piłsudskiego”,
- Osiedle nr 3 „Grunwaldzka”,
- Osiedle nr 4 „Zazamcze”,
- Osiedle nr 5 „Kościuszki”.

Muszyna jest gminą o bardzo dużym potencjale turystycznym, posiada warunki zarówno do turystyki letniej jak i zimowej. Najbardziej rozpowszechnioną dyscypliną sportów zimowych na terenie gminy jest narciarstwo. W 2008 r. Muszyna została połączona systemem 10 wyciągów narciarskich z ośrodkiem w Wierchomli Małej. Do dyspozycji turystów są także trasy biegowe w Złockiem.

Latem turyści mogą korzystać ze szlaków pieszych, rowerowych (Turystyczna Pętla Muszyńska) i konnych. Na terenie gminy znajdują się także korty tenisowe, boiska, kryte baseny oraz miasteczko wodne. Nad miastem górują ruiny średniowiecznego zamku, usytuowanego na południowym grzbiecie Koziejówki. Miejsce to, zwane Basztą, jest licznie odwiedzanym punktem widokowym na miasto, Dolinę Popradu i Dolinę Muszynki.

W mieście odbywają się także cykliczne imprezy:

- Festyn Nad Popradem,
- Noc Świętojańska nad Popradem,
- Święto Wód Mineralnych,
- Jesień Popradzka.

Bardzo ważnym atutem gminy są źródła wód o właściwościach leczniczych. Są one wykorzystywane do kuracji pitnej, kąpieli i aerozoterapii w ośrodkach sanatoryjnych, jak również butelkowane przez rozlewnie wód mineralnych. Obecnie na terenie Muszyny znajdują się trzy uzdrowiska: Muszyna, Złockie, Żegiestów.

Pierwsze ślady osadnictwa w regionie dzisiejszej Gminy Muszyna udokumentowano dzięki znaleziskom archeologicznym z okresu paleolitu (20 000 lat p. n. e.).

Pierwsza wzmianka o miejscowości pojawia się w dokumencie z 1209 roku, w którym król Węgierski Andrzej II nadaje proboszczowi spiskiej kapituły przywilej pobierania cła. Kolejna wzmianka o Muszynie pochodzi z dokumentu z 1288 roku, kiedy to scholastyk kapituły krakowskiej zapisał w testamencie biskupowi krakowskiemu Pawłowi z Przemankowa dwie wsie: Świniarsko i właśnie Muszynę.

Największy rozwój Muszyny przypadł na czasy panowania Kazimierza Wielkiego, który ok. 1340 roku nadał jej prawa miejskie. W 1391 roku Władysław Jagiełło ponownie oddał okoliczne ziemie w ręce biskupów krakowskich. Odtąd możemy mówić o Państwie Muszyńskim (obejmującym tereny południowo-wschodniej Sądecczyzny) pozostającym we władaniu biskupów krakowskich do czasu rozbiorów. W imieniu biskupów zarząd nad tzw. „kluczem muszyńskim” objęli starostowie, posiadający

pełnię władzy administracyjnej, sądowniczej i wojskowej. Państwo Muszyńskie stało się więc doskonale zorganizowaną, samodzielną jednostką administracyjną posiadającą własną formację zbrojną (tzw. harnicy), której zadaniem było strzec granic państwa oraz bezpieczeństwa okolicznych szlaków handlowych. W XVI i XVII wieku nastąpił napływ ludności wołosko-ruskiej (Łemkowie) na tereny „klucza muszyńskiego".

W 1781 roku Muszyna wraz z okolicznymi dobrami biskupimi przeszła w ręce austriackie. Pod rządami austriackimi nastąpiła dłuższa stagnacja, trwająca aż do roku 1874, gdy powstała tu stacja kolejowa na ważnej linii tarnowsko-leluchowskiej, łączącej Galicję z Węgrami. Miało to ogromne znaczenie także ze względu na komunikację z rozwijającym się w drugiej połowie XIX wieku popularnym uzdrowiskiem górskim w Krynicy. Po otwarciu w 1911 roku bezpośredniego połączenia do Krynicy Muszyna stała się węzłem kolejowym.

Dwudziestolecie międzywojenne to okres rozwoju Muszyny i jej uzdrowiskowego charakteru uwieńczony przyjęciem miejscowości do Związku Uzdrowisk Polskich w 1930 roku. W czasie II wojny światowej, Muszyna jako miejscowość przygraniczna stanowiła doskonały punkt przerzutowy.

Zakończenie działań wojennych w 1945 roku nie oznaczało dla tych ziem powrotu pokoju. Niemal natychmiast po wycofaniu się wojsk niemieckich rozpoczęły swą działalności oddziały UPA. W tym też czasie zapadła decyzja władz polskich o wysiedleniu wszystkich Łemków i rozproszenia ich na zachodnich i północnych ziemiach Polski w ramach akcji „Wisła". Wysiedlenia rozpoczęto w kwietniu i trwały one do lipca 1947 roku, a opuszczone zagrody łemkowskie zostały zajęte przez chłopów nowosądeckich. Miejsce duchownych greckokatolickich zajęli księża rzymskokatoliccy, a co za tym idzie, cerkwie przemianowano na kościoły, starając się jednak zachować ich dawny wystrój.

Aktualnie daje się zauważyć wzmożony napływ ludności łemkowskiej na ziemie przodków. Największe ich skupisko występuje w Krynicy, gdzie w roku 1989 zostało założone Stowarzyszenie Łemków.

Po II wojnie światowej Muszyna musiała zawiesić działalności uzdrowiskową ze względu na brak kuracjuszy. Wyniszczony walkami kraj potrzebował nowej siły fachowej, w związku z czym w miasteczku utworzono szkołę rzemiosł i liceum. Mimo nieuchronnych przemian zachował się zabytkowy układ przestrzenny miasteczka, będący obecnie pod pieczą ochrony konserwatorskiej.

Wraz z powrotem pokoju zaczęła następować normalizacja. Muszyna od 1958 roku znowu stała się uzdrowiskiem. Dodatkowo, połemkowskie wsie Złockie i Szczawnik zostały zabudowane sanatoriami i domami wypoczynkowymi.

Dziś z historią Muszyny można zapoznać się w „Muzeum Państwa Muszyńskiego", które powstało w roku 1958 z inicjatywy miejscowego koła PTTK, przy oddziale w Krynicy.

3. Metodyka delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Podstawą wyznaczenia obszarów zdegradowanych i rewitalizacji jest analiza wskaźników we wszystkich sferach tj. w społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej oraz środowiskowej. Wskaźniki wykorzystane do delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji przedstawiono w podrozdziale 2.3.

Następnym krokiem po wyliczeniu wskaźników jest normalizacja wskaźników w każdej ze sfer w oparciu o następujący wzór:

$$W_n = \frac{W_w - W_{śr}}{\sigma}$$

Gdzie:
W_n – wskaźnik wystandaryzowany,
W_w – wartość wskaźnika dla osiedla,
$W_{śr}$ – średnia arytmetyczna wskaźnika dla miasta,
σ – odchylenie standardowe wskaźnika.

Normalizacja wskaźnika oznacza jego odchylenie od jego wartość średniej dla miasta, która zawsze wynosi 0. Wartości znormalizowanych wskaźników mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Wskaźniki dodatnie wskazują, które obszary w mieście są zdegradowane w poszczególnych zagadnieniach, wartości ujemne natomiast wskazują na korzystniejszą sytuację na poszczególnych jednostkach. Normalizując wskaźniki należy również uwzględnić specyfikę wskaźników, tzn. im niższa wartość wskaźnika tym większy poziom degradacji, należy pomnożyć go przez (-)1.

Analiza wskaźników syntetycznych we wszystkich sferach umożliwia porównanie jego wartości dla danego osiedla. Wysokie wartości wskaźnika syntetycznego w każdej sferze dla danego okręgu świadczą o jego dużym poziomie degradacji. Następnym krokiem jest zsumowanie wartości ze wszystkich sfer – wyliczenie wskaźnika sumarycznego.

Jako obszary zdegradowane wskazuje się wszystkie jednostki analityczne, które mają wartość dodatnią w sferze społecznej oraz co najmniej wartość dodatnią w jednej z pozostałych sfer. Za obszary zdegradowane uznano osiedla Śródmieście i Piłsudskiego oraz sołectwo Jastrzębik.

Jako obszary rewitalizacji wskazuje się jednostki analityczne, które spełniają cechy jednostek zdegradowanych, a dodatkowo wartość wskaźnika sumarycznego jest najwyższa. Wyznaczone obszary rewitalizacji - osiedla Śródmieście i Piłsudskiego oraz sołectwo Jastrzębik pokrywają się z obszarami zdegradowanymi.

4. Sfera społeczna

3.1. Demografia

Muszyna jest jedną z mniejszych pod względem liczby mieszkańców gmin powiatu nowosądeckiego. W 2015 roku gminę Muszyna zamieszkiwało 11676 osób, co stanowi 5,5% populacji powiatu nowosądeckiego. W tym samym roku gęstość zaludnienia gminy wyniosła 83 osoby na km^2.

Tabela 1: Udział mieszkańców wybranych gmin w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu w roku 2015

Jednostka terytorialna	Liczba ludności	%
gmina Gródek nad Dunajcem	9216	4,3
gmina Grybów (gmina wiejska)	24825	11,7
gmina Krynica-Zdrój	16858	7,9
gmina Muszyna	11676	5,5
gmina Piwniczna-Zdrój	10673	5,0

Źródło: BDL GUS

Współczynnik feminizacji w gminie w roku 2015 wyniósł 104, co oznacza, że w populacji gminy na 100 mężczyzn przypadały 104 kobiet. Wartość tego wskaźnika nie zmieniała się istotnie na przestrzeni 5 lat objętych analizą.

Tabela 2: Wskaźnik feminizacji Gminy Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	107	107	107	107	107	100,0%
województwo małopolskie	106	106	106	106	106	100,0%
Powiat nowosądecki	100	101	101	101	101	101,0%
gmina Grybów (gmina miejska)	107	107	107	107	107	100,0%
gmina Gródek nad Dunajcem	98	98	97	97	97	99,0%
gmina Grybów (gmina wiejska)	98	99	99	99	99	101,0%
gmina Kamionka Wielka	103	103	103	103	103	100,0%
gmina Krynica-Zdrój	108	108	108	108	108	100,0%
gmina Muszyna	104	105	104	105	104	100,0%
gmina Piwniczna-Zdrój	102	103	103	103	103	101,0%

Źródło: BDL GUS

Spośród sołectw najludniejsze jest Powroźnik, gdzie mieszka 1613 osób. Natomiast w mieście Muszyna największe pod względem liczby mieszkańców jest osiedle Piłsudskiego zamieszkane przez 1981 osób. Pod względem powierzchni największym spośród sołectw jest Szczawnik (1973 ha), a w samym mieście osiedle Kościuszki (1040 ha).

Tabela 3: Liczba mieszkańców i powierzchnia (w ha) poszczególnych sołectw i osiedli Gminy Muszyna (stan na 31 grudnia 2015 r.)[1]

Obszar		Ludność	Powierzchnia (ha)
Sołectwa	Andrzejówka	453	666
	Dubne	97	719
	Jastrzębik	473	873
	Leluchów	229	957
	Milik	833	1097
	Powroźnik	1613	1465
	Szczawnik	899	1973
	Wojkowa	265	1243
	Złockie	862	1220
	Żegiestów	974	1493
Osiedla	Grunwaldzkie	1014	532
	Kościuszki	1018	1040
	Piłsudskiego	1981	508
	Śródmieście	585	66
	Zazamcze	483	291

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

Gmina Muszyna należy do tych gmin powiatu nowosądeckiego, w których liczba ludności w ostatnich latach zmalała – jednak w tym przypadku spadek jest stosunkowo niewielki i wynosi 0,2% na przestrzeni 5 lat objętych analizą.

[1] Dane Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna aktualne na 31 grudnia 2015 roku - mogą nieznacznie odbiegać od danych pochodzących z Banku Danych Lokalnych.

Tabela 4: Liczba ludności Gminy Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	38538447	38533299	38495659	38478602	38437239	99,7%
województwo małopolskie	3346796	3354077	3360581	3368336	3372618	100,8%
Powiat nowosądecki	208715	209988	211045	211830	212894	102,0%
gmina Grybów (gmina miejska)	6214	6175	6086	6063	6051	97,4%
gmina Gródek nad Dunajcem	9155	9164	9205	9194	9216	100,7%
gmina Grybów (gmina wiejska)	24041	24216	24402	24617	24825	103,3%
gmina Krynica-Zdrój	17046	16980	16991	16862	16858	98,9%
gmina Muszyna	11697	11766	11730	11693	11676	99,8%
gmina Piwniczna-Zdrój	10693	10688	10683	10667	10673	99,8%

Źródło: BDL GUS

W gminie Muszyna w latach 2011-2015 przyrost naturalny był niski i wynosił jedynie 1,5 na 1000 osób. Wyraźnie widać także stopniowy spadek poziomu tego wskaźnika.

Tabela 5: Urodzenia, zgony u przyrost naturalny na 1000 osób w Gminie Muszyna w latach 2011-2015

Wskaźnik	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Urodzenia żywe na 1000 ludności	12,8	12,7	10,1	10,2	9,3	31,3%
Zgony na 1000 ludności	7,96	7,42	8	7,86	7,8	98,0%
Przyrost naturalny na 1000 ludności	4,8	5,3	2,1	2,3	1,5	72,7%

Źródło: BDL GUS

Pod tym względem Muszyna negatywnie wyróżnia się na tle części gmin powiatu, gdzie odnotowano zdecydowanie wyższy poziom przyrostu naturalnego (np. w Gminie Grybów było to aż 6,8).

Tabela 6: Przyrost naturalny na 1000 osób w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	0,3	0,0	-0,5	0,0	-0,7
województwo małopolskie	1,7	1,4	1,2	1,4	1,0
Powiat nowosądecki	5,6	5,2	4,8	4,7	4,8
gmina Grybów (gmina miejska)	2,2	3,7	4,5	-1,2	0,0
gmina Gródek nad Dunajcem	5,5	3,6	3,4	3,6	5,5
gmina Grybów (gmina wiejska)	7,3	6,6	8,4	7,2	6,8
gmina Krynica-Zdrój	1,9	0,4	2,7	-0,1	2,2
gmina Muszyna	4,8	5,3	2,1	2,3	1,5
gmina Piwniczna-Zdrój	5,1	3,6	1,4	1,3	2,3

Źródło: BDL GUS

Negatywnymi zjawiskami są także spadająca liczba zawieranych małżeństw i ujemne saldo migracji. W roku 2015 w gminie zawarto jedynie 3,9 małżeństw na 1000 mieszkańców, podczas gdy 5 lat wcześniej wskaźnik ten wynosił 5,9. Jest to zdecydowanie większy spadek niż ten obserwowany w skali całego województwa i kraju.

Wykres 1: Liczba nowo zawieranych małżeństw (na 1000 mieszkańców) w Gminie Muszyna w latach 2011-2015

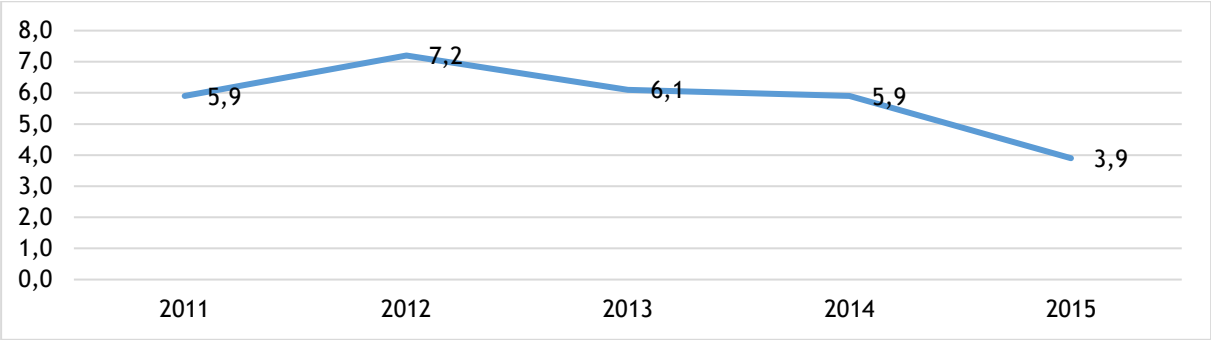

Źródło: BDL GUS

Tabela 7: Liczba zawieranych małżeństw na 1000 mieszkańców w Gminie Muszyna na tle województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	5,4	5,3	4,7	4,9	4,9	90,7%
województwo małopolskie	5,5	5,4	4,9	5,2	5,2	94,5%
gmina Muszyna	5,9	7,2	6,1	5,9	3,9	66,1%

Źródło: BDL GUS

Niepokojącym jest także ujemne saldo migracji, które wskazuje, że więcej osób decyduje się na stałe opuścić gminę niż w niej zamieszkać. Wskaźnik ten jest wyraźnie niższy niż analogiczna miara dla powiatu, województwa i kraju. Co ważne należy także odnotować, że jego dynamika w ostatnich latach narasta.

Tabela 8: Saldo migracji w Gminie Muszyna na tle powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014
Polska	-0,1	-0,2	-0,5	-0,4
województwo małopolskie	1,3	1,1	0,8	0,9
Powiat nowosądecki	0,4	0,3	0,1	-1,1
gmina Muszyna	-1,3	-1,2	-3,7	-5,0

Źródło: BDL GUS

Przyczyn tego zjawiska można upatrywać m.in. w specyfice rynku pracy. Homogeniczny typ gospodarki opierający się na relatywnie małych, głównie rodzinnych firmach operujących w branży turystycznej lub gastronomicznej istotnie ogranicza możliwości rozwoju zawodowego osobom, które chcą związać swoją zawodową przyszłość z innymi profesjami. Jednocześnie znaczna odległość od dużych ośrodków miejskich najprawdopodobniej skłania część mieszkańców do stałego opuszczenia gminy i rozpoczęcia życia w miejscach takich jak np. Kraków, czy Aglomeracja Śląska.

Zjawisko to znajduje także swoje odzwierciedlenie w stopniowym wzroście udziału w gminnej populacji osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 9: Udział w populacji Gminy Muszyna osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2011-2015

Grupy wiekowe mieszkańców	2011	2012	2013	2014	2015
w wieku przedprodukcyjnym	22,8%	22,3%	21,7%	21,2%	20,8%
w wieku produkcyjnym	62,9%	62,9%	63,0%	62,8%	62,5%
w wieku poprodukcyjnym	14,3%	14,8%	15,4%	16,1%	16,7%

Źródło: BDL GUS

Wykres 2: Udział w populacji Gminy Muszyna osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2011-2015

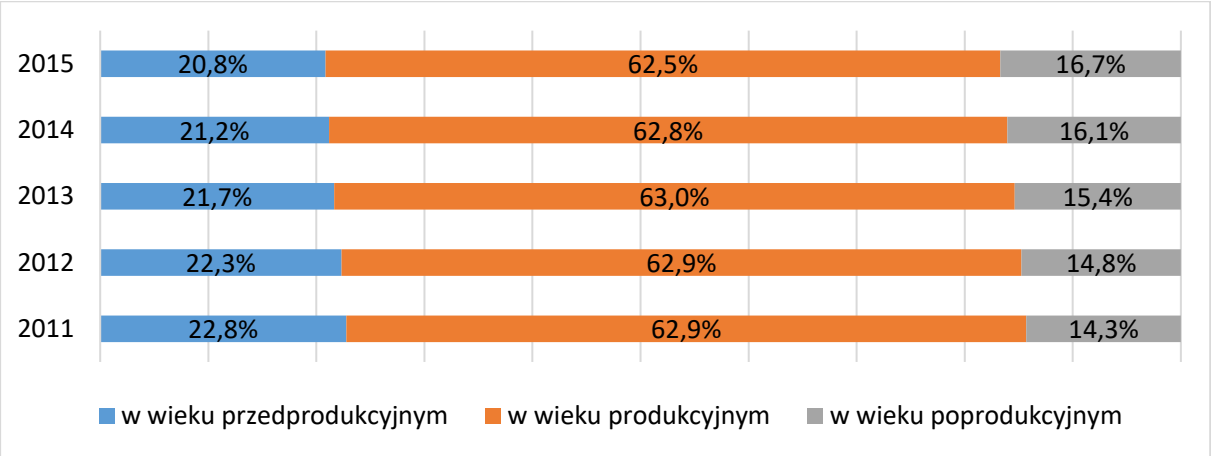

Źródło: BDL GUS

Zwraca uwagę fakt dużego zróżnicowania poszczególnych obszarów gminy pod kątem udziału w populacji osób powyżej 60 roku życia. Na terenie osiedla Zazamcze to niemal 1/3 mieszkańców, podczas gdy wśród mieszkańców sołectwa Leluchów jedynie 6,6% populacji ma 60 lub więcej lat.

Tabela 10: Udział mieszkańców mających powyżej i poniżej 60 lat w populacji sołectw i osiedli Gminy Muszyna w 2015 roku

Obszar		Mieszkańcy do 60 roku życia	Mieszkańcy mający 60 lub więcej lat
Sołectwa	Andrzejówka	81,9%	18,1%
	Dubne	85,6%	14,4%
	Jastrzębik	85,4%	14,6%
	Leluchów	93,4%	6,6%
	Milik	88,5%	11,5%
	Powroźnik	83,6%	16,4%
	Szczawnik	80,4%	19,6%
	Wojkowa	87,9%	12,1%
	Złockie	80,6%	19,4%
	Żegiestów	81,1%	18,9%
Osiedla	Grunwaldzkie	77,2%	22,8%
	Kościuszki	80,8%	19,2%
	Piłsudskiego	76,0%	24,0%
	Śródmieście	78,6%	21,4%
	Zazamcze	69,2%	30,8%

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

Wykres 3: Udział mieszkańców mających powyżej i poniżej 60 lat w populacji sołectw i osiedli Gminy Muszyna w 2015 roku

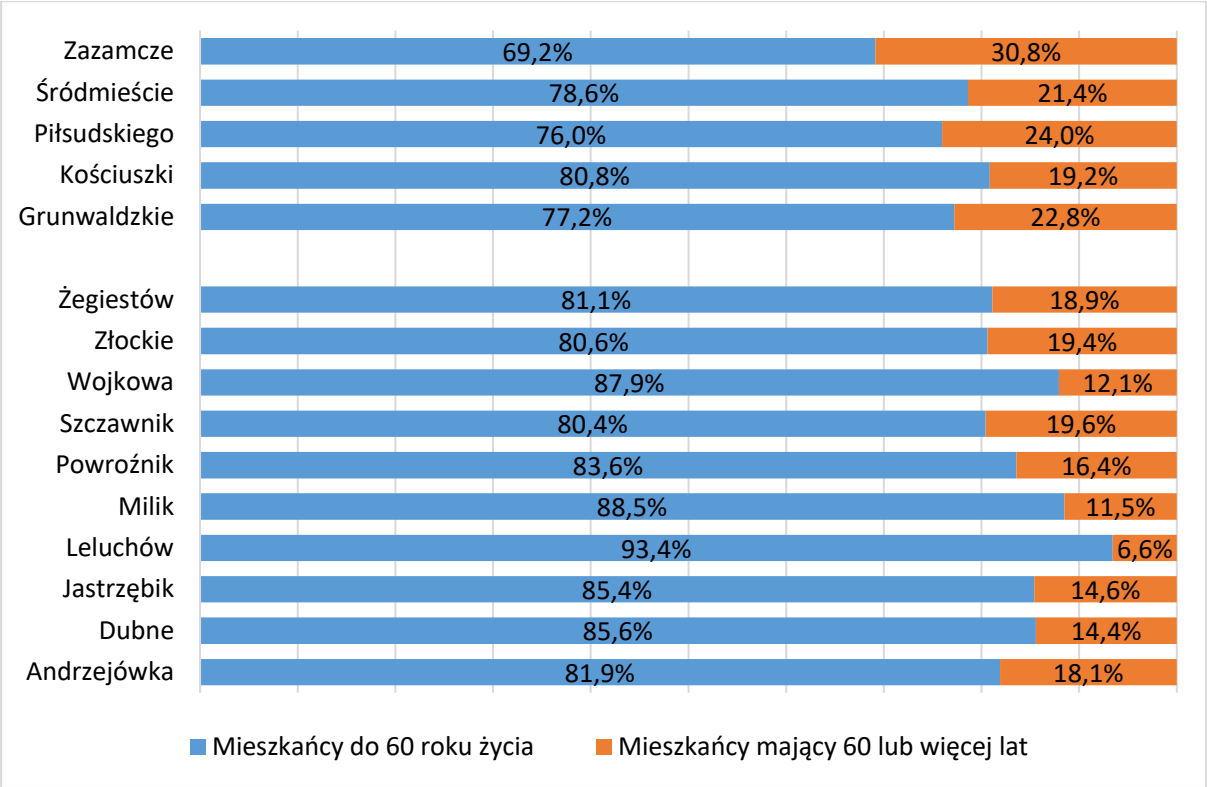

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

Ten negatywny trend możemy także zobrazować także Wskaźnikiem Obciążenia Demograficznego, który pokazuje jaka liczba osób w wieku nieprodukcyjnym (zarówno przed jak i po okresie aktywności zawodowej) przypada na 100 osób w wieku produkcyjnym. W 2015 roku, po czterech latach nieprzerwanego wzrostu, wyniósł on w gminie Muszyna 60,1. Dokładnie taki sam poziom osiągnął ten wskaźnik dla całego kraju.

Tabela 11: Wskaźnik obciążenia demograficznego Gminy Muszyna i Polski w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015
gmina Muszyna	58,9	58,9	58,8	59,3	60,1
Polska	55,8	56,6	57,6	58,8	60,1

Źródło: BDL GUS

Wykres 4: Wskaźnik obciążenia demograficznego Gminy Muszyna i Polski w latach 2011-2015

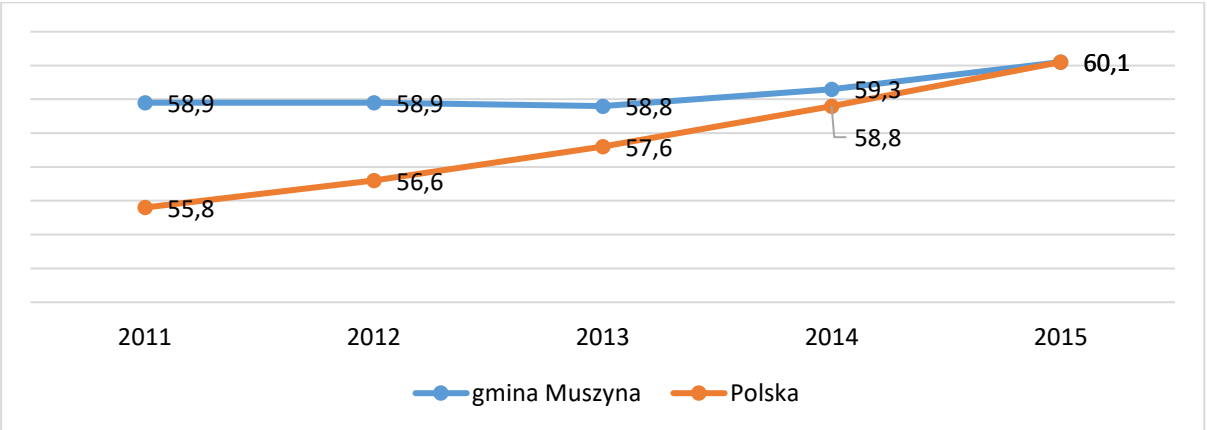

Źródło: BDL GUS

Trendy te należy ocenić negatywnie. O ile obciążenie związane z wypłacaniem świadczeń emerytalnych nie dotyka bezpośrednio budżetu gminy, to stopniowo zmniejszająca się liczba osób w wieku produkcyjnym może być czynnikiem zniechęcającym przyszłych inwestorów i zmniejszającym potencjał rozwoju gospodarczego.

Zestawiając podstawowe dane demograficzne wpływające na rynek pracy należy uznać, że gmina Muszyna nie odbiega znacząco od innych gmin powiatu, zwłaszcza jeśli chodzi o udział osób w wieku przedprodukcyjnym w populacji.

Tabela 12: Ludność Gminy Muszyna według grup wieku w na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w 2015 roku

Jednostka terytorialna	Wiek przedprodukcyjny	Wiek produkcyjny	Wiek poprodukcyjny
Polska	18,0%	62,4%	19,6%
województwo małopolskie	18,9%	62,4%	18,6%
Powiat nowosądecki	23,3%	62,3%	14,4%
gmina Grybów (gmina miejska)	20,3%	61,7%	18,0%
gmina Gródek nad Dunajcem	23,9%	61,0%	15,0%
gmina Grybów (gmina wiejska)	25,3%	61,1%	13,6%
gmina Krynica-Zdrój	18,3%	61,9%	19,8%
gmina Muszyna	20,8%	62,5%	16,7%
gmina Piwniczna-Zdrój	21,0%	63,5%	15,5%

Źródło: BDL GUS

3.2. Oświata i opieka nad dziećmi (w tym edukacja przedszkolna, podstawowa, średnia, zawodowa, wyższa)

Na terenie gminy Muszyna w 2014 oferta opieki przedszkolnej obejmowała 10 placówek wychowania przedszkolnego: przedszkola (w tym 4 prowadzone przez jednostki samorządu gminnego), oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych oraz punkty przedszkolne. Liczba dostępnych miejsc nieznacznie przekraczała liczę dzieci i dysproporcja ta w analizowanym okresie nasiliła się.

Tabela 13: Liczba miejsc i liczba dzieci w latach (dzieci bez specjalnych potrzeb edukacyjnych) w Gminie Muszyna w latach 2011-2014

Wskaźnik	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100 %)
Liczba miejsc	279	274	385	325	116,5%
Liczba dzieci	322	296	385	335	104,0%

Źródło: BDL GUS

Na terenie gminy w 2014 roku funkcjonowało 8 szkół podstawowych, gdzie w 50 oddziałach uczyło się w sumie 844 uczniów. Oznacza to, że w przybliżeniu na jeden oddział klasowych przypadało 17 uczniów.

Tabela 14: Średnia liczba uczniów w jednym oddziale szkoły podstawowej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w roku 2014 (dzieci bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)

Jednostka terytorialna	Średnia liczba uczniów w oddziale
Polska	19
województwo małopolskie	18
Powiat nowosądecki	16
gmina Grybów (gmina miejska)	19
gmina Gródek nad Dunajcem	14
gmina Grybów (gmina wiejska)	17
gmina Krynica-Zdrój	17

Jednostka terytorialna	Średnia liczba uczniów w oddziale
gmina Muszyna	17
gmina Piwniczna-Zdrój	16

Źródło: BDL GUS

W 2014 roku na terenie gminy funkcjonowały trzy gimnazja, w których w 18 oddziałach pobierało naukę 430 uczniów. W przybliżeniu na jeden oddział w szkole gimnazjalnej w gminie przypadało więc 24 uczniów.

Tabela 15: Średnia liczba uczniów w jednym oddziale szkoły gimnazjalnej w roku 2014 w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju (dzieci bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)

Jednostka terytorialna	Średnia liczba uczniów w oddziale
Polska	22
województwo małopolskie	22
Powiat nowosądecki	22
gmina Grybów (gmina miejska)	22
gmina Gródek nad Dunajcem	19
gmina Grybów (gmina wiejska)	23
gmina Krynica-Zdrój	23
gmina Muszyna	24
gmina Piwniczna-Zdrój	24

Źródło: BDL GUS

W 2014 roku na terenie gminy funkcjonowało tylko jedno liceum ogólnokształcące, w którego 5 oddziałach uczyło się 123 uczniów. Brak jest natomiast w gminie szkół oferujących możliwości kształcenia na poziomie wyższym. Najbliższym miastem, w którym funkcjonują szkoły wyższe jest nieodległy Nowy Sącz.

3.3. Ochrona zdrowia

W 2014 roku w gminie Muszyna znajdowało się 5,1 przychodni na 10000 mieszkańców. Wskaźnik ten nie zmienił się w porównaniu do roku 2011, aczkolwiek w latach 2012-2013 obserwowano jego obniżenie.

Tabela 16: Liczba przychodni na 10000 mieszkańców w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100 %)
Polska	5,0	5,0	5,1	5,2	104,9%
województwo małopolskie	4,8	4,9	5,1	5,2	106,9%
Powiat nowosądecki	4,1	4,1	4,2	4,2	102,0%
gmina Grybów (gmina miejska)	4,8	4,9	6,6	6,6	136,7%
gmina Gródek nad Dunajcem	4,4	4,4	4,3	4,4	99,6%
gmina Grybów (gmina wiejska)	4,6	4,5	4,5	4,1	88,8%
gmina Krynica-Zdrój	8,2	8,8	8,8	8,9	108,3%
gmina Muszyna	5,1	4,2	4,3	5,1	100,0%
gmina Piwniczna-Zdrój	3,7	3,7	3,7	3,7	100,2%

Źródło: BDL GUS

W tym czasie liczba udzielonych porad na 1000 mieszkańców wzrosła o 6%, co oznacza wyraźnie większy przyrost wskaźnika w porównaniu do większość innych jednostek (na terenie całego powiatu w analizowanym okresie wskaźnik ten spadł).

Tabela 17: Liczba udzielonych porad na 1000 mieszkańców w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	4072,7	4005,1	4103,6	4151,2	101,9%
województwo małopolskie	3884,4	3748,1	3865,6	3865,6	99,5%
Powiat nowosądecki	3568,1	3404,0	3459,0	3520,3	98,7%
gmina Grybów (gmina miejska)	9867,7	8804,0	11417,2	11023,3	111,7%
gmina Gródek nad Dunajcem	3452,6	3232,8	3161,0	2918,9	84,5%
gmina Grybów (gmina wiejska)	2155,8	1971,7	2005,7	1967,1	91,2%
gmina Krynica-Zdrój	3825,9	3777,8	3957,8	3660,5	95,7%
gmina Muszyna	4436,4	4315,1	4469,7	4704,5	106,0%
gmina Piwniczna-Zdrój	4536,3	4066,9	3742,9	3599,9	79,4%

Źródło: BDL GUS

3.4. Pomoc społeczna i rozwiązywanie problemów społecznych

W myśl Ustawy z dnia 12 marca 2004 roku2 pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem. Zadania w zakresie pomocy społecznej i rozwiązywania problemów społecznych wykonywane są na terenie gminy głównie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie. Ośrodek odpowiada także za realizację programu 500+.

Ośrodek zatrudnia 16 pracowników i ma trzy główne działy:

- Dział pomocy środowiskowej świadczeń i usług,
- Dział świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,
- Dział finansowo księgowy.

W OPS pracuje także asystentka rodziny i dwie opiekunki domowe.

Według ustawy pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, braku umiejętności w przystosowaniu do życia młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo - wychowawcze, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej lub klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Świadczeniami z pomocy społecznej mogą mieć charakter pieniężny lub niepieniężny.

Świadczenia pieniężne:

- zasiłek stały,
- zasiłek okresowy,
- zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy,
- wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd

Świadczenia niepieniężne:

- praca socjalna,
- składki na ubezpieczenie zdrowotne przy zasiłku stałym,

[2] Dz.U. 2004 Nr 64 poz. 593

- sprawienie pogrzebu,
- schronienie,
- posiłek,
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy,
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia,
- pobyt i usługi w domu pomocy społecznej,
- opieka i wychowanie w rodzinie zastępczej i w placówce opiekuńczo – wychowawczej,
- określonych przypadkach przyznanie prawa do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie Muszyna w roku 2015 były niepełnosprawność i/lub długotrwała choroba. Z tego powodu przyznano pomoc 129 rodzinom.

Tabela 18: Powody przyznania pomocy społecznej w gminie Muszyna w 2015 roku

Powód	Liczba rodzin
Niepełnosprawność/ długotrwała choroba	129
Ubóstwo	123
Bezrobocie	69
Wielodzietność	48
Przemoc w rodzinie	34
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gosp. domowego	23
Alkoholizm/ narkomania	4
Bezdomność	2
Opuszczenie zakładu karnego	2

Źródło: OPS w Muszynie

W stosunku do liczby mieszkańców najwięcej osób otrzymało pomoc z powodu niepełnosprawności lub choroby na terenie osiedla Śródmieście. Było to, aż 18,8 osób na 1000 mieszkańców.

Tabela 19: Powód przyznania pomocy: niepełnosprawność/ długotrwała choroba na 1000 mieszkańców

Obszar		Liczba otrzymujących pomoc na 1000 mieszkańców
Sołectwa	Andrzejówka	2,21
	Dubne	10,31
	Jastrzębik	8,46
	Leluchów	0,00
	Milik	4,80
	Powroźnik	11,16
	Szczawnik	4,45
	Wojkowa	7,55
	Złockie	11,60
	Żegiestów	9,24
Osiedla	Grunwaldzkie	10,85
	Kościuszki	10,81
	Piłsudskiego	18,68
	Śródmieście	18,80
	Zazamcze	12,42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Rysunek 1: Powód przyznania pomocy: niepełnosprawność/ długotrwała choroba na 1000 mieszkańców

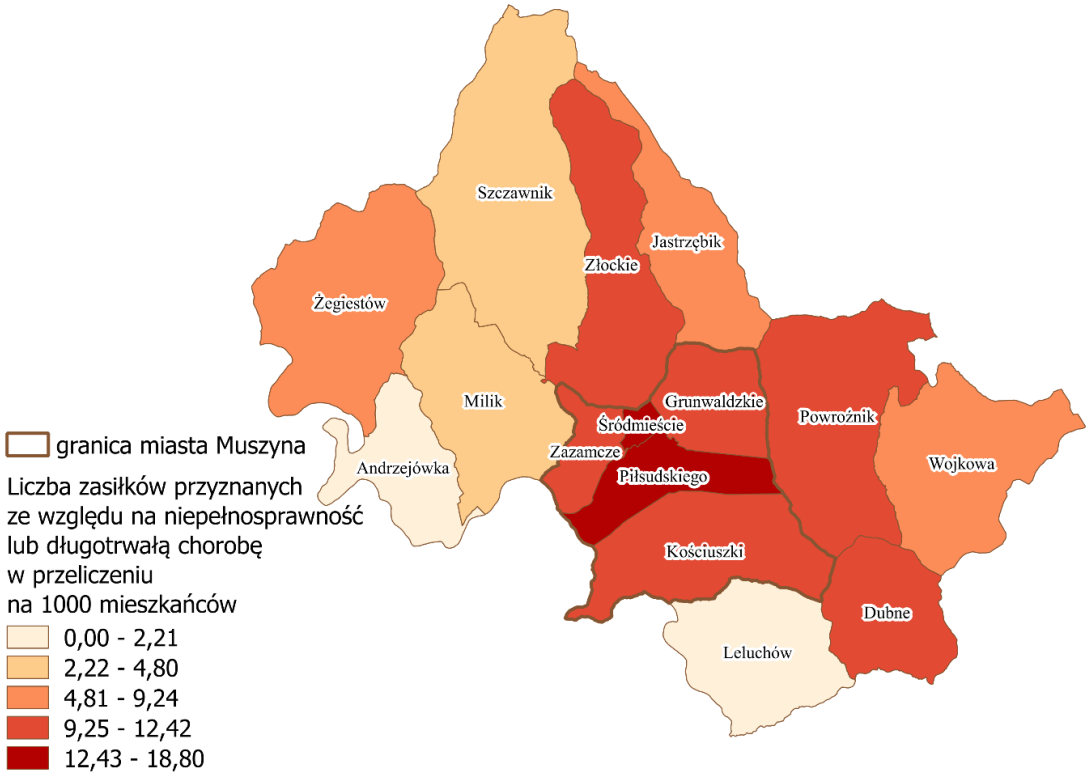

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

W stosunku do liczby mieszkańców najwięcej osób otrzymało pomoc z powodu ubóstwa na terenie osiedla Piłsudskiego. Było to, aż 19,18 osób na 1000 mieszkańców.

Tabela 20: Powód przyznania pomocy: ubóstwo na 1000 mieszkańców

Obszar		Liczba otrzymujących pomoc na 1000 mieszkańców
Sołectwa	Andrzejówka	2,21
	Dubne	0,00
	Jastrzębik	10,57
	Leluchów	4,37
	Milik	9,60
	Powroźnik	4,96
	Szczawnik	8,90
	Wojkowa	7,55
	Złockie	13,92
	Żegiestów	10,27
Osiedla	Grunwaldzkie	6,90
	Kościuszki	6,88
	Piłsudskiego	19,18
	Śródmieście	15,38
	Zazamcze	14,49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Rysunek 2: Powód przyznania pomocy: ubóstwo na 1000 mieszkańców

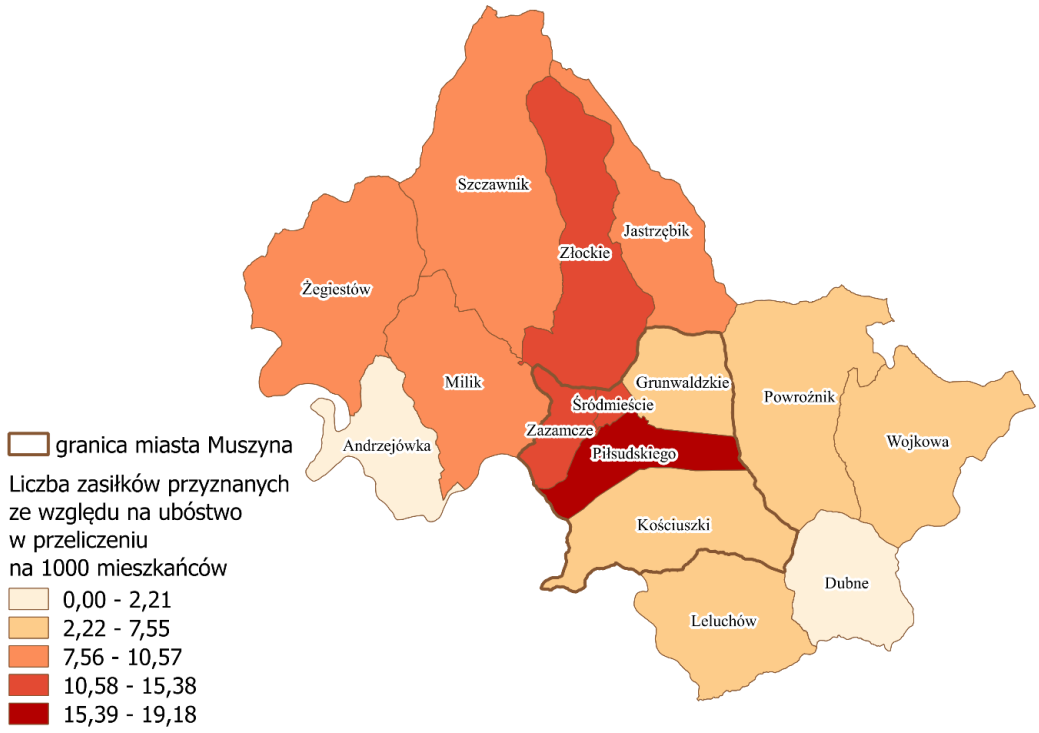

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

W stosunku do liczby mieszkańców najwięcej osób otrzymało pomoc z powodu bezrobocia na terenie osiedla Piłsudskiego. Na 1000 mieszkańców było ich 12,12.

Tabela 21: Powód przyznania pomocy: bezrobocie na 1000 mieszkańców

Obszar		Liczba otrzymujących pomoc na 1000 mieszkańców
Sołectwa	Andrzejówka	2,21
	Dubne	0,00
	Jastrzębik	4,23
	Leluchów	4,37
	Milik	3,60
	Powroźnik	3,10
	Szczawnik	6,67
	Wojkowa	7,55
	Złockie	4,64
	Żegiestów	4,11
Osiedla	Grunwaldzkie	6,90
	Kościuszki	2,95
	Piłsudskiego	12,12
	Śródmieście	8,55
	Zazamcze	4,14

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Rysunek 3: Powód przyznania pomocy: bezrobocie na 1000 mieszkańców

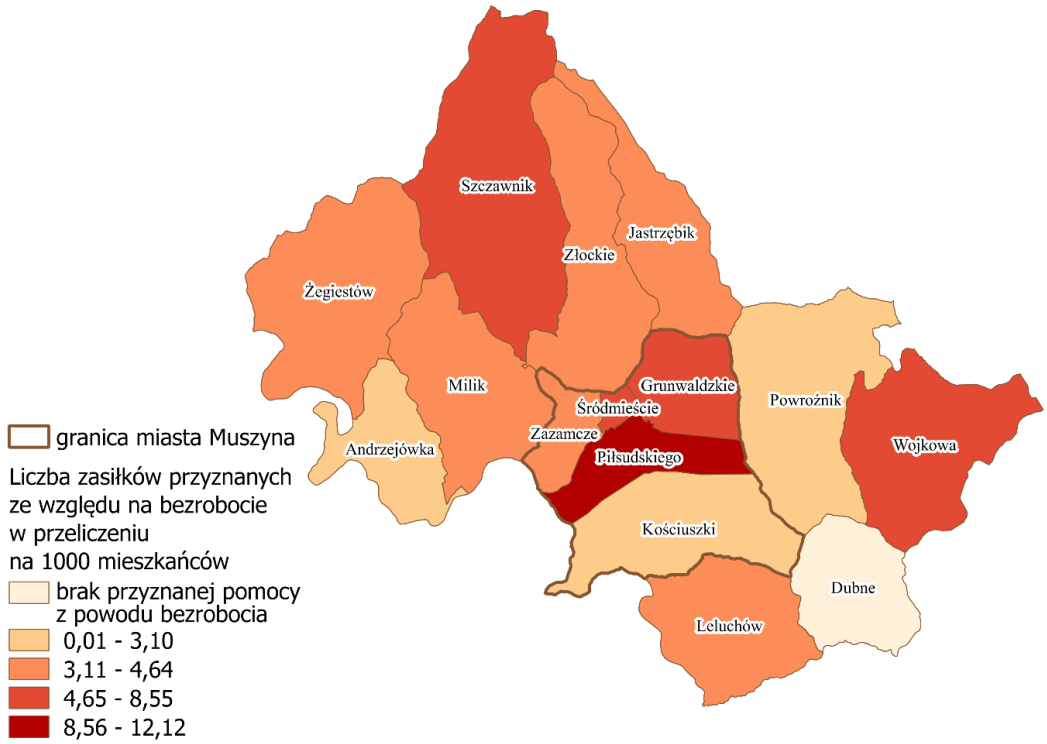

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

W stosunku do liczby mieszkańców najwięcej osób otrzymało pomoc z powodu bezrobocia na terenie osiedla Śródmieście. Było to 11,97 osób na 1000 mieszkańców.

Tabela 22: Powód przyznania pomocy: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców

Obszar		Liczba otrzymujących pomoc na 1000 mieszkańców
Sołectwa	Andrzejówka	4,42
	Dubne	0,00
	Jastrzębik	0,00
	Leluchów	0,00
	Milik	0,00
	Powroźnik	1,24
	Szczawnik	2,22
	Wojkowa	0,00
	Złockie	0,00
	Żegiestów	1,03
Osiedla	Grunwaldzkie	1,97
	Kościuszki	0,00
	Piłsudskiego	3,53
	Śródmieście	11,97
	Zazamcze	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Rysunek 4: Powód przyznania pomocy: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców

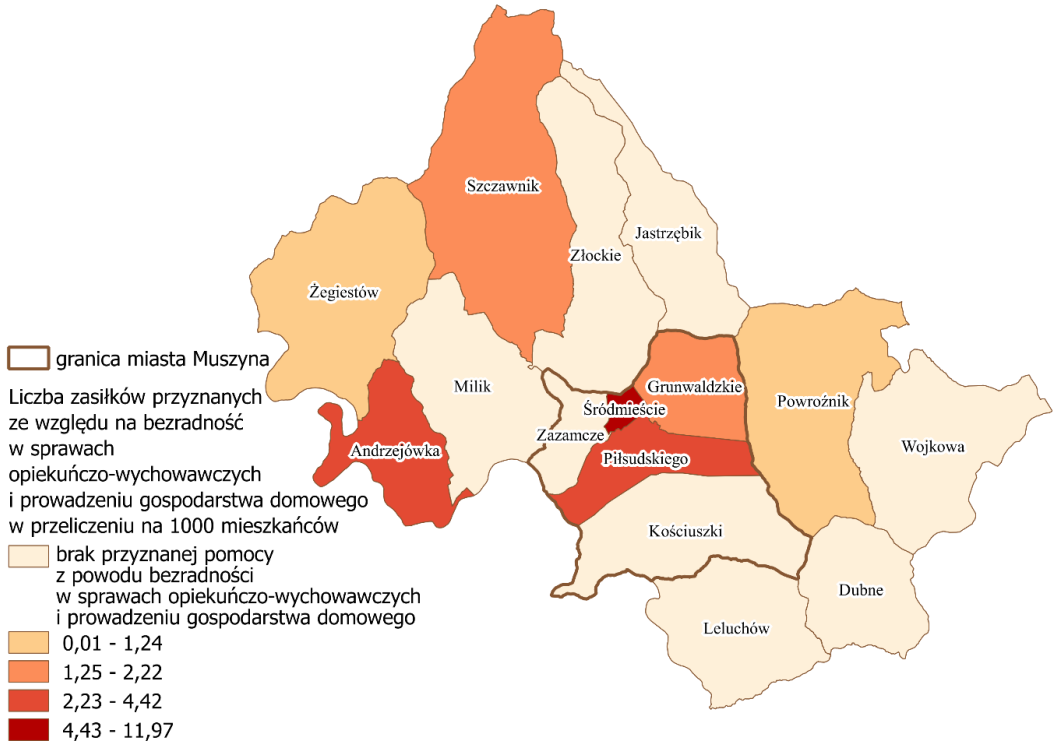

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

W 48 przypadkach powodem przyznania pomocy była wielodzietność. Najczęściej pomoc ta byłą przyznana na terenie sołectwa Dubne – aż 10,31 raz na 1000 mieszkańców.

Tabela 23: Powód przyznania pomocy: wielodzietność na 1000 mieszkańców

Obszar		Liczba otrzymujących pomoc na 1000 mieszkańców
Sołectwa	Andrzejówka	0,00
	Dubne	10,31
	Jastrzębik	4,23
	Leluchów	0,00
	Milik	2,40
	Powroźnik	3,72
	Szczawnik	4,45
	Wojkowa	7,55
	Złockie	4,64
	Żegiestów	2,05
Osiedla	Grunwaldzkie	5,92
	Kościuszki	4,91
	Piłsudskiego	4,54
	Śródmieście	8,55
	Zazamcze	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Warto także odnotować dwa stosunkowo rzadkie powody, ale które także zostały wzięte pod uwagę w wyznaczeniu obszarów zdegradowanych:

- bezdomność: z tego powodu przyznano pomoc na terenie osiedla Piłsudskiego,
- opuszczenie zakładu karnego: z tego powodu przyznano pomoc na terenie osiedla Piłsudskiego i sołectwa Milik.

Tabela 24: Powód przyznania pomocy: bezdomność i opuszczenie zakładu karnego na 1000 mieszkańców

Obszar		Bezdomność na 1000 mieszkańców	Opuszczenie zakładu karnego na 1000 mieszkańców
Sołectwa	Andrzejówka	0,00	0,00
	Dubne	0,00	0,00
	Jastrzębik	0,00	0,00
	Leluchów	0,00	0,00
	Milik	0,00	1,20
	Powroźnik	0,00	0,00
	Szczawnik	0,00	0,00
	Wojkowa	0,00	0,00
	Złockie	0,00	0,00
	Żegiestów	0,00	0,00
Osiedla	Grunwaldzkie	0,00	0,00
	Kościuszki	0,00	0,00
	Piłsudskiego	1,01	0,50
	Śródmieście	0,00	0,00
	Zazamcze	0,00	0,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OPS w Muszynie

Warto odnotować, że prócz dział stałych realizowanych w ciągu całego roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie prowadzi również ważne działania akcyjne, takie jak:

- Śniadanie Wielkanocne dla podopiecznych ośrodka organizowane przez OPS przy wsparciu CARITAS przy parafii św. Józefa w Muszynie.
- Akcja Bezdomni 2016 prowadzona przez pracowników ośrodka przy wsparciu Policji. Celem akcji było udzielenie pomocy osobom potrzebującym, w tym w szczególności zabezpieczenie noclegu, odpowiedniej odzieży i ciepłego posiłku dla osób, które nie są w stanie zapewnić go sobie we własnym zakresie.

W Muszynie funkcjonuje także Dom Pomocy Społecznej, który może przyjąć 67 podopiecznych[3].

3.5. Bezpieczeństwo i przestępczość

Gmina Muszyna jest regionem stosunkowo bezpiecznym. W roku 2015 stwierdzono na jej terenie jedynie 97 przestępstw. Najczęściej, bo aż w 48 przypadkach, były to kradzieże i kradzieże z włamaniem. Warto jednak zwrócić uwagę na znacznie zróżnicowanie częstości takich zdarzeń w poszczególnych obszarach gminy. Zdecydowanie najwięcej przestępstw (zarówno w liczbach bezwzględnych jak też w odniesieniu do liczby mieszkańców) odnotowano na terenie osiedla Piłsudskiego.

Tabela 25: Liczba stwierdzonych przestępstw zaistniałych na terenie podległym KP Muszyna w roku 2015

Obszar		Przestępstwa razem	Przestępstwa razem na 1000 osób
Sołectwa	Andrzejówka	2	4,42
	Dubne	0	0,00
	Jastrzębik	3	6,34
	Leluchów	0	0,00
	Milik	3	3,60
	Powroźnik	4	2,48
	Szczawnik	2	2,22
	Wojkowa	0	0,00
	Złockie	10	11,60
	Żegiestów	7	7,19

[3] źródło: BDL GUS

Osiedla	Grunwaldzkie	7	6,90
	Kościuszki	0	0,00
	Piłsudskiego	49	24,73
	Śródmieście	1	1,71
	Zazamcze	9	18,63

Źródło: Komenda Policji w Muszynie

Rysunek 5: Przestępstwa w przeliczeniu na 1000 osób w 2015 roku

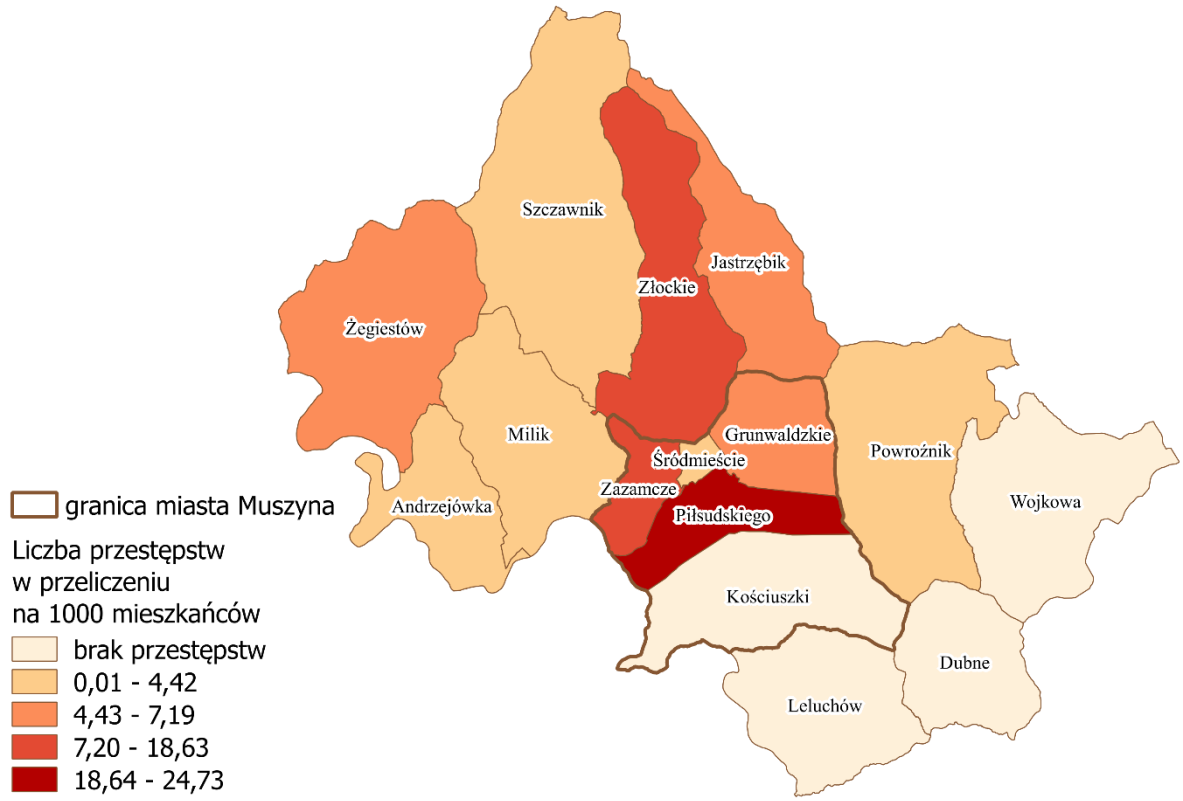

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Komendy Policji w Muszynie

3.6. Aktywność obywatelska

Na terenie gminy jest działa 27 organizacji pozarządowych:

- Klub Modelarski „ORION” przy Ognisku Pracy Pozaszkolnej w Muszynie,
- Małopolski Klub Siatkówki „MUSZYNA" Spółka Akcyjna,
- Miejski Klub Sportowy „POPRAD" Machnik Muszyna,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Miliku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Muszynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Muszynie-Folwark,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Szczawniku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Złockiem,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Żegiestowie,
- Stowarzyszenie „KLUCZ MUSZYŃSKI”,
- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Ich Opiekunów „Sposób na Życie”,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Almanachu Muszyny,

- Stowarzyszenie Sportu Dzieci i Młodzieży „SOKÓŁ” w Muszynie,
- Towarzystwo Miłośników Ziemi Muszyńskiej,
- Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych,
- Towarzystwo Przyjaciół Żegiestowa,
- Uczniowski Klub Sportowy „GÓRAL” przy Gimnazjum w Muszynie,
- Uczniowski Klub Sportowy „Jastrząb” przy Szkole Podstawowej w Jastrzębiku,
- Uczniowski Klub Sportowy „KOMETA” przy Liceum Ogólnokształcącym,
- Uczniowski Klub Sportowy „MUSZYNIANKA” Muszyna,
- Uczniowski Klub Sportowy „RUCZAJ” przy Szkole Podstawowej w Żegiestowie,
- Uczniowski Klub Sportowy „STRAŻAK” w Miliku,
- Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej nr 2,
- Uczniowski Klub Sportowy przy Szkole Podstawowej w Powroźniku,
- Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym w Złockiem,
- Stowarzyszenie na rzecz rozwoju Milika "Miliczanie 2009" w Miliku,
- Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej „POPRAD” Muszyna.

3.7. Rynek pracy

W 2015 roku stopa bezrobocia rejestrowanego na terenie powiatu4 nowosądeckiego wynosiła 13,6% i tym samym była znacząco wyższa niż średnia dla województwa i kraju. Równocześnie można zwrócić uwagę na spadek tej wartości w analizowanym okresie.

Tabela 26: Stopa bezrobocia rejestrowanego na terenie powiatu nowosądeckiego w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	12,5%	13,4%	13,4%	11,4%	9,8%	78,4%
województwo małopolskie	10,5%	11,4%	11,5%	9,7%	8,4%	80,0%
Powiat nowosądecki	17,3%	18,0%	17,6%	14,6%	13,6%	78,6%

Źródło: BDL GUS

W tym samym roku na terenie samej gminy Muszyna było zarejestrowanych 560 bezrobotnych, co oznacza, że 7,7% mieszkańców gminy w wieku produkcyjnym pozostawało wtedy bez pracy. Warto zauważyć, że to zdecydowanie mniej niż wynosi analogiczny wskaźnik w całym powiecie.

Tabela 27: % zarejestrowanych bezrobotnych w populacji osób w wieku produkcyjnym w Gminie Muszyna w 2015 roku

Wskaźnik	Wartość
Liczba osób w wieku produkcyjnym	7293
% osób w wieku produkcyjnym w populacji gminy	62,5%
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych	560
% zarejestrowanych bezrobotnych w populacji osób w wieku produkcyjnym	7,7%

Źródło: BDL GUS i PUP

Tabela 28: Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	1982676	2136815	2157883	1825180	1563339
województwo małopolskie	145094	161161	164434	139027	119601
Powiat nowosądecki	12726	13375	13298	10920	10136

[4] Dane dotyczące

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015
gmina Grybów (gmina miejska)	288	325	323	296	281
gmina Gródek nad Dunajcem	475	484	465	383	349
gmina Grybów (gmina wiejska)	1286	1362	1449	1191	1104
gmina Krynica-Zdrój	1079	1086	1017	835	802
gmina Muszyna	693	740	701	558	560
gmina Piwniczna-Zdrój	726	735	742	550	547

Źródło: BDL GUS

Wśród zarejestrowanych osób widoczna jest niewielka przewaga liczebna mężczyzn. Zmiany proporcji bezrobotnych mężczyzn i kobiet w analizowanym okresie były niewielkie.

Tabela 29: % kobiet i mężczyzn wśród zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Muszyna w latach 2011-2015

Płeć	2011	2012	2013	2014	2015
Mężczyźni	52%	54%	54%	53%	53%
Kobiety	48%	46%	46%	47%	47%

Źródło: BDL GUS

Z 560 bezrobotnych 165 osób pozostaje bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy[5]. Największa liczba bezrobotnych mieszka w sołectwie Powroźnik (aż 69 osób), lecz biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców negatywnie wyróżnia się sołectwo Jastrzębik, gdzie bez pracy w roku 2015 pozostawały aż 59,2 osoby na 1000 mieszkańców.

W samej Muszynie pod względem liczby osób bezrobotnych zdecydowanie zwraca uwagę osiedle Piłsudskiego. Mieszka tam najwięcej osób bezrobotnych zarówno biorąc pod uwagę ich bezwzględną liczbę (104 osoby), jak też liczbę na 1000 mieszkańców (52,5). Warto zauważyć, że na tym osiedlu jest także największa liczba osób bezrobotnych pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy – co stanowi dodatkowe wyzwanie w procesie powrotu tych osób do aktywności zawodowej.

Tabela 30: Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Muszyna na poszczególnych osiedlach i sołectwach w 2015 roku

	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy
Andrzejówka	22	6
Dubne	2	2
Jastrzębik	28	8
Leluchów	8	4
Milik	30	4
Powroźnik	69	27
Szczawnik	45	5
Wojkowa	12	3
Złockie	50	12
Żegiestów	39	12
Grunwaldzkie	53	18
Kościuszki	46	11
Piłsudskiego	104	35
Śródmieście	27	9
Zazamcze	24	9

Źródło: PUP Nowy Sącz

W stosunku do liczby ludności najwięcej osób bezrobotnych w 2015 roku mieszkało na terenie sołectwa Jastrzębik (59,2 osoby na 1000 mieszkańców). Na terenie samej Muszyny pod tym względem dominowało osiedle Piłsudskiego, gdzie mieszkało aż 52,5 bezrobotnych na 1000 mieszkańców.

[5] źródło: PUP Nowy Sącz

Tabela 31: Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Muszyna na poszczególnych osiedlach i sołectwach w 2015 roku (%)

	Liczba bezrobotnych ogółem na 1000 ludności	Liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy na 1000 ludności
Andrzejówka	48,6	13,2
Dubne	20,6	20,6
Jastrzębik	59,2	16,9
Leluchów	34,9	17,5
Milik	36,0	4,8
Powroźnik	42,8	16,7
Szczawnik	50,1	5,6
Wojkowa	45,3	11,3
Złockie	58,0	13,9
Żegiestów	40,0	12,3
Grunwaldzkie	52,3	17,8
Kościuszki	45,2	10,8
Piłsudskiego	52,5	17,7
Śródmieście	46,2	15,4
Zazamcze	49,7	18,6

Źródło: PUP Nowy Sącz

Rysunek 6: Liczba bezrobotnych ogółem na 1000 ludności w 2015 roku

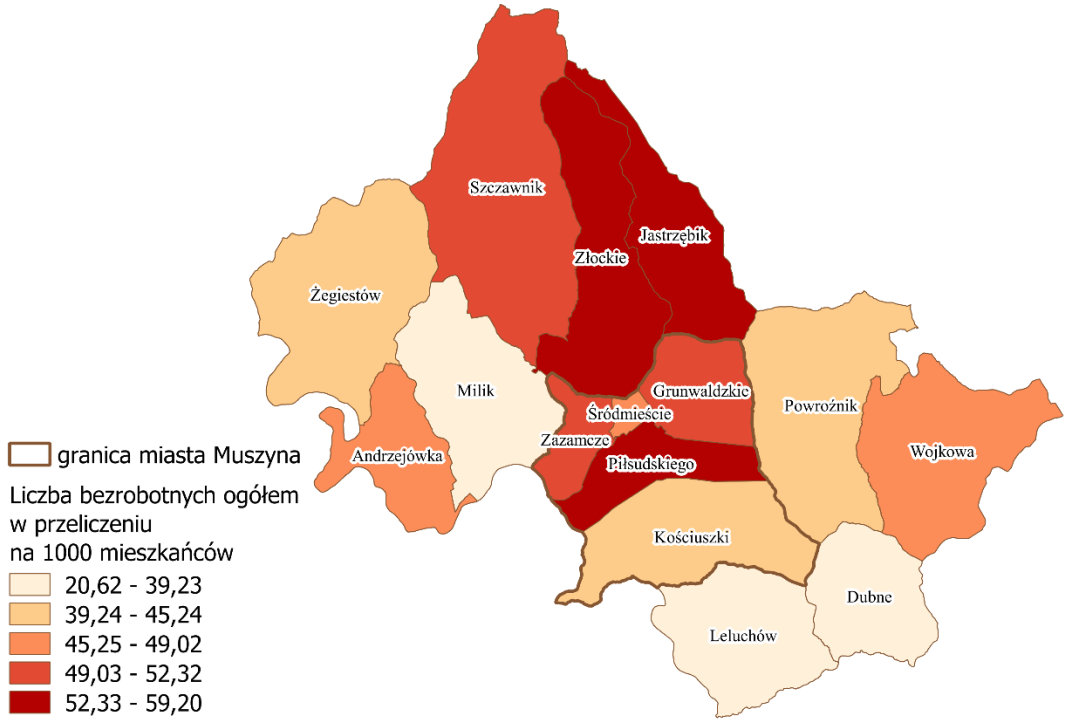

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Nowy Sącz

Specyficzną grupą bezrobotnych są osoby pozostające bez stałego zatrudnienia przez okres powyżej 12 miesięcy. Są to osoby w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, bowiem długi okres absencji zawodowej znacząco utrudnia im powrót na rynek pracy.

Pod względem ilości osób pozostających poza rynkiem pracy przez okres dłuższy niż rok zdecydowanie dominuje sołectwo Dubne, gdzie mieszka aż 20,6 takich osób na 1000 mieszkańców.

Rysunek 7: Liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy na 1000 ludności w 2015 roku

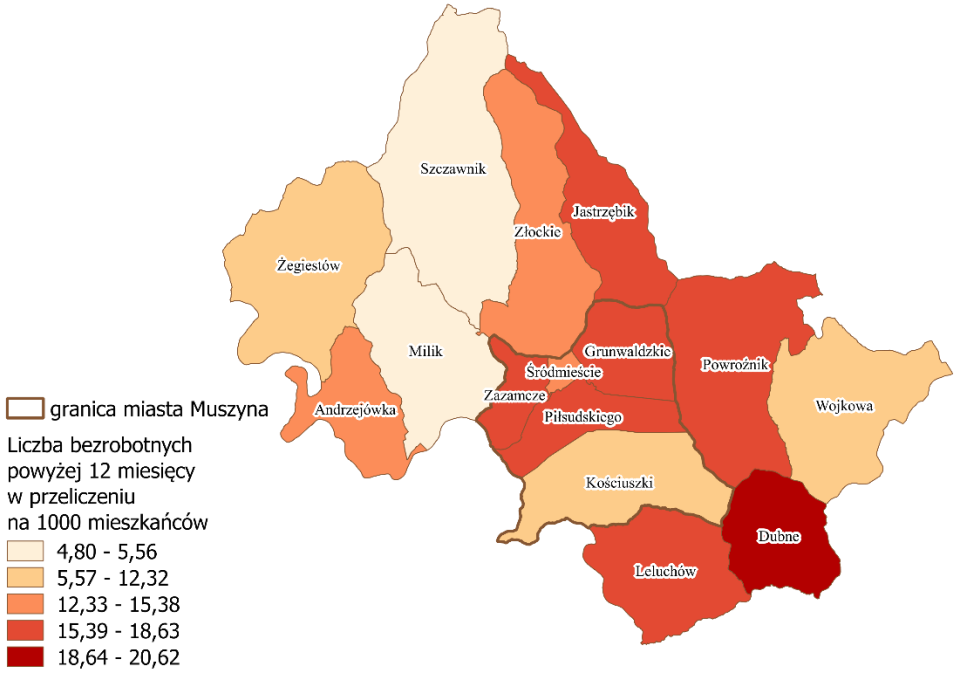

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP Nowy Sącz

3.8. Kultura i ochrona dziedzictwa kulturowego

Kluczowymi instytucjami kultury w gminie są: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury, Muzeum Regionalne „Państwa Muszyńskiego" oraz Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Muszyna.

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury

Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury powstał w 1975 roku. Jest organizatorem wielu imprez artystycznych, w tym m.in. takich wydarzeń jak:

- Koncerty kolęd i „Jasełka",
- rozgrywki tenisa stołowego,
- przeglądy grup muzycznych „Śpiewać Każdy Może",
- „Walentynkowy wieczór z piosenką",
- Organizowany z okazji Dnia Kobiet koncert „Spotkanie z piosenką",
- „Koncert Młodych Talentów",
- „Festyny nad Popradem",
- Organizowany w amfiteatrze „Zapopradzie" Dzień Dziecka,
- „Noc Świętojańska",
- współorganizowane z Małopolskim Centrum Kultury „Sokół" w Nowym Sączu „Święto dzieci Gór",
- „Święto Wód Mineralnych",
- Międzynarodowy Festiwal „Karpaty Offer",
- „Wakacyjne wieczory nad Popradem",
- „Jesień Popradzka",
- uroczystości pod obeliskiem upamiętniającym poległych podczas II Wojny Światowej,
- „Wigilia Zaduszek",
- koncerty z okazji Rocznicy 11 Listopada,

- przeznaczone dla dzieci „Spotkania ze Św. Mikołajem”.

Ośrodek Kultury sprawuje także pieczę nad pięcioma świetlicami wiejskimi w Szczawniku, Andrzejówce, Jastrzębiku, Żegiestowie i Złockiem.

Od 2010 roku Ośrodek prowadzi również Muzeum i Centrum Informacji Turystycznej, co zwiększa jego możliwości w dziedzinie kultury. Instytucja zajmuje się także promocją wydarzeń artystycznych, sportowych oraz ciekawych miejsc na terenie miasta i gminy, co czyni za pomocą telewizji internetowej „Telewizja Muszyny”.

Ośrodek Kultury prowadzi także zespoły muzyczne oraz wokalne dla dzieci i młodzieży:

- Zespół „Niebieskie dzwoneczki”,
- Zespół „Złote nutki”,
- Zespół „Popradzkie smyki”,
- Grupa wokalno- instrumentalna „Mussina”.

Ośrodek prowadzi także zajęcia nauki gry na instrumentach, a w 2012 roku powstał przy nim Zespół Tańca Nowoczesnego „FREAKS”. Ideą przyświecającą powstawaniu zespołu było połączenie różnych stylów tanecznych takich jak: hip-hop, new age, jazz, taniec nowoczesny i klasyczny.

Ponadto w Ośrodku działają również zespoły osób dorosłych:

- „Senior Band”,
- Kapela Regionalna „Muszyniacy”,
- Zespół instrumentalny "Muszyna Band".

W 2015 roku zorganizowano na terenie gminy Muszyna dwie imprezy masowe. Zwraca uwagę fakt, że w innej gminie w powiecie - gminie Krynica-Zdrój - było podobnych wydarzeń, aż 36. Należy jednak uwzględnić fakt, że Krynica Zdrój od wielu lat buduje swoją pozycję na kulturalnej mapie Polski i systematycznie gości coraz więcej wydarzeń takich jak choćby Wybory Miss Polski w 2015 roku, czy zawody strongmenów w roku 2016.

Tabela 32: Liczba zorganizowanych imprez masowych o charakterze: artystyczno- rozrywkowym, interdyscyplinarnym i sportowym w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2013-2015

Jednostka terytorialna	2013	2014	2015	Dynamika (2013=100%)
Polska	5730	6070	6280	109,6%
województwo małopolskie	599	572	571	95,3%
Powiat nowosądecki	31	41	68	219,4%
gmina Grybów (gmina miejska)	4	1	0	-
gmina Gródek nad Dunajcem	0	0	0	-
gmina Grybów (gmina wiejska)	0	0	0	-
gmina Krynica-Zdrój	6	11	36	600,0%
gmina Muszyna	2	3	2	100,0%
gmina Piwniczna-Zdrój	0	0	1	-

Źródło: BDL GUS

Muzeum Regionalne „Państwa Muszyńskiego”

Muzeum powstało w 1958 roku jako „Muzeum Pamiątek Muszyny-Zdroju”. Inicjatywa utworzenia muzeum w Muszynie zrodziła się w końcu lat pięćdziesiątych w grupie działaczy społecznych miejscowego Terenowego Kola PTTK.

W Muzeum znajduje się ekspozycja poświęcona Historii „Państwa Muszyńskiego”. Można w nim zobaczyć pamiątki po dawnych starostach, mieszczanach muszyńskich, Łemkach oraz Żydach zamieszkujących ten region. Muzeum posiada bogate zbiory historyczne i etnograficzne, a także cenne eksponaty, skrzynie mieszczańskie, militaria i judaiki. Znajduje się tu również sala poświęcona sztuce nieprofesjonalnej z pracami Nikifora miejscowych artystów. Obecnie w zbiorach muzeum znajduje się 2550 eksponatów. Muzeum organizuje również wystawy czasowe jak również wydarzenia (wieczorki literackie, prelekcje, spotkania z ciekawymi ludźmi).

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Muszyna

Biblioteka Miejska w Muszynie powstała w 1947 roku, lecz tradycje czytelnicze w regionie sięgają lat dziewięćdziesiątych XIX wieku, kiedy w Galicji poeta Adam Asnyk założył Towarzystwo Szkoły Ludowej, którego głównym zadaniem było krzewienie oświaty wśród ludu. Towarzystwo organizowało kursy pisania i czytania dla dorosłych analfabetów, zakładało domy ludowe, biblioteki i czytelnie.

Obecnie prócz siedziby głównej w Muszynie Biblioteka Publiczna posiada dwie filie: w Powroźniku i Żegiestowie. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna to instytucja, która aktywnie działa w środowisku lokalnym promując czytelnictwo i kulturę, wspierając działalność edukacyjną i społeczną a także aktywizując lokalną społeczność czytelniczo i kulturalnie. Od 2005 roku w Bibliotece Miejskiej funkcjonuje Czytelnia Internetowa, która powstała w ramach IKONKI, programu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji. Umożliwia ona użytkownikom biblioteki bezpłatne korzystanie z Internetu (dostępne są trzy stanowiska komputerowe).

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna wraz z Filiami od 2009 roku uczestniczy w Programie Rozwoju Bibliotek realizowanym przez Fundację Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego z grantu przekazanego przez Fundację Billa i Melindy Gates’ów Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności. W ramach tego programu filie biblioteki (Filia dla Dzieci i Młodzieży, w Powroźniku i w Żegiestowie) otrzymały zestawy komputerowe. Przyłączenie się Telekomunikacji Polskiej do tej akcji zaowocowało stworzeniem programu Biblioteki z Internetem TP, który umożliwił bezpłatne korzystanie z Internetu w Filiach Biblioteki.

Pod względem księgozbioru, a także liczby wypożyczeń biblioteka w Muszynie plasuje się znacznie powyżej analogicznych wskaźników dla województwa i kraju.

Tabela 33: Działalność bibliotek w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w 2014 roku

Jednostka terytorialna	Ludność na 1 placówkę biblioteczną	Księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach
Polska	4100	3397,6	164	18,3
województwo małopolskie	4386	3252,4	195	15,6
Powiat nowosądecki	3590	3507,4	148	19,7
gmina Grybów (gmina miejska)	6063	7095,5	332	25,6
gmina Gródek nad Dunajcem	4597	1997,5	107	12,6
gmina Grybów (gmina wiejska)	2462	3075,0	107	16,9
gmina Krynica-Zdrój	3372	4777,6	274	31,3
gmina Muszyna	3898	6631,0	244	20,1
gmina Piwniczna-Zdrój	5334	3594,3	170	11,8

Źródło: BDL GUS

Zwraca także uwagę stały wzrost liczby czytelników i wypożyczeń. Dynamika tego wzrostu jest jedną z wyższych na terenie powiatu.

Tabela 34: Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności				Dynamika (2011=100%)
	2011	2012	2013	2014	
Polska	168	168	167	164	97,5%
województwo małopolskie	198	199	200	195	98,4%
Powiat nowosądecki	149	150	147	148	99,5%
gmina Grybów (gmina miejska)	323	303	334	332	102,9%
gmina Gródek nad Dunajcem	99	103	101	107	107,5%
gmina Grybów (gmina wiejska)	111	109	108	107	96,8%
gmina Krynica-Zdrój	338	335	300	274	81,2%
gmina Muszyna	221	225	206	244	110,4%
gmina Piwniczna-Zdrój	127	134	141	170	134,0%

Źródło: BDL GUS

Tabela 35: Działalność bibliotek w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach				Dynamika (2011=100%)
	2011	2012	2013	2014	
Polska	18,6	18,9	18,5	18,3	98,3%
województwo małopolskie	16,2	16,1	15,6	15,6	96,3%
Powiat nowosądecki	21,0	19,7	19,4	19,7	94,0%
gmina Grybów (gmina miejska)	25,0	21,2	22,8	25,6	102,4%
gmina Gródek nad Dunajcem	10,8	10,5	12,0	12,6	115,8%
gmina Grybów (gmina wiejska)	16,5	18,2	17,8	16,9	102,5%
gmina Krynica-Zdrój	27,7	27,4	27,4	31,3	113,1%
gmina Muszyna	17,0	17,5	18,1	20,1	118,7%
gmina Piwniczna-Zdrój	15,3	16,6	15,5	11,8	76,9%

Źródło: BDL GUS

3.9. Rekreacja i sport

Gmina Muszyna jest regionem bardzo atrakcyjnym turystycznie. Nie dziwi więc, że na jej terenie znajduje się aż 21 obiektów oferujących noclegi. Oferta noclegowa jest również rozbudowana w dwóch pozostałych atrakcyjnie turystycznych gminach w powiecie: gminie Krynica-Zdrój (99 obiektów) i gmina Piwniczna-Zdrój (18 obiektów).

Tabela 36: Baza noclegowa ogółem w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	7 039	9 483	9 775	9 885	140,4%
województwo małopolskie	880	1 400	1 397	1 418	161,1%
Powiat nowosądecki	135	155	158	162	120,0%
gmina Grybów (gmina miejska)	1	1	1	1	100,0%
gmina Gródek nad Dunajcem	6	6	5	5	83,3%
gmina Grybów (gmina wiejska)	2	2	2	2	100,0%
gmina Krynica-Zdrój	77	90	100	99	128,6%
gmina Muszyna	23	24	21	21	91,3%
gmina Piwniczna-Zdrój	14	16	15	18	128,6%

Źródło: BDL GUS

W analizowanym okresie liczba miejsc oferujących noclegi w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Muszynie nieco zmalała, jednak turystyczny charakter regionu determinuje fakt, że ilość obiektów noclegowych jest wciąż kilkukrotnie wyższa niż wynosi ich średnia liczba w powiecie, województwie i kraju.

Tabela 37: Baza noclegowa w przeliczeniu na 1000 ludności w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	0,2	0,2	0,3	0,3	140,7%
województwo małopolskie	0,3	0,4	0,4	0,4	160,1%
Powiat nowosądecki	0,6	0,7	0,7	0,8	118,2%
gmina Grybów (gmina miejska)	0,2	0,2	0,2	0,2	102,5%
gmina Gródek nad Dunajcem	0,7	0,7	0,5	0,5	83,0%
gmina Grybów (gmina wiejska)	0,1	0,1	0,1	0,1	97,7%
gmina Krynica-Zdrój	4,5	5,3	5,9	5,9	130,0%
gmina Muszyna	2,0	2,0	1,8	1,8	91,3%
gmina Piwniczna-Zdrój	1,3	1,5	1,4	1,7	128,9%

Źródło: BDL GUS

Zwraca uwagę fakt, że liczba udzielonych noclegów (mimo okresowych spadków) w analizowanym okresie wzrosła o blisko 7%. Należy także zaznaczyć, że wskaźnik ten jest najprawdopodobniej niedoszacowany, gdyż w miejscowościach turystycznych wciąż często obserwuje się zjawisko nierejestrowanego udzielania noclegów przez osoby prywatne, które nie rejestrują działalności gospodarczej.

Tabela 38: Liczba udzielonych noclegów na 1000 ludności w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	1 483	1 609	1 635	1 730	116,7%
województwo małopolskie	2 508	2 851	2 880	3 018	120,3%
Powiat nowosądecki	7 029	7 627	7 531	7 813	111,2%
gmina Grybów (gmina miejska)	1 354	1 390	1 514	1 398	103,2%
gmina Gródek nad Dunajcem	6 646	4 836	4 314	4 200	63,2%
gmina Grybów (gmina wiejska)	165	160	127	113	68,4%
gmina Krynica-Zdrój	54 793	61 415	61 582	64 461	117,6%
gmina Muszyna	22 411	24 943	23 292	23 921	106,7%
gmina Piwniczna-Zdrój	13 536	14 990	15 075	16 975	125,4%

Źródło: BDL GUS

5. Sfera środowiskowa

Na terenie gminy Muszyna znajduje się 929 ha terenów zieleni. Niemal w całości na tą liczbę składają się lasy gminne (92,3%). Zwraca uwagę fakt, że pod tym względem Gmina Muszyna znacząco różni się od innej turystycznej gminy w powiecie – Gminy Krynica Zdrój, gdzie lasy gminne stanowią 55,7% powierzchni terenów zieleni, a istotną część powierzchni tych terenów stanowią także parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej (21,8%) i parki spacerowo-wypoczynkowe (18,7%).

Tabela 39: Udział typów terenów zieloni w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w 2014 roku – część I

Jednostka terytorialna	Parki spacerowo-wypoczynkowe	Zieleńce	Zieleń uliczna	Tereny zieleni osiedlowej
Polska	9,9%	4,4%	6,3%	10,4%
województwo małopolskie	6,1%	3,8%	4,0%	7,6%
Powiat nowosądecki	6,6%	0,8%	0,1%	0,4%
gmina Grybów (gmina miejska)	14,8%	19,6%	0,0%	7,0%
gmina Gródek nad Dunajcem	0,0%	0,0%	0,0%	19,6%
gmina Grybów (gmina wiejska)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
gmina Krynica-Zdrój	18,7%	2,4%	0,0%	0,7%
gmina Muszyna	2,4%	0,8%	0,1%	0,3%
gmina Piwniczna-Zdrój	6,0%	0,2%	0,1%	0,0%

Źródło: BDL GUS

Tabela 40: Udział typów terenów zieloni w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w 2014 roku – część II

Jednostka terytorialna	Parki, zieleńce i tereny zieleni osiedlowej	Cmentarze	Lasy gminne
Polska	24,8%	7,8%	36,3%
województwo małopolskie	17,5%	5,5%	55,5%
Powiat nowosądecki	7,7%	1,5%	83,0%
gmina Grybów (gmina miejska)	41,3%	13,0%	4,3%
gmina Gródek nad Dunajcem	19,6%	23,8%	37,0%
gmina Grybów (gmina wiejska)	0,0%	8,9%	91,1%
gmina Krynica-Zdrój	21,8%	0,8%	55,7%
gmina Muszyna	3,5%	0,6%	92,3%
gmina Piwniczna-Zdrój	6,2%	0,1%	87,3%

Źródło: BDL GUS

Warto zauważyć, że łączna powierzchnia terenów zieleni w Gminie Muszyna w przeciągu czterech objętych analizą lat wzrosła o 8,3%, co zdecydowanie wyróżnia ją od porównywanych obszarów.

Tabela 41: Powierzchnia terenów zieleni w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	229011,6	230499	230042,4	231744,4	101,2%
województwo małopolskie	20778,4	20922,5	21122,78	21051,28	101,3%
Powiat nowosądecki	5440,8	5538	5586,35	5583,99	102,6%
gmina Grybów (gmina miejska)	23	23	23	23	100,0%
gmina Gródek nad	18,9	18,9	18,9	18,9	100,0%

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Dunajcem					
gmina Grybów (gmina wiejska)	152,5	152,5	152,5	152,5	100,0%
gmina Krynica-Zdrój	845,4	845,4	844,34	844,34	99,9%
gmina Muszyna	858,1	895,4	925,31	929,44	108,3%
gmina Piwniczna-Zdrój	2459,8	2519	2520,38	2520,55	102,5%

Źródło: BDL GUS

Co roku na terenie Gminy Muszyna dokonuje się licznych nasadzeń drzew i krzewów. W ciągu czterech lat objętych analizą przeprowadzono aż 30158 nasadzeń nowych roślin.

Tabela 42: Nasadzenia w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Nasadzenia				Suma nasadzeń
	2011	2012	2013	2014	
Polska	1724041	1191444	1078011	1184840	5178336
województwo małopolskie	64546	60167	38587	73564	236864
Powiat nowosądecki	14882	5025	7392	8325	35624
gmina Grybów (gmina miejska)	124	56	0	0	180
gmina Gródek nad Dunajcem	0	0	0	0	0
gmina Grybów (gmina wiejska)	0	0	0	0	0
gmina Krynica-Zdrój	127	55	30	28	240
gmina Muszyna	12811	4752	6557	6038	30158
gmina Piwniczna-Zdrój	0	34	0	2038	2072

Źródło: BDL GUS

W tym samym okresie oczywiście można odnotować także ubytki drzew i krzewów jednak tych jest zdecydowanie mniej. Najwięcej drzew i krzewów ubyło w roku 2011 – jednak w tym samym roku przeprowadzono także w gminie, aż 12811 nasadzeń.

Tabela 43: Ubytki w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Ubytki				Suma ubytków
	2011	2012	2013	2014	
Polska	495394	385747	429354	605964	1916459
województwo małopolskie	41061	13909	11670	14911	81551
Powiat nowosądecki	4070	1245	304	182	5801
gmina Grybów (gmina miejska)	276	125	12	12	425
gmina Gródek nad Dunajcem	0	0	0	0	0
gmina Grybów (gmina wiejska)	0	0	0	0	0
gmina Krynica-Zdrój	9	7	8	7	31
gmina Muszyna	3250	0	39	0	3289
gmina Piwniczna-Zdrój	0	204	0	8	212

Źródło: BDL GUS

Łączy bilans nasadzeń i ubytków w latach 2011-2014 jest dodani. W gminie w tym czasie przybyło 26869 nowych drzew i krzewów.

Tabela 44: Bilans nasadzeń i ubytków w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Suma nasadzeń	Suma ubytków	Bilans
Polska	5178336	1916459	3261877
województwo małopolskie	236864	81551	155313
Powiat nowosądecki	35624	5801	29823
gmina Grybów (gmina miejska)	180	425	-245

Jednostka terytorialna	Suma nasadzeń	Suma ubytków	Bilans
gmina Gródek nad Dunajcem	0	0	0
gmina Grybów (gmina wiejska)	0	0	0
gmina Krynica-Zdrój	240	31	209
gmina Muszyna	30158	3289	26869
gmina Piwniczna-Zdrój	2072	212	1860

Źródło: BDL GUS

Należy także odnotować fakt istnienia dzikich wysypisk śmieci. W 2015 roku odnotowano istnienie dwóch takich miejsc o łącznej powierzchni ok. 27 arów: w sołectwie Andrzejówka (25 arów) i sołectwie Leluchów (2 ary).

Rysunek 8: Dzikie wysypiska - powierzchnia w 2015 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

W kontekście polityki ekologicznej pozytywnie należy ocenić fakt, że w gminie Muszyna stale spada ilość wytarzanych odpadów zmieszanych. Choć spadek ten jest mniejszy niż np. w Gminie Grybów to i tak dynamika spadku jest znacznie większa niż ta obserwowana w skali województwa i kraju.

Tabela 45: Ilość wytwarzanych odpadów zmieszanych (w t) w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	8843480,26	8575433,11	8198782,18	8281206,05	93,6%
województwo małopolskie	636838,25	608751,29	592463,36	599017,11	94,1%
Powiat nowosądecki	20675,42	19218,32	19629,12	21606,87	104,5%
gmina Grybów (gmina miejska)	1332,08	1299,48	1118,69	1159,50	87,0%
gmina Gródek nad Dunajcem	551,63	602,55	630,86	650,10	117,9%
gmina Grybów (gmina wiejska)	3923,66	4053,88	2533,46	1579,48	40,3%
gmina Krynica-Zdrój	3307,20	4089,34	4887,52	5697,78	172,3%
gmina Muszyna	2181,00	2065,44	1766,46	1702,46	78,1%
gmina Piwniczna-Zdrój	755,54	682,91	934,69	1187,60	157,2%

Źródło: BDL GUS

W roku 2014 w gminie Muszyna wyprodukowano ponad 145,5 kg odpadów zmieszanych na jednego mieszkańca, podczas gdy cztery lata wcześniej było to aż 186,7 kg.

Tabela 46: Ilość wytwarzanych odpadów zmieszanych na jednego mieszkańca (w kg) w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	229,5	222,5	212,9	215,2	93,7%
województwo małopolskie	190,6	181,7	176,5	178,1	93,4%
Powiat nowosądecki	99,4	91,8	93,3	102,2	102,8%
gmina Grybów (gmina miejska)	213,5	209,1	181,7	191,3	89,6%
gmina Gródek nad Dunajcem	60,5	65,7	68,7	70,7	117,0%
gmina Grybów (gmina wiejska)	164,2	168,1	104,0	64,5	39,3%
gmina Krynica-Zdrój	193,5	240,4	288,3	336,2	173,7%
gmina Muszyna	186,7	176,1	150,4	145,5	77,9%
gmina Piwniczna-Zdrój	70,7	63,9	87,4	111,2	157,3%

Źródło: BDL GUS

Dzięki rozbudowanej sieci kanalizacyjnej ścieki produkowane przez większość mieszkańców mogą być oczyszczane w oczyszczalniach komunalnych. W roku 2014 z oczyszczalni korzystało, aż 83% ludności gminy.

Tabela 47: % ludności korzystająca z oczyszczalni w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	66%	69%	70%	71%	109%
województwo małopolskie	57%	58%	60%	63%	110%
Powiat nowosądecki	29%	31%	32%	34%	117%
gmina Grybów (gmina miejska)	74%	74%	62%	64%	87%
gmina Gródek nad Dunajcem	19%	19%	20%	21%	108%
gmina Grybów (gmina wiejska)	0%	0%	7%	14%	-
gmina Krynica-Zdrój	85%	95%	96%	96%	112%
gmina Muszyna	82%	82%	82%	83%	101%
gmina Piwniczna-Zdrój	45%	46%	46%	46%	101%

Źródło: BDL GUS

Dzięki funkcjonowaniu sieci kanalizacyjnej możliwe jest także ograniczenie liczby przydomowych zbiorników bezodpływowych (szamb) co korzystnie wpływa na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia wód gruntowych. W 2014 roku na terenie gminy funkcjonowały jedynie 94 szamba (ich liczba nie zmieniła się w okresie objętym analizą).

Tabela 48: Liczba zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Zbiorniki bezodpływowe			
	2011	2012	2013	2014
Polska	2359439	2318140	2256572	2192116
województwo małopolskie	303386	303971	301887	293061
Powiat nowosądecki	26103	27917	28141	27551
gmina Grybów (gmina miejska)	840	872	881	881
gmina Gródek nad Dunajcem	1819	1843	1850	1850
gmina Grybów (gmina wiejska)	2800	4600	4600	4285
gmina Krynica-Zdrój	461	230	221	221
gmina Muszyna	94	94	94	94
gmina Piwniczna-Zdrój	624	624	624	624

Źródło: BDL GUS

Tabela 49: Liczba oczyszczalni przydomowych w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	Oczyszczalnie przydomowe			
	2011	2012	2013	2014
Polska	102926	126164	154944	181295
województwo małopolskie	7049	8484	11184	13429
Powiat nowosądecki	241	250	744	817
gmina Grybów (gmina miejska)	1	1	2	2
gmina Gródek nad Dunajcem	89	90	94	116
gmina Grybów (gmina wiejska)	4	5	5	5
gmina Krynica-Zdrój	2	2	2	2
gmina Muszyna	0	1	1	1
gmina Piwniczna-Zdrój	2	2	2	2

Źródło: BDL GUS

6. Sfera techniczna

Zdecydowana większość gospodarstw domowych na terenie gminy jest wyposażona w łazienkę. Choć nie zaobserwowano wzrostu tego wskaźnika między 2011, a 2014 rokiem należy odnotować, że na terenie miasta jest on najwyższy spośród gmin powiatu nowosądeckiego. Również na terenach wiejskich w łazienki wyposażony jest wyższy odsetek mieszkań niż wynosi przeciętny poziom w powiecie, województwie i kraju.

Tabela 50: Wyposażenie mieszkań w łazienkę w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju (wsie) w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	na wsiach				Dynamika (2011=100%)
	2011	2012	2013	2014	
Polska	81,6%	81,8%	82,0%	82,2%	100,7%
województwo małopolskie	85,8%	86,0%	86,2%	86,3%	100,6%
Powiat nowosądecki	87,8%	87,9%	88,1%	88,2%	100,4%
gmina Grybów (gmina miejska)	nd	nd	nd	nd	-
gmina Gródek nad Dunajcem	86,7%	87,0%	87,2%	87,2%	100,6%
gmina Grybów (gmina wiejska)	88,2%	88,2%	88,3%	88,4%	100,3%
gmina Krynica-Zdrój	93,3%	93,3%	93,4%	93,4%	100,2%
gmina Muszyna	93,5%	93,6%	93,6%	93,6%	100,1%
gmina Piwniczna-Zdrój	82,4%	82,5%	82,7%	82,9%	100,5%

Źródło: BDL GUS

Tabela 51: Wyposażenie mieszkań w łazienkę w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju (miasta) w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	w miastach				Dynamika (2011=100%)
	2011	2012	2013	2014	
Polska	95,2%	95,3%	95,3%	95,4%	100,2%
województwo małopolskie	97,4%	97,4%	97,4%	97,5%	100,1%
Powiat nowosądecki	92,8%	92,8%	92,8%	92,9%	100,1%
gmina Grybów (gmina miejska)	88,2%	88,3%	88,3%	88,4%	100,1%
gmina Gródek nad Dunajcem	nd	nd	nd	nd	-
gmina Grybów (gmina wiejska)	nd	nd	nd	nd	-
gmina Krynica-Zdrój	97,0%	97,0%	97,0%	97,0%	100,0%
gmina Muszyna	94,8%	94,8%	94,8%	94,8%	100,0%
gmina Piwniczna-Zdrój	83,7%	83,8%	83,9%	84,0%	100,4%

Źródło: BDL GUS

Na terenie gminy Muszyna długość sieci rozdzielczej (wodociągowej) wynosiła w roku 2015 34,4 km.

Tabela 52: Długość czynnej sieci rozdzielczej (w km) w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	278300,4	283102,5	287651,3	292455,7	297871,1	107,0%
województwo małopolskie	17697,9	18066,5	18508,4	19006,1	19787,1	111,8%
Powiat nowosądecki	1161,9	1163,8	1219,4	1321,3	1453,6	125,1%
gmina Grybów (gmina miejska)	3,7	7,0	14,4	16,1	16,1	435,1%
gmina Gródek nad Dunajcem	87,0	87,0	87,0	121,9	156,0	179,3%
gmina Grybów (gmina wiejska)	72,9	78,5	81,8	97,9	114,3	156,8%
gmina Krynica-Zdrój	86,8	95,6	106,2	98,6	105,2	121,2%
gmina Muszyna	29,9	30,1	31,9	31,9	34,4	115,1%
gmina Piwniczna-Zdrój	21,3	21,3	21,3	21,3	21,3	100,0%

Źródło: BDL GUS

Sieć rozdzielcza dostarcza bieżącą wodę 5809 mieszkańcom gminy. Wartość ta nieznacznie zmalała na przestrzeni 5 lat objętych analizą.

Tabela 53: Liczba ludność korzystająca z sieci wodociągowej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	33776493	33852010	33883761	35255633	104,4%
województwo małopolskie	2543492	2558351	2568960	2711945	106,6%
Powiat nowosądecki	91674	93143	94639	107780	117,6%
gmina Grybów (gmina miejska)	2773	2763	2940	2929	105,6%
gmina Gródek nad Dunajcem	4652	4715	5056	5187	111,5%
gmina Grybów (gmina wiejska)	11079	11479	11613	12114	109,3%
gmina Krynica-Zdrój	12832	13500	13202	13446	104,8%
gmina Muszyna	5897	5931	5811	5809	98,5%
gmina Piwniczna-Zdrój	2694	2710	2164	3463	128,5%

Źródło: BDL GUS

Mimo wydłużenia w ciągu ostatnich 4 lat długości sieci wodociągowej ma do niej dostęp wciąż niecała połowa populacji gminy (49,7%), to zdecydowanie mniej niż np. w gminie Krynica-Zdrój, gdzie w 2014 dostęp do sieci rozdzielczej miało 79,7% populacji. W 2014 roku niecała połowa mieszkańców gminy Muszyna miała dostęp do instalacji wodociągowej. Co więcej zwraca uwagę fakt, że w gminie, odwrotnie niż to ma miejsce w porównywanych jednostkach, udział mieszkańców korzystających z wodociągów spadł w latach objętych analizą (aczkolwiek był to spadek niewielki).

Tabela 54: % ludności korzystający z instalacji wodociągowej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	87,6%	87,9%	88,0%	91,6%	104,6%
województwo małopolskie	76,0%	76,3%	76,4%	80,5%	105,9%
Powiat nowosądecki	43,9%	44,4%	44,8%	50,9%	115,9%
gmina Grybów (gmina miejska)	44,6%	44,7%	48,3%	48,3%	108,3%
gmina Gródek nad Dunajcem	50,8%	51,5%	54,9%	56,4%	111,0%
gmina Grybów (gmina wiejska)	46,1%	47,4%	47,6%	49,2%	106,7%
gmina Krynica-Zdrój	75,3%	79,5%	77,7%	79,7%	105,8%
gmina Muszyna	50,4%	50,4%	49,5%	49,7%	98,6%
gmina Piwniczna-Zdrój	25,2%	25,4%	20,3%	32,5%	129,0%

Źródło: BDL GUS

Zwraca uwagę fakt, że wiele obszarów gminy jest całkowicie pozbawionych przyłączy wodociągowych. Problem ten jest szczególnie dotkliwy w sołectwach.

Na terenie Gminy Muszyna znajdują się łącznie 87,5 km sieci kanalizacyjnej. Wartość ta w analizowanym okresie wzrosła o 8,4%.

Tabela 55: Długość sieci kanalizacyjnej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	117745,6	125580,6	132916,0	142876,1	149668,0	127,1%
województwo małopolskie	10649,2	11390,4	12370,9	13509,3	15050,4	141,3%
Powiat nowosądecki	574,9	622,7	729,6	863,2	1152,8	200,5%
gmina Grybów (gmina	6,0	8,5	22,2	22,2	22,2	370,0%

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
miejska)						
gmina Gródek nad Dunajcem	16,1	16,1	21,2	56,8	65,8	408,7%
gmina Grybów (gmina wiejska)	0,0	0,0	52,0	56,0	98,0	-
gmina Krynica-Zdrój	114,6	128,5	136,9	136,9	154,3	134,6%
gmina Muszyna	80,7	80,9	82,5	83,6	87,5	108,4%
gmina Piwniczna-Zdrój	40,0	40,0	40,0	40,0	40,0	100,0%

Źródło: BDL GUS

Dzięki wydłużeniu sieci mogła także o 8,5% wzrosnąć liczba ludności z niej korzystającej (z 9351 osób w roku 2011 do 10149 w roku 2014).

Tabela 56: Liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	24486954	24788428	25047629	26434130	108,0%
województwo małopolskie	1823555	1848631	1882281	2013695	110,4%
Powiat nowosądecki	56540	59402	62784	76093	134,6%
gmina Grybów (gmina miejska)	3009	3007	3471	3458	114,9%
gmina Gródek nad Dunajcem	1356	1397	1515	2368	174,6%
gmina Grybów (gmina wiejska)	0	0	1961	5009	nd
gmina Krynica-Zdrój	13094	13479	13695	14345	109,6%
gmina Muszyna	9351	9413	9323	10149	108,5%
gmina Piwniczna-Zdrój	4132	4156	3897	4956	119,9%

Źródło: BDL GUS

Zwraca uwagę fakt, że dostęp do sieci kanalizacyjnej jest w gminie znacznie powszechniejszy niż do sieci wodociągowej. O ile w roku 2014 dostęp do sieci wodociągowej miało 49,7% populacji to dostęp do sieci kanalizacyjnej posiadało 86,8% mieszkańców Gminy Muszyna. Oznacza to, że dostęp do sieci kanalizacyjnej miało wyraźnie większy odsetek mieszkańców gminy niż wynosi przeciętnie wskaźnik w powiecie, województwie i całym kraju

Tabela 57: % ludności korzystający z instalacji kanalizacyjnej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	63,5%	64,3%	65,1%	68,7%	108,2%
województwo małopolskie	54,5%	55,1%	56,0%	59,8%	109,7%
Powiat nowosądecki	27,1%	28,3%	29,7%	35,9%	132,5%
gmina Grybów (gmina miejska)	48,4%	48,7%	57,0%	57,0%	117,8%
gmina Gródek nad Dunajcem	14,8%	15,2%	16,5%	25,8%	174,3%
gmina Grybów (gmina wiejska)	0,0%	0,0%	8,0%	20,3%	-
gmina Krynica-Zdrój	76,8%	79,4%	80,6%	85,1%	110,8%
gmina Muszyna	79,9%	80,0%	79,5%	86,8%	108,6%
gmina Piwniczna-Zdrój	38,6%	38,9%	36,5%	46,5%	120,5%

Źródło: BDL GUS

Budynki

Liczba mieszkań na 1000 osób w gminie Muszyna jest jedną z wyższych w całym powiecie. W roku 2014 było na terenie gminy 279,1 mieszkań na 1000 mieszkańców. Liczba ta tylko nieznacznie wzrosła w latach 2011-2014.

Tabela 58: Liczba mieszkań na 1000 osób w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	352,6	356,1	359,9	363,4	103,1%
województwo małopolskie	325,1	328,7	332,4	336,1	103,4%
Powiat nowosądecki	245,1	245,9	247,0	248,0	101,2%
gmina Grybów (gmina miejska)	299,2	302,3	307,9	310,1	103,6%
gmina Gródek nad Dunajcem	272,2	279,4	280,8	282,8	103,9%
gmina Grybów (gmina wiejska)	218,7	218,2	218,6	218,1	99,7%
gmina Krynica-Zdrój	352,6	355,5	356,2	359,9	102,1%
gmina Muszyna	275,6	275,3	277,2	279,1	101,3%
gmina Piwniczna-Zdrój	248,6	250,7	252,4	254,6	102,4%

Źródło: BDL GUS

Pod względem przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na jedną osobę gmina Muszyna nie wyróżnia się na tle innych gmin powiatu. Jednocześnie warto zauważyć, że wskaźnik ten jest istotnie niższy niż analogiczna miara dla województwa i całego kraju.

Tabela 59: Powierzchnia użytkowa mieszkań na jedną osobę w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	25,6	25,9	26,3	26,7	104,3%
województwo małopolskie	24,9	25,3	25,7	26,1	104,8%
Powiat nowosądecki	21,5	21,7	22,0	22,2	103,3%
gmina Grybów (gmina miejska)	21,7	22,0	22,5	22,8	105,1%
gmina Gródek nad Dunajcem	23,1	23,9	24,3	24,6	106,5%
gmina Grybów (gmina wiejska)	20,5	20,5	20,6	20,7	101,0%
gmina Krynica-Zdrój	25,0	25,3	25,4	25,8	103,2%
gmina Muszyna	22,3	22,4	22,7	22,9	102,7%
gmina Piwniczna-Zdrój	20,1	20,5	20,7	21,0	104,5%

Źródło: BDL GUS

Zwraca uwagę fakt, że w gminie oddaje się niewiele nowych mieszkań. W 2014 roku na terenie gminy Muszyna oddano do użytku zaledwie 13 mieszkań, a więc niecałe jedno nowe mieszkanie na 1000 mieszkańców gminy. Dla porównania w całym powiecie nowosądeckim w tym samym roku oddano średnio ponad dwukrotnie więcej nowych mieszkań. Należy także podkreślić, że spada liczba nowo oddawanych mieszkań – ich ilość w roku 2014 stanowiła tylko 55,7% liczby lokali oddanych w roku 2011.

Tabela 60: Liczba nowo oddanych mieszkań na 1000 osób w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	3,4	4,0	3,8	3,7	3,8	113,1%
województwo małopolskie	3,8	4,6	4,6	4,6	4,3	114,7%
Powiat nowosądecki	2,4	3,0	3,0	2,3	2,5	100,9%
gmina Grybów (gmina miejska)	1,0	1,6	1,3	1,0	1,5	154,0%
gmina Gródek nad Dunajcem	2,5	8,1	3,7	2,0	1,8	73,4%
gmina Grybów (gmina wiejska)	1,6	1,5	2,7	1,7	2,3	141,5%

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
gmina Krynica-Zdrój	1,1	1,9	1,4	1,1	1,7	149,0%
gmina Muszyna	1,5	1,5	1,5	1,1	0,9	55,7%
gmina Piwniczna-Zdrój	2,5	2,5	2,1	2,4	0,9	37,1%

Źródło: BDL GUS

Również przeliczając liczbę mieszkań na 1000 zawartych małżeństw gmina Muszyna sytuuje się poniżej średniej dla całości powiatu, w którym w roku 2015 oddano do użytkowania o 200 mieszkań więcej w stosunku do liczby nowy małżeństw niż w gminie Muszyna. Należy także odnotować fakt, że wskaźnik ten spada (liczba nowych mieszkań w stosunku do zawieranych małżeństw w latach 2011 – 2015 zmniejszyła się o niemal 15%).

Tabela 61: Liczba nowo oddanych mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	634,2	750,1	804,5	759,5	782,2	123,3%
województwo małopolskie	683,5	840,5	931,9	900,3	836,3	122,4%
Powiat nowosądecki	383,5	478,3	516,1	359,1	422,7	110,2%
gmina Grybów (gmina miejska)	133,3	238,1	222,2	171,4	236,8	177,6%
gmina Gródek nad Dunajcem	418,2	1345,5	871,8	300,0	369,6	88,4%
gmina Grybów (gmina wiejska)	245,3	241,8	464,3	284,8	398,6	162,5%
gmina Krynica-Zdrój	182,7	264,5	284,0	176,5	291,7	159,6%
gmina Muszyna	260,9	211,8	250,0	188,4	222,2	85,2%
gmina Nawojowa	326,1	500,0	541,0	370,4	600,0	184,0%
gmina Piwniczna-Zdrój	450,0	551,0	318,8	388,1	142,9	31,7%

Źródło: BDL GUS

W całej Gminie Muszyna najwięcej budynków, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 znajduje się na terenie sołectwa Złockie (aż 126,45 w przeliczeniu na 1000 ludności). Biorąc pod uwagę teren Miasta najwięcej takich budynków jest na osiedlu Zazamcze.

Tabela 62: Budynki, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności

Obszar		Budynki, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności
Sołectwa	Andrzejówka	103,75
	Dubne	10,31
	Jastrzębik	80,34
	Leluchów	43,67
	Milik	62,42
	Powroźnik	106,63
	Szczawnik	125,70
	Wojkowa	83,02
	Złockie	126,45
	Żegiestów	86,24
Osiedla	Grunwaldzkie	83,83
	Kościuszki	67,78
	Piłsudskiego	29,78
	Śródmieście	56,41
	Zazamcze	84,89

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

7. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Sieć gazowa

W 2014 roku łączna długość sieci gazowej w Gminie Muszyna wynosiła 54001 metrów. Na przestrzeni 4 lat objętych analizą jej długość zwiększyła się o 2,1%.

Tabela 63: Długość czynnej sieci gazowej (w m) w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	135121313	137371365	139797094	142412027	105,4%
województwo małopolskie	22227891	22351856	22571078	22749341	102,3%
Powiat nowosądecki	1520174	1529742	1542626	1557619	102,5%
gmina Grybów (gmina miejska)	57585	57861	58800	59205	102,8%
gmina Gródek nad Dunajcem	156979	157864	158530	157961	100,6%
gmina Grybów (gmina wiejska)	283895	284937	286662	287313	101,2%
gmina Krynica-Zdrój	160184	161597	162843	166098	103,7%
gmina Muszyna	52875	53445	53635	54001	102,1%
gmina Piwniczna-Zdrój	0	0	0	0	-

Źródło: BDL GUS

Warto zauważyć, że chociaż długość sieci gazowej nieznacznie się zwiększyła to na przestrzeni lat 2011-2014 liczba korzystającej z niej ludności systematycznie spada. W 2014 roku korzystało z instalacji gazowej 58,7% mieszkańców Gminy Muszyna, podczas, gdy w roku 2011 było to 68,4%.

Tabela 64: % korzystających z instalacji gazowej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	52,5%	52,4%	52,4%	52,2%	99,4%
województwo małopolskie	63,2%	63,0%	62,8%	62,5%	98,9%
Powiat nowosądecki	49,4%	47,0%	46,9%	46,9%	94,9%
gmina Grybów (gmina miejska)	77,3%	74,2%	73,9%	73,8%	95,5%
gmina Gródek nad Dunajcem	61,6%	53,7%	53,6%	54,5%	88,5%
gmina Grybów (gmina wiejska)	79,5%	69,7%	69,7%	69,7%	87,7%
gmina Krynica-Zdrój	86,7%	85,0%	84,8%	84,8%	97,8%
gmina Muszyna	68,4%	59,0%	58,8%	58,7%	85,8%
gmina Piwniczna-Zdrój	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%	-

Źródło BDL GUS

Sieć komunikacyjna (transportowa)

Muszyna jest stosunkowo dobrze skomunikowana z resztą kraju. Należy także podkreślić, że dojazd do gminy wiedzie przez tereny bardzo atrakcyjne krajobrazowo. Położenie Muszyny sprawia, że jadąc samochodem, autobusem czy koleją podróżni mogą podziwiać góry Beskidu Sądeckiego, Przełom Popradu oraz malownicze miejscowości po Polskiej i Słowackiej stronie rzeki.

Przez Muszynę wiedzie droga wojewódzka numer 971, która łączy się z dwoma krajowymi drogami:

- drogą krajową numer 75 od strony wschodniej,
- drogą krajową numer 87 od strony zachodniej.

W ramach sieci dróg gminnych na terenie gminy znajdują się:

- droga powiatowa nr 25331: Powroźnik – Tylicz (długość 5,0 km),
- droga powiatowa nr 25332: Muszyna – Leluchów – granica państwa (długość 8,9 km),
- droga powiatowa nr 25333: Muszyna – Jastrzębik – Złockie (długość 7,2 km),

- droga powiatowa nr 25334: Złockie – Szczawnik (długość 5,1 km).

W całej gminie remontów wymaga ponad 19 km dróg gminnych. Najwięcej z nich znajduje w sołectwie Powroźnik (4,6 km). Jednak pod względem powierzchni danej jednostki terytorialnej zdecydowanie najwięcej dróg wymagających remontu znajduje się na terenie osiedla Śródmieście. To aż 2,36 km drogi na jeden kilometr powierzchni tego obszaru.

Tabela 65: Długość dróg gminnych wymagających remontu w Gminie Muszyna

Obszar		Długość dróg gminnych wymagających remontu	Długość dróg gminnych wymagających remontu w km na km^2
Sołectwa	Andrzejówka	1,5	0,23
	Dubne	0	0,00
	Jastrzębik	1,7	0,19
	Leluchów	0	0,00
	Milik	0	0,00
	Powroźnik	4,6	0,31
	Szczawnik	1,2	0,06
	Wojkowa	1,3	0,10
	Złockie	1,8	0,15
	Żegiestów	1,5	0,10
Osiedla	Grunwaldzkie	0	0,00
	Kościuszki	1,2	0,12
	Piłsudskiego	3	0,59
	Śródmieście	1,56	2,36
	Zazamcze	0,12	0,04
Łącznie		**19,48**	**4,26**

Źródło: Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

Rysunek 9: Długość dróg gminnych wymagających remontu w Gminie Muszyna w przeliczeniu na km^2

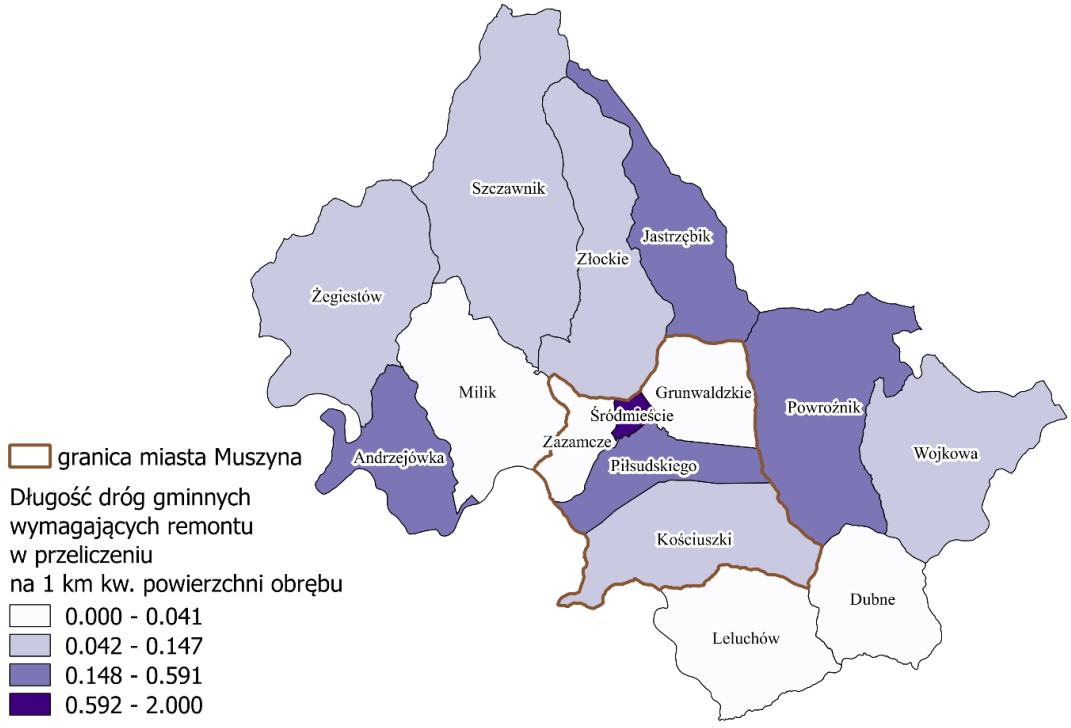

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

Przez Muszynę prowadzą także dwie linie kolejowe (w tym jedna o znaczeniu międzynarodowym):

- linia kolejowa: Tarnów – Nowy Sącz – Muszyna – granica państwa,
- linia kolejowa: Muszyna – Krynica.

Na terenie miasta znajdują się trzy stacje kolejowe: Muszyna, Muszyna Zdrój i Muszyna Poprad, a na terenie gminy pociągi zatrzymują się na stacjach: Żegiestów, Żegiestów Zdrój, Andrzejówka, Milik, Powroźnik i Leluchów.

Sieć kanalizacyjna

Na terenie gminy Muszyna obszarami, gdzie nie ma przyłączy kanalizacyjnych sanitarnych są sołectwa Leluchów oraz Wojkowa. Najmniej przyłączy kanalizacyjnych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na terenie miasta Muszyna znajduje się na osiedlu Piłsudskiego (194,35).

Tabela 66. Liczba przyłączy kanalizacyjnych na 1000 mieszkańców (kanalizacja sanitarna)

Obszar		Przyłącza kanalizacyjne na 1000 ludności (kanalizacja sanitarna)
Sołectwa	Andrzejówka	181,02
	Dubne	0,00
	Jastrzębik	232,56
	Leluchów	0,00
	Milik	198,08
	Powroźnik	253,56
	Szczawnik	263,63
	Wojkowa	0,00
	Złockie	306,26
	Żegiestów	253,59
Osiedla	Grunwaldzkie	230,77
	Kościuszki	240,67
	Piłsudskiego	194,35
	Śródmieście	290,60
	Zazamcze	287,78

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna

8. Sfera gospodarcza

W roku 2015 na terenie Gminy Muszyna zarejestrowano w bazie REGON 105 nowych podmiotów na 10000 mieszkańców. Warto zauważyć, że to wyraźnie większa liczba nowych firm niż w porównywanych jednostkach. Podobny wskaźnik zanotowano w 2015 roku jedynie w Gminie Krynica-Zdrój.

Tabela 67: Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10000 mieszkańców w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	90	93	95	93	94	104,2%
województwo małopolskie	91	96	93	95	98	108,0%
Powiat nowosądecki	82	82	83	91	89	109,4%
gmina Grybów (gmina miejska)	95	108	81	107	88	92,6%
gmina Gródek nad Dunajcem	55	74	65	65	53	97,5%
gmina Grybów (gmina wiejska)	97	96	83	92	96	98,5%
gmina Krynica-Zdrój	102	117	98	106	106	103,6%
gmina Muszyna	100	102	95	104	105	104,4%
gmina Piwniczna-Zdrój	66	66	77	105	89	134,3%

Źródło: BDL GUS

W 2015 roku na terenie Gminy Muszyna liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na 10000 mieszkańców wynosiła 876. Wartość ta w analizowanym okresie wzrosła o 9%.

Tabela 68: Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10000 mieszkańców w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	2015	Dynamika (2011=100%)
Polska	1004	1032	1057	1071	1089	108,4%
województwo małopolskie	991	1024	1045	1059	1079	108,9%
Powiat nowosądecki	653	675	694	709	725	111,0%
gmina Grybów (gmina miejska)	718	735	749	747	750	104,5%
gmina Gródek nad Dunajcem	470	495	520	526	536	114,1%
gmina Grybów (gmina wiejska)	558	586	589	591	612	109,6%
gmina Krynica-Zdrój	1158	1205	1208	1219	1214	104,9%
gmina Muszyna	804	835	838	865	876	109,0%
gmina Piwniczna-Zdrój	811	805	825	856	856	105,6%

Źródło: BDL GUS

Największa liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w stosunku do liczby mieszkańców znajduje się na terenie sołectwa Leluchów – to aż 174,67 podmiotów na 1000 mieszkańców. Na terenie samej Muszyny pod tym względem dominuje osiedle Śródmieście gdzie jest zarejestrowanych aż 92,31 podmiotu na 1000 mieszkańców.

Tabela 69: Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 1000 ludności

Obszar		Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 1000 ludności
Sołectwa	Andrzejówka	26,49
	Dubne	0,00
	Jastrzębik	38,05
	Leluchów	174,67
	Milik	31,21
	Powroźnik	57,04
	Szczawnik	45,61
	Wojkowa	30,19
	Złockie	62,65

Obszar		Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 1000 ludności
	Żegiestów	41,07
Osiedla	Grunwaldzkie	37,48
	Kościuszki	31,43
	Piłsudskiego	51,99
	Śródmieście	92,31
	Zazamcze	55,90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych CEIDG

9. Finanse miasta i gminy

Dochody Gminy Muszyna w roku 2014 wyniosły 40152581,84 zł, czyli nieco ponad 3430 zł na jednego mieszkańca. Warto zauważyć, że to zdecydowanie mniej niż we wcześniejszych latach.

Tabela 70: Dochody gminy (w zł) na jednego mieszkańca w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	3444,21	3624,21	3746,78	3970,71	115,3%
województwo małopolskie	3354,49	3417,42	3518,93	3742,49	111,6%
Powiat nowosądecki	3448,90	3474,82	3370,86	3548,01	102,9%
gmina Grybów (gmina miejska)	3448,76	4204,05	2895,64	3149,16	91,3%
gmina Gródek nad Dunajcem	4270,84	3546,27	3159,11	3470,98	81,3%
gmina Grybów (gmina wiejska)	2949,52	3248,65	3176,72	3481,22	118,0%
gmina Krynica-Zdrój	5297,42	4627,51	4274,55	4272,62	80,7%
gmina Muszyna	4082,33	4572,45	4957,51	3430,67	84,0%
gmina Piwniczna-Zdrój	3458,75	3776,74	3539,15	3455,06	99,9%

Źródło: BDL GUS

W tym samym roku wydatki gminy wyniosły 3952,12 zł na jednego mieszkańca. Pod względem wydatków Gmina Muszyna nie odróżniała się znacząco od porównywanych jednostek. W roku 2014 wydatki w przeliczeniu na jednego mieszkańca były wyższe niż wynosi średnia dla wszystkich gmin powiatu, a jednocześnie plasowały się poniżej tej samej miary obliczonej dla wszystkich gmin w Polsce.

Tabela 71: Wydatki gminy (w zł) na jednego mieszkańca w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014

Jednostka terytorialna	2011	2012	2013	2014	Dynamika (2011=100%)
Polska	3665,02	3690,84	3750,29	4020,68	109,7%
województwo małopolskie	3494,64	3473,47	3497,96	3771,71	107,9%
Powiat nowosądecki	3680,21	3541,61	3412,85	3603,31	97,9%
gmina Grybów (gmina miejska)	3727,98	4485,03	3200,10	2865,05	76,9%
gmina Gródek nad Dunajcem	4971,08	3768,92	3351,72	3360,97	67,6%
gmina Grybów (gmina wiejska)	3053,67	3171,32	3053,27	3406,32	111,5%
gmina Krynica-Zdrój	6132,88	5283,82	4092,96	4337,32	70,7%
gmina Muszyna	4077,94	4562,50	5106,81	3952,12	96,9%
gmina Piwniczna-Zdrój	3772,85	4411,50	3649,65	4017,21	106,5%

Źródło: BDL GUS

10. Podsumowanie

W trakcie analizy wykorzystano dane z następujących źródeł:

- Bank Danych Lokalnych GUS,
- Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Muszynie,
- Komenda Policji w Muszynie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu.

Do wyznaczenia obszaru zdegradowane posłużono się zestawem 15 wskaźników:

- Liczba przestępstw na 1000 osób,
- Liczba bezrobotnych ogółem na 1000 ludności,
- Liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy na 1000 ludności,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu ubóstwa na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu bezdomności na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu bezrobocia na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu niepełnosprawności lub długotrwałej choroby na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu wielodzietności na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu opuszczenia zakładu karnego na 1000 mieszkańców,
- Liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców,
- Aktywne podmioty gospodarcze na 1000 ludności,
- Liczba budynków, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności.
- Powierzchnia dzikich wysypisk na % powierzchni osiedla/sołectwa
- Długość dróg gminnych wymagających remontu w km na km2.
- Liczba przyłączy kanalizacyjnych na 1000 mieszkańców (kanalizacja sanitarna).

Wszystkie wskaźniki zostały poddane standaryzacji w oparciu o następujący wzór:

$$W_s = \frac{W_w - W_{śr}}{\sigma}$$

Gdzie:

- Ws – wskaźnik wystandaryzowany,
- Ww – wartość wskaźnika dla jednostki analitycznej,
- Wśr – średnia arytmetyczna wskaźnika dla całego miasta,
- σ – odchylenie standardowe wskaźnika.

Wystandaryzowanie wskaźnika oznacza jego odchylenie od jego wartości dla miasta, która zawsze wynosi 0. Wartości wystandaryzowanych wskaźników mogą przyjmować wartości dodatnie lub ujemne. Wskaźniki dodatnie wskazują, które jednostki gminy są zdegradowane w poszczególnych zagadnieniach, wartości ujemne natomiast wskazują na korzystniejszą sytuację w poszczególnych jednostkach.

Poniższe tabele prezentują wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfery społecznej oraz dla pozostałych sfer.

Tabela 72: Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfery społecznej – część I

Obszar		Przestępstwa razem na 1000 osób	Liczba bezrobotnych ogółem na 1000 ludności	Liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy na 1000 ludności	Ubóstwo* na 1000 mieszkańców	Bezdomność* na 1000 mieszkańców
Sołectwa	Andrzejówka	-0,22	0,32	-0,21	-1,31	-0,26
	Dubne	-0,82	-2,53	1,39	-1,73	-0,26
	Jastrzębik	0,05	1,41	0,59	0,30	-0,26
	Leluchów	-0,82	-1,07	0,71	-0,89	-0,26
	Milik	-0,33	-0,96	-2,04	0,11	-0,26
	Powroźnik	-0,48	-0,27	0,55	-0,78	-0,26
	Szczawnik	-0,52	0,47	-1,87	-0,02	-0,26
	Wojkowa	-0,82	-0,01	-0,63	-0,28	-0,26
	Złockie	0,77	1,28	-0,06	0,94	-0,26
	Żegiestów	0,16	-0,55	-0,41	0,24	-0,26
Osiedla	Grunwaldzkie	0,13	0,70	0,77	-0,41	-0,26
	Kościuszki	-0,82	-0,02	-0,74	-0,41	-0,26
	Piłsudskiego	2,58	0,72	0,75	1,95	3,61
	Śródmieście	-0,59	0,07	0,25	1,22	-0,26
	Zazamcze	1,74	0,44	0,96	1,05	-0,26

**Powody przyznania pomocy społecznej*

Źródło: opracowanie własne

Tabela 73: Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfery społecznej – część II

Obszar		Bezrobocie* na 1000 mieszkańców	Niepełnosprawność/ długotrwała* choroba na 1000 mieszkańców	Wielodzietność* na 1000 mieszkańców	Opuszczenie zakładu karnego* na 1000 mieszkańców	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych* na 1000 mieszkańców
Sołectwa	Andrzejówka	-0,95	-1,37	-1,37	-0,35	0,84
	Dubne	-1,70	0,17	1,98	-0,35	-0,56
	Jastrzębik	-0,26	-0,18	0,00	-0,35	-0,56
	Leluchów	-0,22	-1,79	-1,37	-0,35	-0,56
	Milik	-0,48	-0,88	-0,59	3,32	-0,56
	Powroźnik	-0,65	0,33	-0,16	-0,35	-0,16
	Szczawnik	0,57	-0,95	0,08	-0,35	0,15
	Wojkowa	0,86	-0,36	1,08	-0,35	-0,56
	Złockie	-0,12	0,41	0,14	-0,35	-0,56
	Żegiestów	-0,31	-0,03	-0,70	-0,35	-0,23
Osiedla	Grunwaldzkie	0,64	0,27	0,55	-0,35	0,07
	Kościuszki	-0,70	0,26	0,23	-0,35	-0,56
	Piłsudskiego	2,41	1,76	0,11	1,19	0,56
	Śródmieście	1,20	1,79	1,41	-0,35	3,23
	Zazamcze	-0,29	0,57	-1,37	-0,35	-0,56

*Powody przyznania pomocy społecznej

Źródło: opracowanie własne

Tabela 74: Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfer: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej

Obszar		Aktywne podmioty gospodarcze na 1000 ludności	Budynki, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności	Powierzchnia dzikich wysypisk % powierzchni osiedla/sołectwa	Długość dróg gminnych wymagających remontu w km na km2	Przyłącza kanalizacyjne na 1000 ludności (kanalizacja sanitarna)
Sołectwa	Andrzejówka	0,64	0,82	3,61	-0,10	-1,14
	Dubne	1,30	-2,02	-0,27	-0,48	-2,82
	Jastrzębik	0,34	0,11	-0,27	-0,15	-0,65
	Leluchów	-3,10	-1,01	-0,07	-0,48	-2,82
	Milik	0,52	-0,44	-0,27	-0,48	-0,98
	Powroźnik	-0,13	0,91	-0,27	0,05	-0,46
	Szczawnik	0,15	1,49	-0,27	-0,37	-0,36
	Wojkowa	0,54	0,19	-0,27	-0,30	-2,82
	Złockie	-0,27	1,51	-0,27	-0,23	0,03
	Żegiestów	0,27	0,29	-0,27	-0,31	-0,46
Osiedla	Grunwaldzkie	0,36	0,22	-0,27	-0,48	-0,67
	Kościuszki	0,51	-0,27	-0,27	-0,28	-0,58
	Piłsudskiego	-0,01	-1,43	-0,27	0,51	-1,01
	Śródmieście	-1,02	-0,62	-0,27	3,49	-0,11
	Zazamcze	-0,10	0,25	-0,27	-0,41	-0,14

*Powody przyznania pomocy społecznej

Źródło: opracowanie własne

Kolejnym krokiem było zsumowanie wartości wskaźników dla sfery społecznej, tak aby umożliwić zbiorcze porównanie (zaprezentowane w poniższej tabeli).

Tabela 75: Porównanie wartości wystandaryzowanych wartości wskaźników dla sfer

Obszar		Sfera				
		Społeczna	Gospodarcza	Techniczna	Środowiskowa	Przestrzenno-funkcjonalna
Sołectwa	Andrzejówka	-4,87	0,64	0,82	3,61	0,04
	Dubne	-4,41	1,30	-2,02	-0,27	1,35
	Jastrzębik	0,73	0,34	0,11	-0,27	-0,50
	Leluchów	-6,62	-3,10	-1,01	-0,07	1,35
	Milik	-2,66	0,52	-0,44	-0,27	-0,50
	Powroźnik	-2,23	-0,13	0,91	-0,27	-0,49
	Szczawnik	-2,70	0,15	1,49	-0,27	-1,01
	Wojkowa	-1,32	0,54	0,19	-0,27	1,52
	Złockie	2,20	-0,27	1,51	-0,27	-1,26
	Żegiestów	-2,43	0,27	0,29	-0,27	-0,85
Osiedla	Grunwaldzkie	2,12	0,36	0,22	-0,27	-0,81
	Kościuszki	-3,37	0,51	-0,27	-0,27	-0,70
	Piłsudskiego	15,65	-0,01	-1,43	-0,27	0,53
	Śródmieście	7,98	-1,02	-0,62	-0,27	2,60

	Zazamcze	1,93	-0,10	0,25	-0,27	-1,27

Źródło: opracowanie własne

Porównanie pokazuje, że w mającej charakter kluczowy sferze społecznej wyraźnie negatywnie wyróżnia się osiedle Piłsudskiego, kolejne co do łącznej sumy wartości wystandaryzowanych wskaźników jest osiedle Śródmieście. Wśród sołectw zdecydowanie negatywnie wyróżniają się Złockie oraz Jastrzębik.

Jeśli chodzi o pozostałe sfery to wartości pozytywne (świadczące o sytuacji gorszej niż średnia dla gminy) w co najmniej połowie sfer stwierdzono w sołectwach: Andrzejówka, Dubne, Jastrzębik, Milik, Powroźnik, Szczawnik, Wojkowa, Złockie i Żegiestów oraz na osiedlu Kościuszki.

Na podstawie powyższej analizy, a także uwzględniając położenie poszczególnych obszarów oraz interes społeczny zdecydowano się finalnie wybrać trzy obszary:

- obszar osiedla Piłsudskiego (wystąpienie zjawisk negatywnych 11 razy),
- obszar osiedla Śródmieście (wystąpienie zjawisk negatywnych 8 razy),
- obszar sołectwa Jastrzębik (wystąpienie zjawisk negatywnych 7 razy).

Rysunek 10: Gmina Uzdrowiskowa Muszyna - obszary zdegradowane

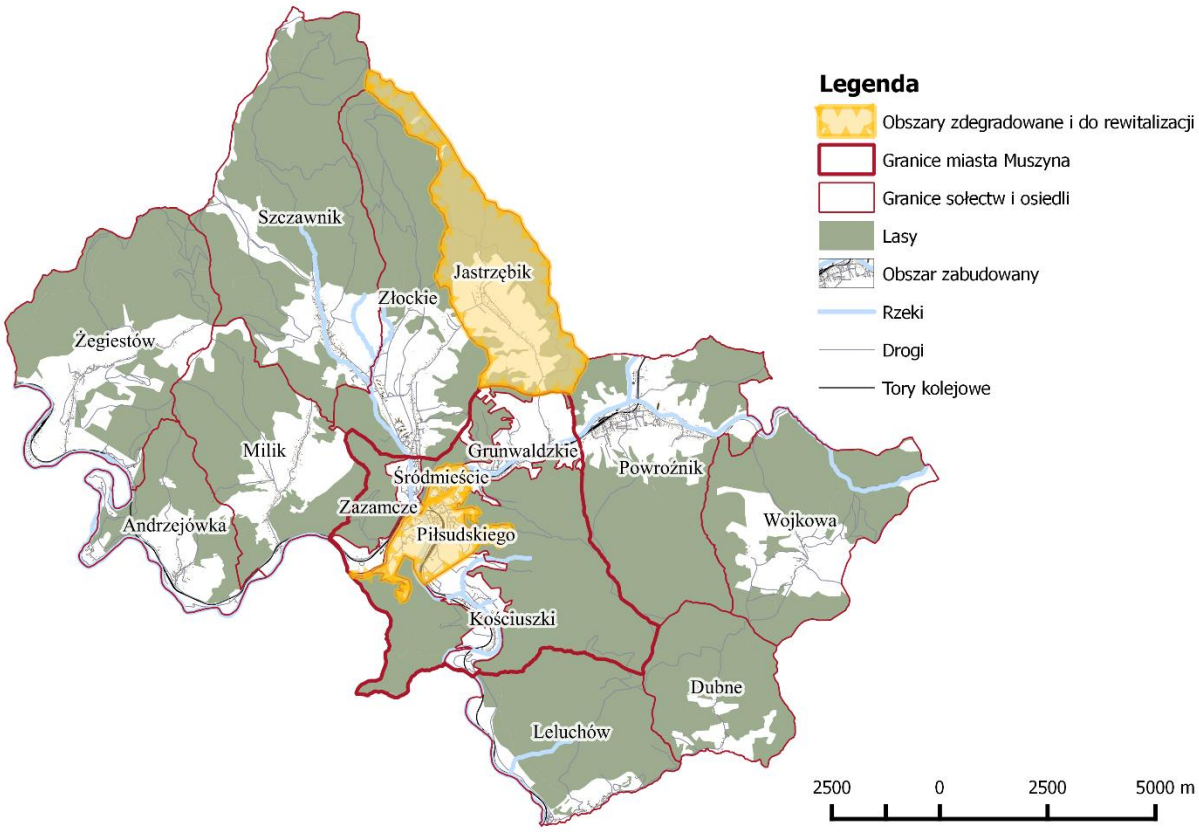

Źródło: opracowanie własne

Obszar zdegradowany pokrywa się z obszarem rewitalizacji. Biorąc pod uwagę szczególną koncentrację negatywnych zjawisk na obszarze zdegradowanym tj. osiedlu Śródmieście, osiedlu Piłsudskiego i sołectwie Jastrzębik oraz kluczowe znaczenie wynaczonego obszaru dla potencjału rozwojowego Gminy Muszyna, uznano za zasadne niezawężanie obszaru rewitalizacji i pozostawienie go tożsamym z obszadem zdegradowanym. Obszar wskazanych trzech jednostek zajmuje łącznie 10,2% powierzchni gminy i jest zamieszkany przez 25,8% jej ludności. Oba kryteria mieszczą się zatem w przewidzianych przez Ustawodawcę wartościach brzegowych (20% powierzchni gminy i 30% mieszkańców).

Osiedle Piłsudskiego

W tym obszarze zwraca uwagę szczególnie duże natężanie problemów społecznych. Jest to część miasta o widocznie podwyższonym w stosunku do średniej natężeniu przestępczości. Duża ilość osób bezrobotnych, w tym również przez czas jednego roku generuje także szereg innych problemów jak choćby wysoki poziom ubóstwa. Niekorzystna sytuacja materialne oznacza nie tylko obniżenie standardu życia mieszkańców, ale także powoduje zagrożenie wykluczeniem społecznym.

Ubóstwo w połączeniu z długotrwałą biernością zawodową sprzyja procesom prowadzącym do utrwalania się biedy a także jej dziedziczenia przez kolejne pokolenia. Jest to duży wyzwanie zarówno dla polityki rynku pracy jak i pomocy społecznej.

Osiedle Śródmieście

Choć na terenie osiedle nie notuje się szczególnie wysokiego poziomu bezrobocia, zwraca uwagę duża liczba osób, którym przyznano pomoc społeczną z uwagi na ubóstwo. Warto tu zaznaczyć, że problem biedy czy wręcz ubóstwa nie dotyka tylko osób bezrobotnych (czyli osób w wieku produkcyjnym), ale także wielu seniorów, którzy ze względu na świadczenia emerytalne nie mają możliwości zaspokojenia podstawowych potrzeb egzystencjalnych. W bardzo podobnej sytuacji są osoby, nie mogące podjąć pracy ze względu na chorobę. W przypadku osiedla Śródmieście zwraca uwagę duża (w stosunku do liczby mieszkańców) ilość osób, którym przyznano pomoc społeczna z powodu niepełnosprawności i/lub długotrwałej choroby.

Należy także zwrócić uwagę na fakt istnienia klasy tzw. „biednych pracujących", czyli osób otrzymujących najniższe wynagrodzenia. Sytuacja takich pracujących jest szczególnie trudna w przypadku posiadania licznego potomstwa, zwłaszcza jeśli utrzymania rodziny spoczywa na jednym z rodziców. Na terenie tego osiedla zwraca uwagę również duża liczba osób, które otrzymują pomoc społeczną z powodu wielodzietności i bezradności w sprawach opiekuńczo wychowawczych

Rysunek 11: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego – obszar zdegradowany do rewitalizacji

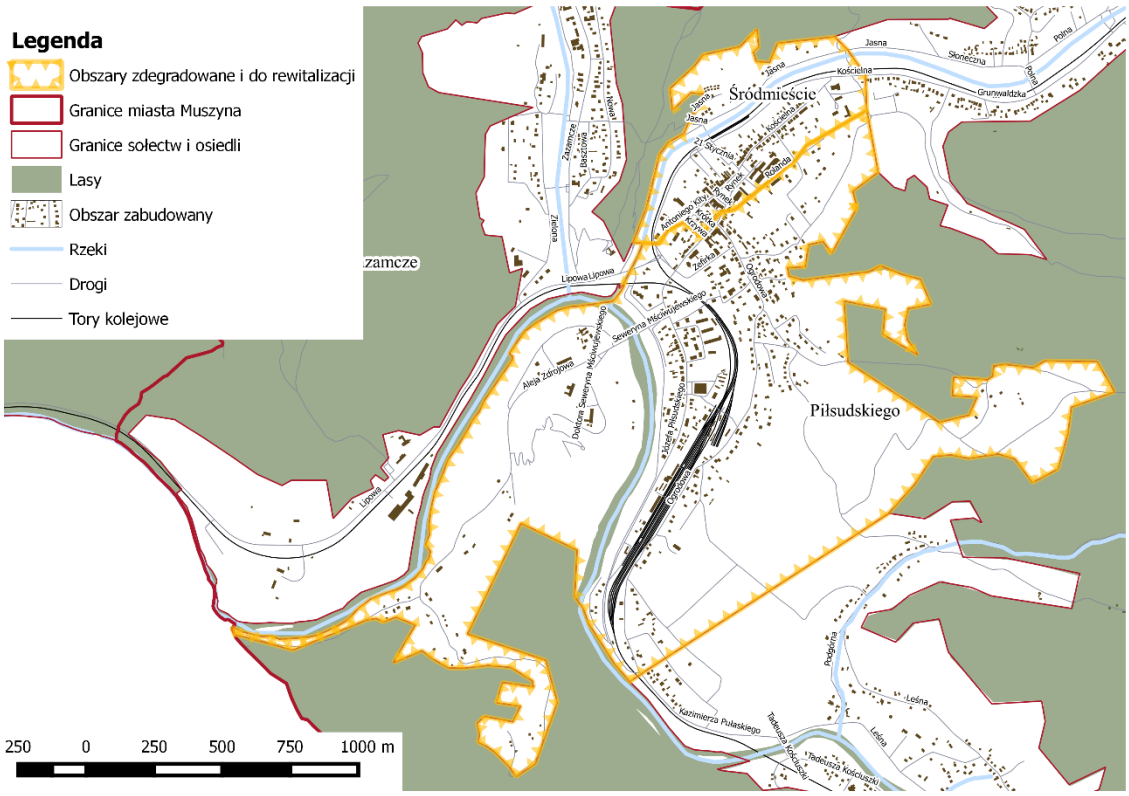

Źródło: opracowanie własne

Sołectwo Jastrzębik

Na terenie obszaru można odnotować wysoki udział osób bezrobotnych w populacji. Na obszarach wiejskich problem bezrobocia jest szczególnie dotkliwy, bowiem homogeniczny typ gospodarki znacząco utrudnia znalezienie zatrudnienia poza dominującą branżą i sprzyja opuszczaniu regionu przez młode osoby. Pogarsza to (już niekorzystną) sytuację demograficzną. Także w zakresie innych wskaźników sfery społecznej sołectwo to znajduje się w gorszej sytuacji niż inne obszary wiejskie gminy. Należy jednak podkreślić, że uznanie obszaru za zdegradowany nie oznacza, że pod względem każdego ze wskaźników jego pozycja jest najmniej korzystna, lecz że suma wszystkich elementów wziętych pod uwagę w analizie jest niższa niż w innych regionach (choć pojedyncze wskaźniki mogą wskazywać stosunkowo lepszą sytuację).

Rysunek 12: Sołectwo Jastrzębik – obszar zdegradowany do rewitalizacji

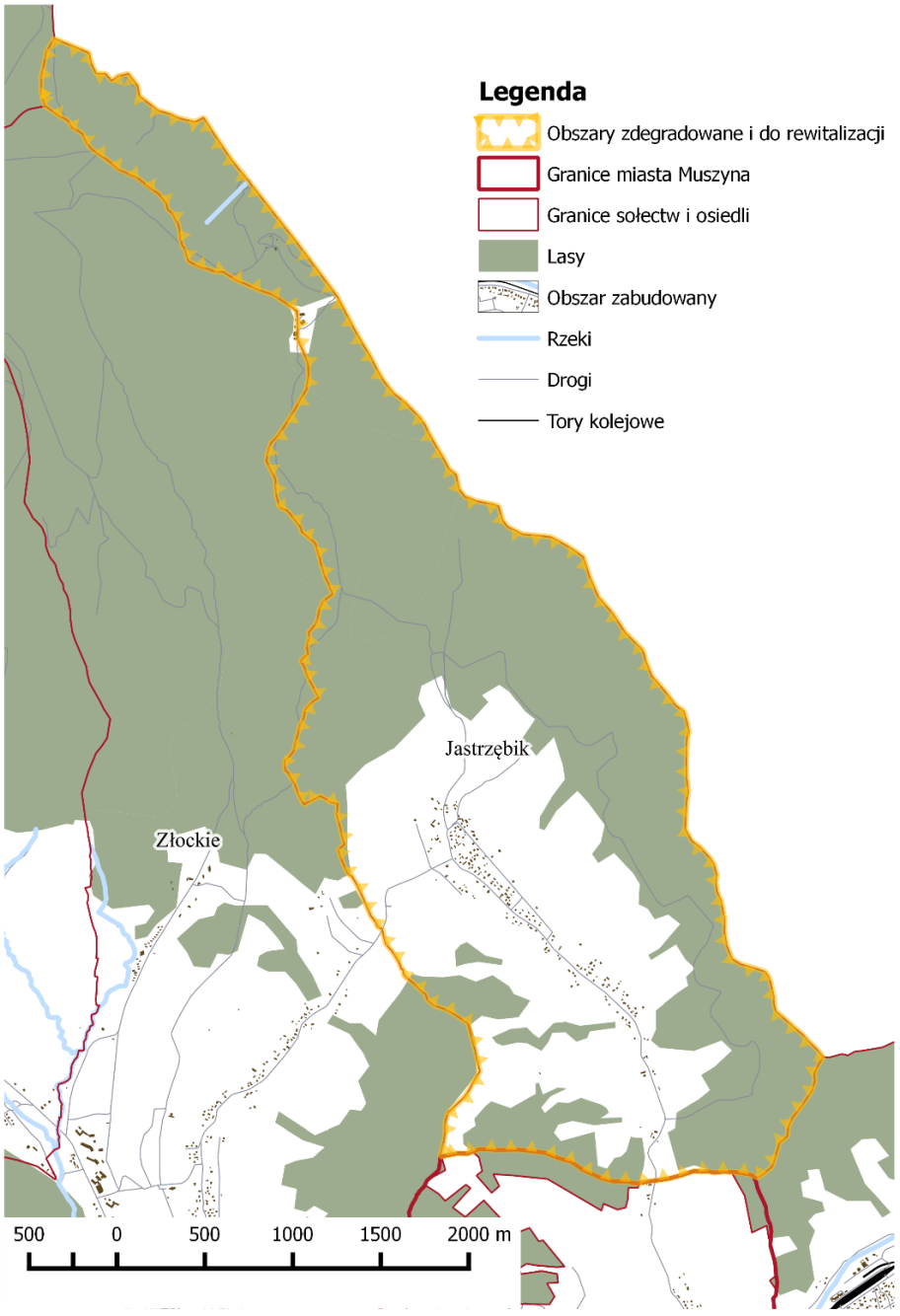

Źródło: opracowanie własne

Źródła danych

- Bank Danych Lokalnych GUS,
- Urząd Miasta i Gminy Uzdrowiskowej Muszyna,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Muszynie,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Muszynie,
- Komenda Policji w Muszynie,
- Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Sączu.

Spis tabel

Tabela 1: Udział mieszkańców wybranych gmin w ogólnej liczbie mieszkańców powiatu w roku 2015 6

Tabela 2: Wskaźnik feminizacji Gminy Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015 7

Tabela 3: Liczba mieszkańców i powierzchnia (w ha) poszczególnych sołectw i osiedli Gminy Muszyna (stan na 31 grudnia 2015 r.) 7

Tabela 4: Liczba ludności Gminy Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015 8

Tabela 5: Urodzenia, zgony u przyrost naturalny na 1000 osób w Gminie Muszyna w latach 2011-2015 8

Tabela 6: Przyrost naturalny na 1000 osób w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015..... 8

Tabela 7: Liczba zawieranych małżeństw na 1000 mieszkańców w Gminie Muszyna na tle województwa i kraju w latach 2011-2015 9

Tabela 8: Saldo migracji w Gminie Muszyna na tle powiatu, województwa i kraju w latach 2011-20149

Tabela 9: Udział w populacji Gminy Muszyna osób w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w latach 2011-2015..... 9

Tabela 10: Udział mieszkańców mających powyżej i poniżej 60 lat w populacji sołectw i osiedli Gminy Muszyna w 2015 roku 10

Tabela 11: Wskaźnik obciążenia demograficznego Gminy Muszyna i Polski w latach 2011-2015 11

Tabela 12: Ludność Gminy Muszyna według grup wieku w na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w 2015 roku 12

Tabela 13: Liczba miejsc i liczba dzieci w latach (dzieci bez specjalnych potrzeb edukacyjnych) w Gminie Muszyna w latach 2011-2014..... 12

Tabela 14: Średnia liczba uczniów w jednym oddziale szkoły podstawowej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w roku 2014 (dzieci bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)..... 12

Tabela 15: Średnia liczba uczniów w jednym oddziale szkoły gimnazjalnej w roku 2014 w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju (dzieci bez specjalnych potrzeb edukacyjnych)..... 13

Tabela 16: Liczba przychodni na 10000 mieszkańców w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 13

Tabela 17: Liczba udzielonych porad na 1000 mieszkańców w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 14

Tabela 18: Powody przyznania pomocy społecznej w gminie Muszyna w 2015 roku 15

Tabela 19: Powód przyznania pomocy: niepełnosprawność/ długotrwała choroba na 1000 mieszkańców 15

Tabela 20: Powód przyznania pomocy: ubóstwo na 1000 mieszkańców 16

Tabela 21: Powód przyznania pomocy: bezrobocie na 1000 mieszkańców..... 17

Tabela 22: Powód przyznania pomocy: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców 18

Tabela 23: Powód przyznania pomocy: wielodzietność na 1000 mieszkańców 19

Tabela 24: Powód przyznania pomocy: bezdomność i opuszczenie zakładu karnego na 1000

mieszkańców 20

Tabela 25: Liczba stwierdzonych przestępstw zaistniałych na terenie podległym KP Muszyna w roku 2015 20

Tabela 26: Stopa bezrobocia rejestrowanego na terenie powiatu nowosądeckiego w latach 2011-2015 22

Tabela 27: % zarejestrowanych bezrobotnych w populacji osób w wieku produkcyjnym w Gminie Muszyna w 2015 roku 22

Tabela 28: Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015 22

Tabela 29: % kobiet i mężczyzn wśród zarejestrowanych bezrobotnych w Gminie Muszyna w latach 2011-2015 23

Tabela 30: Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Muszyna na poszczególnych osiedlach i sołectwach w 2015 roku 23

Tabela 31: Liczba bezrobotnych mieszkańców Gminy Muszyna na poszczególnych osiedlach i sołectwach w 2015 roku (%) 24

Tabela 32: Liczba zorganizowanych imprez masowych o charakterze: artystyczno- rozrywkowym, interdyscyplinarnym i sportowym w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2013-2015 26

Tabela 33: Działalność bibliotek w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w 2014 roku 27

Tabela 34: Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 28

Tabela 35: Działalność bibliotek w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 28

Tabela 36: Baza noclegowa ogółem w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 28

Tabela 37: Baza noclegowa w przeliczeniu na 1000 ludności w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 29

Tabela 38: Liczba udzielonych noclegów na 1000 ludności w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 29

Tabela 39: Udział typów terenów zieloni w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w 2014 roku – część I 30

Tabela 40: Udział typów terenów zieloni w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w 2014 roku – część II 30

Tabela 41: Powierzchnia terenów zieleni w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 30

Tabela 42: Nasadzenia w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 31

Tabela 43: Ubytki w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 31

Tabela 44: Bilans nasadzeń i ubytków w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 31

Tabela 45: Ilość wytwarzanych odpadów zmieszanych (w t) w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 32

Tabela 46: Ilość wytwarzanych odpadów zmieszanych na jednego mieszkańca (w kg) w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 33

Tabela 47: % ludności korzystająca z oczyszczalni w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 33

Tabela 48: Liczba zbiorników bezodpływowych i oczyszczalni przydomowych w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014..... 33

Tabela 49: Liczba oczyszczalni przydomowych w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014..... 34

Tabela 50: Wyposażenie mieszkań w łazienkę w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju (wsie) w latach 2011-2014 35

Tabela 51: Wyposażenie mieszkań w łazienkę w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju (miasta) w latach 2011-2014 35

Tabela 52: Długość czynnej sieci rozdzielczej (w km) w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015 35

Tabela 53: Liczba ludność korzystająca z sieci wodociągowej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 36

Tabela 54: % ludności korzystający z instalacji wodociągowej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 36

Tabela 55: Długość sieci kanalizacyjnej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015..... 36

Tabela 56: Liczba ludności korzystająca z sieci kanalizacyjnej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 37

Tabela 57: % ludności korzystający z instalacji kanalizacyjnej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 37

Tabela 58: Liczba mieszkań na 1000 osób w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014..... 38

Tabela 59: Powierzchnia użytkowa mieszkań na jedną osobę w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 38

Tabela 60: Liczba nowo oddanych mieszkań na 1000 osób w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015 38

Tabela 61: Liczba nowo oddanych mieszkań na 1000 zawartych małżeństw w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015..... 39

Tabela 62: Budynki, na budowę których wydano zgodę w latach 1970 – 1985 na 1000 ludności 39

Tabela 63: Długość czynnej sieci gazowej (w m) w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 40

Tabela 64: % korzystających z instalacji gazowej w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 40

Tabela 65: Długość dróg gminnych wymagających remontu w Gminie Muszyna 41

Tabela 66. Liczba przyłączy kanalizacyjnych na 1000 mieszkańców (kanalizacja sanitarna) 42

Tabela 67: Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10000 mieszkańców w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015 43

Tabela 68: Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10000 mieszkańców w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2015..... 43

Tabela 69: Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych na 1000 ludności 43

Tabela 70: Dochody gminy (w zł) na jednego mieszkańca w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 45

Tabela 71: Wydatki gminy (w zł) na jednego mieszkańca w Gminie Muszyna na tle innych gmin powiatu, powiatu, województwa i kraju w latach 2011-2014 45

Tabela 72: Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfery społecznej – część I 47

Tabela 73: Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfery społecznej – część II 47

Tabela 74: Wystandaryzowane wartości wskaźników dla sfer: gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej 48

Tabela 75: Porównanie wartości wystandaryzowanych wartości wskaźników dla sfer 48

Spis rysunków

Rysunek 1: Powód przyznania pomocy: niepełnosprawność/ długotrwała choroba na 1000 mieszkańców 16

Rysunek 2: Powód przyznania pomocy: ubóstwo na 1000 mieszkańców 17

Rysunek 3: Powód przyznania pomocy: bezrobocie na 1000 mieszkańców 18

Rysunek 4: Powód przyznania pomocy: bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych na 1000 mieszkańców 19

Rysunek 5: Przestępstwa w przeliczeniu na 1000 osób w 2015 roku 21

Rysunek 6: Liczba bezrobotnych ogółem na 1000 ludności w 2015 roku 24

Rysunek 7: Liczba bezrobotnych powyżej 12 miesięcy na 1000 ludności w 2015 roku 25

Rysunek 8: Dzikie wysypiska - powierzchnia w 2015 r. 32

Rysunek 9: Długość dróg gminnych wymagających remontu w Gminie Muszyna w przeliczeniu na km^2 41

Rysunek 10: Gmina Uzdrowiskowa Muszyna - obszary zdegradowane 49

Rysunek 11: Osiedla Śródmieście i Piłsudskiego – obszar zdegradowany do rewitalizacji 50

Rysunek 12: Sołectwo Jastrzębik – obszar zdegradowany do rewitalizacji 51